

Bosna i Hercegovina

Vijeće Ministara Bosne i Hercegovine

Ministarstvo finansija i trezora

PRIJEDLOG

DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA 2007.- 2009.g

**Sarajevo, Bosna i Hercegovina
30. juni 2006.**

Sadržaj

Izvršni Sažetak.....	2
Poglavlje 1: Uvod u Dokument okvirnog budžeta za period 2007.- 09.	9
Poglavlje 2: Srednjoročne makroekonomske pretpostavke i prognoze	11
Najnoviji makroekonomski trendovi	11
Srednjoročna ekonomska prognoza.....	14
Rizici po makroekonomsku prognozu.....	16
Poglavlje 3: Srednjoročna fiskalna prognoza.....	17
Fiskalna strategija.....	17
Indirektni porezi koje prikuplja Uprava za indirektno oprezivanje	17
Prihodi institucija BiH.....	18
Poreske politike i administracija	20
Rizici po projekcije prihoda	20
Poglavlje 4: Problematika potrošnje u javnom sektoru.....	21
Plate i naknade u javnom sektoru	21
Materijalni troškovi	22
Kapitalni budžet Institucija BiH – Javna investiranja i projekti finansirani izvana.	24
Poglavlje 5: Budžetski prioriteti za period 2007.- 09.....	28
Pregled prioriteta budžetskih korisnika	28
Analiza budžetskih prioriteta za period 2007. - 2009.....	31
Dodatak 1: Srednjoročne makroekonomske pretpostavke i prognoze.....	41
Dodatak 2: Javni dug Bosne i Hercegovine	55
Dodatak 3: Strana ulaganja.....	64
Dodatak 4: Početni sektorski plafoni i plafoni resornih ministarstava/budžetskih korisnika	75
Dodatak 5: Fiskalna tabela.....	78

Izvršni Sažetak

Dokument okvirnog budžeta (u daljem tekstu DOB) predstavlja preliminarni nacrt Budžeta institucija BiH za 2007. godinu, zajedno sa okvirnim planovima za naredne dvije godine. Ključni cilj DOB-a je da postavi makroekonomske, fiskalne i sektorske (razvojne) politike u centar budžetskog procesa, prepoznavajući da je godišnji budžet jedan od osnovnih instrumenata kojima će se realizirati ciljevi Srednjoročne razvojne strategije BiH.

Ministarstvo finansija i trezora BiH (MFT BiH) pripremi je ovaj dokument uz aktivno učešće Jedinice za ekonomsko planiranje i implementaciju srednjoročne razvojne strategije (EPPU), Odjela za makroekonomsku analizu pri Upravi za indirektno oporezivanje (OMA) i Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa. Sve aktivnosti na izradi DOB-a odvijale su se u okviru Radne grupe za izradu Dokumenta okvirnog budžeta Institucija BiH, koja je imenovana od strane Ministra Ministarstva finansija i trezora.

Ministarstva finansija Federacije BiH i Republike Srpske također su pripremili dokumente okvirnog budžeta. Ove godine došlo je do značajnog napretka u koordinaciji aktivnosti na izradi DOB-ova na svim nivoima vlasti kroz rad Koordinacionog odbora za izradu dokumenta okvirnog budžeta koji je sastavljen od Pomoćnika ministara za budžet MFT BiH, entitetskih ministarstava finansija i Brčko distrikta, te Direktora EPPU-a i OMA-e. Uspostavljanjem ovog odbora omogućen je harmonizirani pristup izradi Dokumenta okvirnog budžeta u BiH tako da je polazna tačka za izradu DOB-a na svim nivoima vlasti u BiH bila Makroekonomska projekcija EPPU-a i Projekcija indirektnih prihoda od strane OMA-e.

Preliminarni nacrt budžeta za 2007. godinu kao i okvirna projekcija za 2008. i 2009.g koje sadrži DOB Institucija BiH predstavlja realan, razložen i konzistentan skup pretpostavki koje će Vijeću ministara BiH biti od pomoći u donošenju dobro informiranih odluka o pitanjima budžeta u narednom trogodišnjem periodu.

U pogledu procesa usvajanja Dokumenta okvirnog budžeta Institucija BiH, Zakon o finansiranju institucija BiH u članu 5 definiše da Odbor, kojim predsjedava Ministar finansija i trezora BiH, a kojeg sačinjavaju članovi Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje, direktor Uprave za indirektno oporezivanje, te predstavnik Vijeća ministara (jedinice za makroekonomsko planiranje), kao i direktor Centralne banke, mora Vijeću ministara BiH podnijeti Dokument o okvirnom budžetu radi konsultacija najkasnije do 30. juna svake godine. Istim Zakonom se Vijeće ministara BiH obavezuje da će ovaj dokument objaviti u Službenom glasniku BiH u roku do deset dana od njegovog usvajanja.

Ministarstvo finansija i trezora BiH, predlaže Odboru:

- Da usvoji ovaj dokument, što predstavlja odgovarajuću prvu fazu u budžetskom procesu za 2007. – 2009. g;
- Da odobri predložene ukupne gornje granice budžeta za narednu godinu i, okvirno, ukupne iznose za naredne dvije godine;
- Da odobri inicijalne gornje granice za budžetske korisnike kako je navedeno u dokumentu kao osnovu za daljnji rad u okviru priprema za određivanje konačnih gornjih granica budžeta do jeseni ove godine.

Dokument okvirnog budžeta institucija BiH za period 2007.-09. sadrži sljedeće:

- Uvod u Dokument okvirnog Budžeta institucija BiH;
- Pregled srednjoročne makroekonomske prognoza;
- Pregled srednjoročne fiskalne prognoze;

-
- Ključna pitanja upravljanja potrošnjom u javnom sektoru na nivou institucija BiH;
  - Osnovne preporuke po pitanju budžetskih prioriteta odnosno budžetske politike za period 2007.-2009.g.

Uvod u Dokument okvirnog budžeta Institucija BiH (Poglavlje 1)

Budžetski okvir Institucija BiH treba da odražava odabranu fiskalnu poziciju vlasti u BiH u cjelini, kao što to treba da bude slučaj i sa paralelnim okvirima koje pripremaju ministarstva finansija FBiH i RS. Štaviše, mora se iznaći balans u okviru ukupnih limita potrošnje koje institucije vlasti u BiH mogu sebi priuštiti.

S obzirom da se u praksi mora naći balans između potreba Institucija BiH, s jedne strane, i ostalih nivoa vlasti, s druge, ove godine formiran je Koordinacioni odbor za izradu Dokumenta okvirnog budžeta kako bi se ojačao i harmonizirao proces budžetskog planiranja na svim nivoima vlasti u BiH. Koordinacioni odbor se sastoji od pomoćnika za budžet entitetskih Ministarstava finansija i državnog Ministarstva finansija i trezora, te predstavnika Jedinice za planiranje ekonomske politike (EPPU) pri Vijeću ministara i Jedinice za makro analize (OMA) pri Upravi za indirektno oporezivanje, a osnovni zadatak mu je obezbijediti usaglašenost osnovnih makro-ekonomskih i fiskalnih pretpostavki koje će se koristiti pri izradi DOB na svim nivoima vlasti.

Jasno je da neće biti moguće ispuniti sve zahtjeve svih budžetskih korisnika u okviru institucija vlasti u BiH u periodu 2007.-09. Morat će se prihvatiti činjenica da je potrebno mnogo više vremena kako bi se ostvarilo kadrovsko popunjavanje institucija i pokrivanje njihovih zahtjeva.

Ovaj dokument sadržava pretpostavku da će rast prihoda od Uprave za indirektno oporezivanje koji je namjenjen za finansiranje Institucija BiH iznositi približno 8,5% u 2007.g. te 10% u 2008. i 2009.g. Ukupan rast Budžeta institucija BiH u narednom trogodišnjem periodu predviđa se na nivou od 9,3% u 2007.g., te približno 9% u 2008. i 2009.g. u odnosu na prethodnu godinu. Fiskalno vijeće tek treba da izda smjernice o ovom i srodnim pitanjima.

S druge strane, u Dokumentu se uzima za pretpostavku da će Fiskalno vijeće odrediti ciljani primarni suficit budžeta na nivou od 1% bruto društvenog proizvoda (BDP) za 2007. i 2008. g. i 2% a BDP-a u 2009. godini. Ovakva pretpostavku proizilazi ponajviše iz činjenice da još uvijek postoje značajni rizici po projicirane prihode po osnovi indirektnih poreza, kao i neizvjesnosti u pogledu rješavanja pitanja unutrašnjeg duga. Međutim, ovaj Dokument također predviđa i drugi, tzv. reformski scenarij, po kojem ne bi došlo do izdvajanja sredstava po osnovu primarnog suficita, tj. scenarij koji bi omogućio finansiranje budžetskih prioriteta Institucija BiH u većem obimu, kao i eventualnu uvećanu potrošnju na aktivnosti u okviru procesa pridruživanja EU.

Vjerovatno je da će MMF zahtjevati čak i veći ciljani primarni suficit nego što je to gore navedeno, kako bi se uzela u obzir potreba za naročito opreznom fiskalnom pozicijom, naročito u situaciji u kojoj i dalje prevladavaju ključne neizvjesnosti u pogledu rješavanja unutrašnjih potraživanja građana za ratnom odštetom, starom deviznom štednjom itd., kao i određene neizvjesnosti u vezi sa ukupnom ekonomskom situacijom u Bosni i Hercegovini (npr. pitanje deficita tekućeg računa).

Bez zauzimanja oprezne fiskalne pozicije, jasno je da se mogu javiti rizici gubitka inostranog povjerenja u ekonomski i finansijski menadžment u BiH, a koji bi mogli negativno utjecati na priliv investicija, prouzrokovati pritisak na valutu i u krajnjem slučaju rezultirati destabilizacijom ekonomije.

Srednjoročne makroekonomske pretpostavke i prognoze (Poglavlje 2)

Polazna osnova za ovogodišnji proces planiranja Budžeta institucija BiH su najnovije makroekonomske projekcije EPPU-a.

Privredni rast u srednjoročnom periodu zadržava pozitivan trend. Očekivani realni rast BDP-a u 2007. iznosi 7%, a komparativan rast se očekuje i u 2008. i 2009. Osnovni doprinosi privrednom rastu se očekuje od povećanog izvoza, industrijske proizvodnje i investicija.

Glavna pretpostavka za ispunjenje srednjoročnog makroekonomskog cilja jakog privrednog rasta BiH je ubrzano sprovođenje strukturalnih reformi realnog, finansijskog i javnog sektora (kroz reorganizaciju i racionalizaciju vladine potrošnje), što će voditi poboljšanju konkurentnosti i fleksibilnosti ekonomije Bosne i Hercegovine, povećanju štednje i investicija, te višem nivou izvoza. Ključne uloge za postizanje ovih ciljeva imat će poboljšanje investicione klime, daljnje usaglašavanje poslovne legislative sa standardima Evropske unije, ubrzanje administrativnih procedura, poboljšanje produktivnosti bh. ekonomije kroz restrukturiranje preduzeća i nastavak privatizacionog procesa. Napredak u EU integracijama u ovom srednjoročnom razdoblju će uticati na poboljšanje imidža Bosne i Hercegovine i povećanje investicija u ekonomiju.

U skladu sa značajnim projektovanim rastom BDP-a u periodu 2006. do 2009. godine (6%-7% realnog rasta), očekuje se povećanje u proizvodno orijentisanim sektorima industrijske proizvodnje i građevinarstva kao i uslužno orijentisanim sektorima prije svega prevozu i turizmu kao glavnim pokretačima ekonomskog rasta. Ne očekuje se značajnija promjena strukture dodane vrijednosti i entitetskih udjela u BDP-u Bosne i Hercegovine. Prema historijskim podacima udio FBiH iznosi oko 66%, udio RS oko 31% i udio Brčko distrikta približno 3% u ukupnoj vrijednosti BDP-a Bosne i Hercegovine.

Kako CBBH namjerava nastaviti voditi monetarnu politiku na principima valutnog odbora tj. direktnog vezivanja KM uz Euro, očekuje se da će inflacija u periodu 2007.–2009. godine biti u skladu sa projektiranom inflacijom Euro zone, koja će se, prema zadnjim projekcijama Eurostata i ECB-a, kretati između 1,9% -2%.

U istom periodu, očekuje se da će nivo inflacije u BiH biti neznatno ispod ili na nivou inflacije Euro-zone (1,5% -2%), imajući u vidu da je prije zabilježenog „divljanja“ cijena nafte u 2005. i 2006. godini, BiH imala nivo inflacije ispod Euro-zone (2002.-2004. godine), što jasno pokazuje Tabela 2.3.

U vanjskotrgovinskim trendovima, u naredne tri godine se očekuju prvi efekti potpisivanja sporazuma CEFTA i SPP, te članstvo u Svjetsku trgovinsku organizaciju. U skladu s tim, očekuje se blago smanjenje rasta izvoza od 2008. godine, usljed dostizanja obimnije polazne osnove apsolutnog iznosa. S druge strane, očekuje se da se stopa rasta uvoza smanjuje do 2008. godine, dok se neznatno povećava u 2009. godini, usljed isticanja najkraćeg predloženog tranzicionog perioda za postepenog snižavanja carinskih stopa na određene proizvode iz EU.

Sa nastupajućim izborima u oktobru 2006. godine, imperativ na BiH vlastima je da se odupru iskušenju povećavanja vladine potrošnje van okvira onoga što je fiskalno odgovorno i održivo. Zahtjevi za porastom potrošnje u prioritetnim područjima se moraju izmiriti uštedama na nisko prioritetnim područjima.

Srednjoročna fiskalna prognoza (Poglavlje 3)

U ovom poglavlju su izložene projekcije prihoda koje se očekuju za finansiranje javne potrošnje u toku srednjoročnog perioda, a na osnovu postojećih politika prihoda i projiciranih makroekonomskih pokazatelja.

Institucije BiH će nastaviti raditi u uskom fiskalnom okruženju. S obzirom da je zemlja neprestano izložena visokom deficitu tekućeg računa, oprezan stav je neophodan kako bi se promovisala ekonomska stabilnost i stimulisala strana ulaganja.

Nacrt fiskalne strategije sadržane u ovom dokumentu predviđa primarni suficit budžeta u iznosu od 1% BDP-a BiH u 2007. i 2008.g., te 2% u 2009.g. Međutim, s obzirom da se Fiskalno vijeće BiH još nije precizno odredilo prema ovom pitanju ovaj nivo primarnog suficita se u ovom dokumentu tretira samo kao radna pretpostavka i o istom će opširnije biti vođena riječ u poglavlju 5 kada budu razmatrani prioriteti potrošnje u okviru Institucija BiH u narednom trogodišnjem periodu.

U svrhu DOB-a i na osnovu makroekonomskih pretpostavki izloženih u Poglavlju 2, pretpostavka je da će ukupni prihodi Uprave za indirektno oporezivanje u 2007. godini iznositi 3.832,5 mil. KM. Od tog iznosa, 614,5 mil. KM je na raspolaganju Institucijama BiH u 2007.g. (porast od oko 8,5% u odnosu na 2006.g.).

U skladu sa projekcijama urađenim od strane Jedinice za makro analize Uprave za indirektno oporezivanje, ukupni prihodi Uprave za indirektno oporezivanje iznose 4.082,9 mil KM u 2008. i 4.309,2 mil KM u 2009. godini. Dalja pretpostavka je da će udio Institucija BiH u tim prihodima rasti za 10% odnosno iznositi će 678,9 mil. KM i 752,6 mil. KM u godinama 2008. i 2009.

Projekcije za 2007. i za naredne godine bi trebalo uzimati s oprezom imajući u vidu početnu fazu primjene PDV-a.¹

Ukupni prihodi od PDV-a su projicirani u iznosu od 2.270,7 mil. KM u 2007. godini, što predstavlja porast od 1% u odnosu na očekivani nivo u 2006. godini.

Ukupni iznos carinskih dadžbina koji se očekuje u 2007. godini iznosi 507 mil. KM, što predstavlja pad od 7,8% u odnosu na očekivani nivo u 2006. godini. Projicirani pad carinskih dadžbina u 2008. godini iznosi dodatnih 57 mil. KM, a u 2009.g. još 64 mil. KM. Osnovni razlozi smanjenja ovih prihoda su tekući pregovori BiH sa EU o postepenom smanjenju carinskih dadžbina na uvoz iz EU. Rezultati ovih pregovora u smislu obuhvatnosti i dinamike ovih smanjenja nisu bili dostupni u vrijeme izrade DOB-a.

Ukupan iznos akciznih dadžbina koji se očekuje u 2007. godini iznosi 911,4 mil. KM, što predstavlja porast od 8,2% u odnosu na očekivani nivo u 2006.g. Očekivani prihodi od akciznih dadžbina u 2008. iznose 980,6 mil. KM i 1.059,1 mil. KM u 2009. godini. Struktura prihoda od Uprave za indirektno oporezivanje kao i udio Institucija BiH u istim prezentirana je u tabeli 3.1

Kada su u pitanju direktni prihodi Institucija BiH, očekivani iznos prikupljenih neporeskih i ostalih prihoda iznosi 101,1 mil. KM u 2007, što predstavlja porast od oko 21% u odnosu na očekivani nivo u 2006.g., ali ipak nešto niži iznos u odnosu na ostvarene prihode u 2005.g.

---

¹ Projekcija prihoda po osnovu PDV-a je bazirana na makroekonomskim projekcijama EPPU-a.

Osnovni razlozi porasta su prihodi od CIPS-a po osnovu zamjene registarskih tablica, saobraćajnih dozvola i stikera kao i povećanje prihoda od dobiti Centralne banke. Dalji očekivani porast neporeskih prihoda iznosi 107,5 mil. KM u 2008. i 112,4 mil. KM u 2009.g.

Iznos ukupnih poreskih i neporeskih prihoda na raspolaganju institucijama BiH očekuje se na nivou od 715,6 mil. KM u 2007, što u poređenju sa Budžetom predviđenim iznosom od 666,5 mil. KM u 2006., predstavlja porast od oko 9,3%. U daljem period očekivani porast ukupnih prihoda iznosi 786,4 mil. KM u 2008. i 865,0 mil. KM u 2009., što predstavlja trend porasta od 9%. Struktura ukupnih prihoda Institucija BiH je prezentirana u tabeli 3.2.

Problematika potrošnje u javnom sektoru (Poglavlje 4)

U ovom poglavlju su sažeta vodeća pitanja iz oblasti upravljanja resursima javnog sektora i budžetske reforme na nivou Institucija Bosne i Hercegovine. Ovdje se razmatraju i daju preporuke po pitanju buduće potrošnje na plate u javnom sektoru, materijalne troškove i kapitalne potrošnje. Ovakva analiza predstavlja važan element procesa srednjoročnog planiranja budžeta i pruža dobru osnovu za dalji rad na definisanju planova potrošnje i budžetskih plafona.

Ukupna očekivana potrošnja na plate i naknade po osnovu radnog odnosa u javnom sektoru za institucije BiH iznosi 458,5 mil. KM u 2007., što predstavlja porast od 10,6 mil. KM ili 2,4% u poređenju sa procjenom za 2006.g. Time se nastavlja trend rasta iz proteklih godina u skladu sa razvojem institucija BiH. Osnovni razlog za porast potrošnje na plate i naknade je povećanje broja uposlenih u institucijama u skladu sa njihovim potrebama i odobrenim pravilnicima, te izgradnja kapaciteta u okviru novoformiranih institucija.

Zbog promjena u odgovornostima između Institucija BiH i entiteta, posebno prenosom resora Odbrane na nivo Institucija BiH, postignuta je značajna promjena u brojevima uposlenih na svim nivoima vlasti.

Ukupna procjena potrošnje institucija BiH na plate i naknade u 2007. predstavlja 64% ukupne potrošnje na nivou Institucija BiH.

Budžetska potrošnja na materijalne troškove se procjenjuje na 230,8 mil. KM u 2007. Trend potrošnje na materijalne troškove pokazuje da je njihovo učešće u ukupnim troškovima u 2004.g. iznosilo 38,4%, u 2005. godini 34,3%, dok se u 2006.g. ovaj trend značajnije smanjuje (29,4% prema usvojenom budžetu). Razvojem Institucija BiH, tranzicijom nadležnosti sa entiteta i jačanjem kapaciteta institucija BiH materijalni troškovi imaju opadajući trend u ukupnim rashodima. To je naročito uočljivo u 2006. godine, a kao rezultat tranzicije oružanih snaga entiteta na Ministarstvo odbrane BiH (kod ovog budžetskog korisnika učešće plata i naknada je 74%). U 2007. godini predviđa se postepeno povećanje učešća materijalnih troškova (rastući trend) na 32,3%, u 2008. 37,3%, te u 2009. godini na 39,0%.

Kada su u pitanju kapitalna ulaganja, u 2006. godini došlo je do značajnog povećanja planiranih investiranja u iznosu od 222 mil. KM.² Planirano je da se iz vlastitih izvora investira 22,7 mil. KM (10%) i iz vanjskih izvora 199 mil. KM (90%). Razlog tako velikog porasta planiranih investiranja je u činjenici da je u ovom periodu osnovan određen broj novih institucija, kojima je potrebno obezbijediti infrastrukturu i osnovne uslove za funkcionisanje. U okviru planiranih investiranja u 2006. godini, donacije učestvuju sa 159 mil. KM, odnosno 60% od ukupnih investiranja. Od ukupno planiranih donacija, osigurane

---

² Što se tiče planiranih kapitalna ulaganja iz vanjskih izvora podaci su uzeti iz Programa javnih investicija za period 2006.-2008.g.

---

donacije u 2006.godini iznose 88 mil. KM i namjenjene su za finansiranje izgradnje graničnih prelaza Bosanski Brod, Zupci, Bosanski Šamac, Klobuk, Ivanjica i Gorica u iznosu od 32,9 mil. KM (donator - Evropska komisija), slijedi, opremanje institucija Ministarstva odbrane u iznosu od 20 mil. KM (donator - Vlade SAD), kao i rekonstrukcija zgrade zajedničkih institucija u iznosu od 18,5 mil. KM (donator - Vlada Grčke) itd.

Najveća investiranja u periodu 2006.-2009. planirana su u sektor Izgradnje institucionalnih kapaciteta u iznosu od 187 mil. KM i sektor Infrastrukture u iznosu od 155 mil. KM. Treba svakako pomenuti i Socijalni sektor, u okviru kojeg se finansiraju projekti Povratka izbjeglica i raseljenih lica, putem Fonda za povratak, kredita Razvojne banke Vijeća Evrope, OPEC fonda i donacije UNDP-a.

U narednom trogodišnjem periodu doći će do porasta kapitalne potrošnje finansirane iz domaćih izvora u odnosu na iznos predviđen Budžetom Institucija BiH za 2006.g. tako da će ista iznositi 26,2 mil. KM u 2007.g., te 40,3 mil. KM u 2008. i 60 mil. KM u 2009.g. Detaljniji prikaz kapitalne potrošnje po budžetskim korisnicima može se vidjeti u tabeli 5.2a-1 u okviru Poglavlja 5.

Budžetski prioriteti za period 2007.-2009. g (Poglavlje 5)

Budžet je primarni instrument kojim se definišu i implementiraju politike bilo koje vlade pa tako i Vijeća ministara BiH. On je sredstvo putem kojeg se strateški ciljevi Vijeća ministara BiH prevode u usluge, programe i aktivnosti koje ispunjavaju socijalne i ekonomske potrebe njenih građana.

U cilju uspostavljanja konkretne veze između utvrđenih politika Vijeća ministara koje su sadržane u dokumentima kao što su to Srednjoročna razvojna strategija, Program javnih investicija, itd. resorna ministarstva i budžetski korisnici su ponovo pozvani da pripreme i predaju Ministarstvu finansija i trezora "Tabele pregleda prioriteta budžetskih korisnika". Odziv je bio relativno dobar tako da su 43 budžetska korisnika od njih ukupno 57 dostavila Ministarstvu finansija i trezora popunjene ili djelimično popunjene tabele.

Na temelju pretpostavki za utvrđivanje ukupnog okvira budžeta institucija BiH, budžet u 2007. godini bi iznosio 715,6 mil. KM, u 2008.godini 786,4 mil. KM i u 2009. godini 864,9 mil. KM.

Ovakav okvir predstavlja rast Budžeta Institucija od 9,3% u 2007.g., te približno 9% u 2008. i 2009.g. Isti ipak ne uključuje nove prenose nadležnosti koji će se morati u potpunosti finansirati i samofinansirati u smislu kako je navedeno ranije u tekstu (osim u slučaju SIPA-e gdje su u predviđeni okvir uključena sredstva za transfer nadležnosti Jedinice za obezbjeđivanje ambasada).

Međutim, ukupni zahtjevi budžetskih korisnika u značajnoj mjeri prevazilaze predviđeni okvir, a jedan od osnovnih razloga za to jeste zahtjev od strane Ministarstva odbrane koji iznosi dodatnih 140 mil. KM u 2007.g. u odnosu na 2006.g. (tabela 5.1).

Ministarstvo finansija i trezora je izvršilo analizu dostavljenih tabela i na bazi kvalitete informacija sadržanih u ovim tabelama, te na bazi ukupnog okvira prihoda i rashoda Institucija BiH i argumentiranih ciljeva i zadataka budžetskih korisnika iz «lista prioriteta», utvrdilo polazne gornje granice budžeta za svakog budžetskog korisnika, kako bi se isti u cjelini uklopili u predviđeni fiskalni okvir za naredni trogodišnji period. Jedan od osnovnih nedostataka podataka koji su dostavljeni od strane budžetskih korisnika jeste nedostatak adekvatnih informacija, kako o dosad ostvarenim rezultatima tako i o rezultatima koji se planiraju ostvariti u narednom trogodišnjem periodu. Također je primjećen nedostatak informacija o mjerama učinka po utvrđenim prioritetima, tako da se opravdanost mnogih zahtjeva za dodatnom potrošnjom dovodi u pitanje.

U Tabelama 5.2a i 5.2b sažete su indikativne gornje granice rashoda za budžetske korisnike koje proizilaze iz gore pomenute analize.

Ove dvije tabele predstavljaju dva različita scenarija. Prvi scenarij je izrazito optimističan i sadržan je u tabeli 5.2, dok je drugi scenarij predviđa participiranje u ukupnom suficitu na nivou Bosne i Hercegovine. S obzirom da Fiskalno vijeće BiH još uvijek nije utvrdilo precizan stav po ovom pitanju u ovoj tabeli su predložene indikativne gornje granice za sve budžetske korisnike sa pretpostavkom da će planirani suficit u 2007.g. iznositi 1% od BDP-a u 2007.g. i 2008.g, te 2% u 2009.g. i da će u istom participirati i Institucije BiH u omjeru u kojem učestvuju u ukupnim javnim prihodima u BiH. Ipak oba scenarija omogućavaju potpuno kadravsko popunjavanje svih Institucija BiH do 2009.g.

Sve u svemu, ove tabele sadržavaju prijedloge koji predstavljaju polaznu osnovu za daljnji rad na izradi finalnog prijedloga budžeta koji Vijeće Ministara treba da sačini do jeseni 2006.g.

Poglavlje 1: Uvod u Dokument okvirnog budžeta za period 2007.- 09.

Ovaj dokument predstavlja preliminarni nacrt Budžeta institucija BiH za 2007. godinu, te uključuje privremene planove za sljedeće dvije godine. Ovo je drugi put da Ministarstvo finansija i trezora BiH priprema jedan takav dokument. Ministarstva finansija FBiH i RS pripremaju paralelne dokumente koji također sadrže srednjoročni okvir budžeta za Vlade FBiH i RS.

Preliminarni nacrt budžeta za 2007.g. koji je sadržan u ovom dokumentu kao i okvirni iznosi za dvije naredne godine bi prema tome trebale biti shvaćene ne kao skup odluka Ministara, već kao realni, razumni i konzistentni skup pretpostavki koje će pomoći Ministrima da donesu dobro informirane budžetske odluke bazirane na trogodišnjem okviru, s tim da se ovaj okvir ažurira i pomjera za jednu godinu u sklopu narednog budžetskog ciklusa.

Cilj Ministarstva finansija i trezora nije bio da pretpostavi finalni ishod procesa pripreme i planiranja ovogodišnjeg budžeta, već da se obezbjeđe kohrentne polazne osnove za ove važne procese a koje su u grubim crtama konzistentne sa preporukama MMF-a.

Ovaj dokument sadržava pretpostavku da će rast prihoda od Uprave za indirektno oporezivanje koji je namjenjen za finansiranje Institucija BiH iznositi približno 8,5% u 2007.g., te 10% u 2008. i 2009.g. Što se tiče ukupnog rasta Budžeta Institucija BiH u narednom trogodišnjem periodu, isti se predviđa na nivou od 9,3% u 2007.g., te približno 9% u 2008. i 2009.g.

Fiskalno vijeće tek treba da izda smjernice o ovom i srodnim pitanjima. S druge strane, u ovom dokumentu se uzima za pretpostavku da će ovo vijeće odrediti ciljani primarni suficit budžeta u iznosu od 1% bruto društvenog proizvoda (BDP) u 2007. i 2008. g. i 2% BDP-a u 2009. godini, ponajviše iz razloga što još uvijek postoje značajni rizici po projicirane prihode po osnovi indirektnih poreza kao i potrebe rješavanja pitanja unutrašnjeg duga.

Vjerovatno je da će MMF zahtjevati veći ciljani primarni suficit nego što je to gore navedeno kako bi se uzela u obzir potreba za naročito opreznom fiskalnom pozicijom u situaciji u kojoj i dalje prevladavaju ključne neizvjesnosti u pogledu rješavanja unutrašnjih potraživanja građana za ratnom odštetom, starom deviznom štednjom itd., kao i određene neizvjesnosti u vezi sa ukupnom ekonomskom situacijom u Bosni i Hercegovini (npr. pitanje deficita tekućeg računa).

Bez vidljivo oprezne fiskalne pozicije, jasno je da se mogu javiti rizici gubitka inostranog povjerenja u ekonomski i finansijski menadžment u BiH, a koji bi mogli negativno utjecati na priliv investicija, prouzrokovati pritisak na valutu i u krajnjem slučaju rezultirati destabilizacijom ekonomije.

Kao što je navedeno na početku, prijedlozi u ovom Dokumentu okvirnog budžeta predstavljaju preliminarni nacrt Budžeta institucija BiH za 2007. godinu, te uključuju privremene planove za naredne dvije godine. Ti planovi biće dorađeni po potrebi u kasnijim fazama procesa budžetskog planiranja i pripreme. Te kasnije faze su:

- Početak jula   Državno i entitetska Ministarstva finansija predaju dokumente okvirnog budžeta Vijeću ministara, odnosno entitetskim vladama na razmatranje
- Polovina jula   Fiskalno vijeće BiH usvaja makroekonomske pretpostavke kao i projekcije prihoda za 2007., te 2008. i 2009. g.
- Polovina jula   Vijeće ministara BiH i vlade entiteta odobravaju DOB-ove uključujući ciljane budžetske suficite za period od tri godine kao i inicijelne granice potrošnje za

---

budžetske korisnike, a što je polazna osnova za pregovore koji će voditi ka nacrtu budžeta na jesen. Može postojati potreba za ažuriranjem DOB-ova kako bi se osigurala konsistentnost sa makroekonomskom i projekcijama prihoda odobrenih od strane Fiskalnog vijeća BiH.

- Avg./okt.   Diskusije između ministarstava finansija i budžetskih korisnika.
Dorada procjena prihoda i troškova.
15. oktobar   Revidirani prijedlozi nacrtu budžeta Vijeću ministara i entiteskim vladama.
Dalje diskusije sa budžetskim korisnicima po potrebi.
- Kraj oktobra   Vijeće ministara BiH i entitetske vlade odobravaju konačne budžetske plafone.
- Novembar   Kompletna dokumentacija o budžetskim prijedlozima za sljedeću godinu, uključujući privremene planove za dvije naredne godine, pripremljena za parlamente.
- Decembar   Objavljivanje budžeta nakon parlamentarnih debata i odobrenja.

Poglavlje 2: Srednjoročne makroekonomske pretpostavke i prognoze

U ovom poglavlju su date osnovne makroekonomske pretpostavke na kojima su zasnovane preliminarne procjene nacrta budžeta institucija BiH za period 2007.-2009. godine.

(NAPOMENA: Proširena verzija poglavlja srednjoročnih makroekonomskih pretpostavki i prognoza, kao i dodatna obrazloženja pokazatelja korištenih u makroekonomskim projekcijama se nalaze u Dodatku 1).

Najnoviji makroekonomski trendovi

Preliminarne analize pokazuju da je ekonomija BiH nastavila rasti i u 2005. godini po realnim stopama rasta iznad 5% (5,8%) u odnosu na BDP, što je u skladu sa projekcijama Srednjoročne razvojne strategije BiH. Za 2006. godinu projektuje se realna stopa rasta od oko 6% BDP-a.

Rast BDP-a u 2005. godini rezultat je pozitivnih trendova industrijske proizvodnje, izvoza, i potrošnje (kao rezultat ekspanzije kredita i povećanja raspoloživog dohotka). Analiza bazirana na strukturi bruto dodatne vrijednosti u okviru bh. ekonomije, indeksima industrijske proizvodnje i trgovinskim podacima govori da usluge i dalje predstavljaju glavni doprinos u kumulativnom rastu BDP-a u zemlji. Posebno su u 2005. godini prošireni maloprodaja i veleprodaja, kao i djelatnosti vezane za transport. Pored toga, proizvođačke djelatnosti u prerađivačkoj industriji, eksploataciji metalnih rudača i građevinarstvu su dale pozitivan doprinos u sveukupnom rastu BDP-a.

Procjenjuje se da su ukupne investicije u 2005. godini iznosile oko 3 milijarde KM, od čega je oko 1 milijarde javnih investicija.

Ne predviđa se značajniji rast javnih investicija u 2006, usljed manjeg dotoka donatorskih sredstava. Novoprikupljena sredstva po osnovu PDV-a trebala bi zamjeniti donatorska sredstva kako bi se nivo javnih investicija zadržao na nivou oko 5% BDP. Međutim, očekuje se rast privatnih investicija od oko 10% (prije svega kao rezultat povećanja investicija u građevinskoj industriji).

S druge strane, procjenjuje se da je ukupna potrošnja u 2005. godini porasla za oko 5,5%, dok se predviđa da će u 2006. rasti za oko 6,5%. Međutim, važno je naglasiti da se očekuje promjena u strukturi potrošnje, te da će, u skladu sa fiskalnom strategijom BiH, privatna potrošnja rasti mnogo brže od državne potrošnje.

Industrijska proizvodnja u BiH se povećala za oko 10% u 2005., a procjena rasta za 2006. je također oko 10%.

Industrijska proizvodnja u 2004. je rasla oko 12% na nivou BiH, kao rezultat uspješnih aktivnosti vezanih za *Mittal Steel*, kao i skoka izvoznih cijena metala. Međutim, rast industrijske proizvodnje u 2005. je bio manji i iznosio je oko 10%, uglavnom zahvaljujući slabijem rastu u FBiH (oko 7%), čemu je doprinijela slabija proizvodnja elektroenergije. S druge strane, rast industrijske proizvodnje u RS-u je iznosio oko 20 odsto, zahvaljujući privatizaciji dva rudnika metala, te porastu proizvodnje električnih aparata i mašina. U FBiH, najviše je rasla hemijska industrija i proizvodnja hemikalija, uključujući i proizvodnju koksa u kompaniji *Global Ispaat* iz Lukavca.

U 2006. godini se očekuje daljnja ekspanzija rasta industrijske proizvodnje u oba entiteta, kao rezultat planirane ekspanzije u sektorima rudarstva i prerađivačke industrije. U prerađivačkoj industriji se očekuje daljnji porast proizvodnje metala (*Mittal Steel*), proizvodnje mašina i opreme (*Industrija alata Trebinje*), proizvodnje prehrambenih proizvoda i pića (*Bimal Brčko*), proizvodnje električnih aparata (*Bira Bihać*), kao i proizvodnje električne energije (planirana je izgradnja oko 6 manjih hidroelektrana).

Još jedan važan razvoj koji se očekuje u 2006. godini je klasterizacija kompanija okosnica bh industrijske proizvodnje i izvoza. Kompanije u sektoru metalne i mašinske industrije su uspjele stvoriti uspješne lance proizvodnje, stvarajući klustere firmi koje su međusobno povezane proizvodnim djelatnostima. *Aluminij Mostar* je ostvario uspješnu saradnju sa firmom *FE-AL Mostar*, još jednom izvozno-orijentiranom firmom specijalizovanom za proizvodnju proizvoda na bazi aluminija. Pored toga, *FE-AL* vrši pregovore *Volkswagenom* za potencijalnu saradnju u oblasti aluminijevih proizvoda koji se mogu koristiti u automobilske industriji. Povećanje proizvodnje u ovom sektoru će dovesti do proširenja pozitivnih efekata na snabdjevače električnom energijom u BiH, te na cestovne i željezničke prevoznike, kao i Luku Ploče (60 odsto njenog kapaciteta koristi *Aluminij Mostar*). Slična saradnja se ostvaruje između *Novih rudnika Ljubija*, firme za eksploataciju metalnih rudača i kompanije *Mital Steel Zenica*.

U 2005. godini obim vanjske trgovine dostigao je rekordni nivo od 14,5 milijardi KM i to sa povećanjem od 20% u odnosu na 2004. godine. Nivo izvoza u 2005. godini se povećao za oko 21%, dok se nivo uvoza povećao za 13%. U 2005. godini, deficit tekućeg računa je iznosio 23% BDP-a, što u odnosu na prethodnu godinu predstavlja porast od 2%. Međutim, važno je napomenuti da su pripreme za uvođenje PDV-a imale značajan uticaj na ovaj makroekonomski pokazatelj. Naime, procjenjuje se da bi deficit tekućeg računa iznosio oko 20% BDP-a ako bi se odstranio uticaj PDV-a. Procjena deficita tekućeg računa za 2006. iznosi oko 20% BDP-a.

Registrovana direktna strana ulaganja (DSU) u 2005. su iznosila 475 mil. KM. Ukupni priliv DSU-a akumuliran od maja 1994. godine do kraja 2005. godine iznosi 3,7 milijardi KM.

Ukupna strana direktna ulaganja u privredu BiH su porasla za oko 15% u 2005., s nastavkom trenda porasta naspram proteklih godina. Zabrinjava činjenica da je registrovani priliv DSU-a u 2005. je bio 60% niži nego u prethodnoj godini (kad je zabilježeno ulaganje u iznosu od 1,2 milijarde KM). Čak i ako isključimo investiciju u tvornicu *Birač Zvornik* u 2004. godini (najveći projekt DSU do sada – 466 mil. KM), priliv DSU-a u 2005. bio je 36,2% niži nego u 2004 godini. Jedan od razloga za pad priliva direktnih stranih ulaganja u 2005. godini je manji udio privatizacijskih projekata u ukupnom iznosu direktnih stranih ulaganja.

Udio bruto priliva direktnih stranih ulaganja putem reinvestiranja u 2005. bio je 24% (137,2 mil. KM), dok je u 2004. predstavljao 17,3% (209,2 mil. KM) registrovanog priliva direktnih stranih ulaganja. Ovi koeficijenti govore da strani investitori koji su došli u BiH prethodnih godina imaju povjerenja u poslovni ambijent u zemlji, te nalaze nove mogućnosti za proširenje svojih aktivnosti. Preostali dio bruto priliva direktnih stranih ulaganja u 2005. godini (51%) došao je putem ustanovljavanja novih preduzeća i otkupa domaćih privatiziranih kompanija (posebno banaka) od strane stranih investitora.

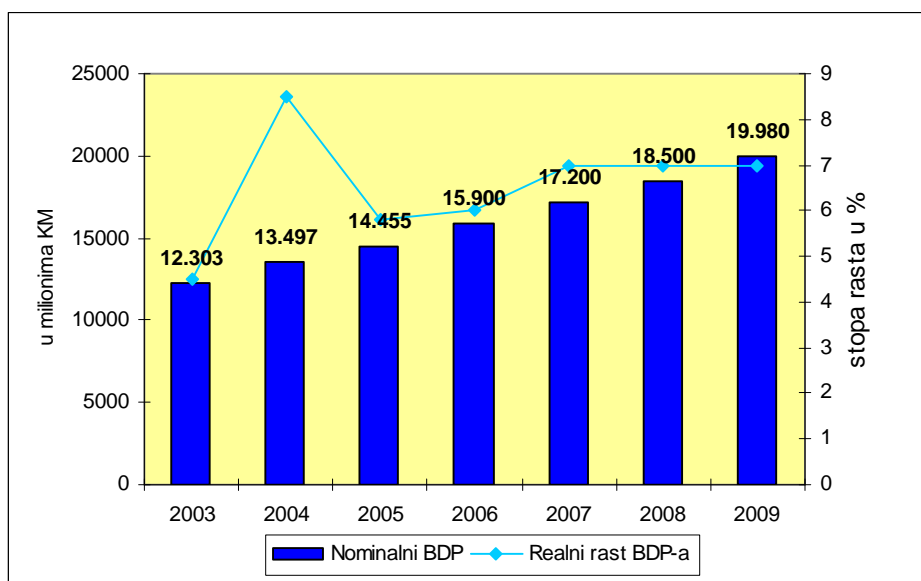
I u 2005. godini ostvaren je rast plata, znatno iznad inflacije. Slično situaciji iz prethodnih godina, prosječne neto plaće zabilježile su značajan rast u 2005. Prosječna plata u BiH u 2005. godini iznosila je 538 KM, što je povećanje od 6,5% u odnosu na 2004. godinu. Osnovni pokretač tog povećanja je porast plata u finansijskom sektoru. Taj rast, skupa s rastom penzija u BiH, doprinio je porastu privatne potrošnje te na taj način i porastu nivoa BDP-a. Rast plata u RS-u bio je na većem nivou čime se nastavlja trend harmonizacije plata između entiteta. Procjena povećanja u 2006. godini iznosi oko 5%.

Prema već ustaljenoj metodologiji koja se koristi i u CBBH, EPPU je indeks troškova života i cijena na malo na BiH nivou računao kao ponderisani prosjek na temelju entiteskih indeksa, u kojem kao ponderi služe udjeli FBiH i RS u BDP-u BiH. Tako je prosječna stopa inflacije za 2005. godinu mjerena indeksom troškova života iznosila 2,9% na bh. nivou (u FBiH 2,7%, a u RS-u 3,2%). Inflacija mjerena indeksom cijena na malo u 2005. godini bila je čak nešto viša i iznosila 3,6% (2,8% u FBiH, 5.2% u RS-u).

Rast inflacije mjerene indeksom troškova života u 2005. godini uzrokovan je prije svega rastom cijena nafte na svjetskom tržištu, usklađivanjem akciza između entiteta te rastom administrativnih cijena (rast cijena električne energije i ostalih komunalija u RS-u te usklađivanje cijena fiksne telefonije u oba entiteta). Važno je naglasiti da iako je došlo do rasta inflacije u 2005. godini u BiH ona je još uvijek umjerena u odnosu na zemlje okruženja i neznatno iznad Euro-zone (2,2%).

Uvođenje PDV-a početkom 2006. godine predstavlja uobičajeni egzogeni pritisak na cijene koji će se očitovati kroz više godišnje indekse rasta cijena u ovoj godini. Međutim uočljivo je da je nakon rasta cijena u prva dva mjeseca nakon uvođenja, već došlo do stabilizacije cijena u BiH. Procjene su da bi utjecaj PDV-a na indeks rasta cijena u ovoj godini mogao biti između 3-4%, čime bi prosječna stopa rasta inflacije za 2006. godinu mogla iznositi između 5-6% na BiH nivou.

Grafikon 2.1: Nominalni i realni rast BDP-a za period 2003.- 2009.

Srednjoročna ekonomska prognoza

Tabela 2.1: Makroekonomske projekcije za period 2007.-09. (Reformski scenario)

Pokazatelj	Stvarni podaci	Procjena				Prognoza	
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	
Nominalni BDP (u milionima KM) ¹	13.497	14.455	15.900	17.200	18.500	19.980	
		7,1%	10,0%	8,2%	7,6%	8,0%	
Nominalna stopa rasta (%)	9,2%	7,1%	10,0%	8,2%	7,6%	8,0%	
Realna stopa rasta (%) ²	8,5%	5,8%	6,0%	7,0%	7,0%	7,0%	
Inflacija (mjerena Indeksom troškova života) ³	0,7%	2,9%	5,5%	2,0%	1,5%	1,5%	
Potrošnja (u milionima KM) ^{4*}	18.733	19.792	21.065	22.465	23.363	24.415	
Javna potrošnja (u milionima KM)	3.165	3.204	3.209	3.300	3.318	3.345	
Privatna potrošnja (u milionima KM)	15.608	16.588	17.856	19.465	20.045	21.070	
Investicije (u milionima KM) ⁴	2.653	3.147	3.250	3.574	4.039	4.564	
Javne investicije (u milionima KM)	835	937	954	951	969	1.050	
Privatne investicije (u milionima KM)	1.818	2.010	2.296	2.623	3.069	3.514	
Nacionalna štednja (% BDP-a) ⁵	-3,7%	-4,3%	-5,1%	-4,0%	-2,0%	1,0%	
Privatna štednja (u % BDP-a)	-8,2%	-11,1%	-13,5%	-11,8%	-10,5%	-8,0%	
Javna štednja (u % BDP-a)	4,5%	6,8%	8,4%	7,8%	8,5%	9,0%	
Bilans tekućeg računa (u milionima KM) ⁵	-2.809	-3.316	-3.100	-3.000	-2.800	-2.700	
Stopa rasta uvoza (%)	7,0%	13,0%	8,0%	8,0%	7,0%	8,0%	
Stopa rasta izvoza (%)	24,0%	21,0%	23,0%	24,0%	21,0%	17,0%	
Bruto rezerve (u milionima KM) ⁵	3.458	4.196	4.825	5.308	5.520	5.741	
Vanjski dug (u milionima KM)	4.035	4.287	4.706	4.987	5.087	5.197	
Vanjski dug (u% BDP-a) ⁶	29,9%	29,7%	29,6%	29,0%	27,5%	26,0%	
Nezaposlenost (broj registrovanih) ⁷	473.000	508.000	508.000	500.000	490.000	480.000	

* tekuće cijene, rashodovne procjene

¹Izvor: Iznos BDP-a za 2004. godinu je zvanični iznos kojeg je objavila Agencija za statistiku BiH, a koji je zasnovan na proizvodnoj metodi obračuna BDP-a. Radi konzistentnosti i omogućavanja poređenja, procjene za 2006.-2009. je izradio EPPU, polazeći od pretpostavke održavanja iste metodologije koju je koristila Agencija za statistiku za period do 2004. godine.

²Izvor: Za 2004 godinu korišten je Indeks troškova života objavljen od strane Centralne Banke BiH, koji je Agencija za statistiku za podatke za 2004. godinu koristila za svođenje nominalnog BDP-a na realni. Važno je napomenuti da je Agencija za statistiku BiH u Indeks troškova života koristila u ove svrhe usljed nedostatka pravog BDP deflatora, koji je globalno priznat način svođenja nominalnog na realni BDP. BDP deflator po definiciji obuhvata samo cijene domaćih finalnih proizvoda. U skladu s tim, EPRU i OMA su izvršile nezavisni obračun deflatora BDP-a, koji je rezultirao u procjeni od 1.3% za 2005. godinu. Taj deflator je korišten u obračunu stope rasta realnog BDP-a. Krajem 2006. godine, Ured za statistiku BiH će započeti sa računanjem deflatora BDP-a, dok zasada stope rasta realnog BDP-a za 2005. godinu, kao i za ranije godine, ostaju predmetom diskusije.

³Izvor: Za 2004. i 2005. godinu korišten je Indeks troškova života objavljen od strane Centralne Banke BiH, dok su procjene za Indeks troškova života za budući period objavljene od strane EPPU-a.

⁴Izvor: Kao polazni podaci za procjene EPPU-a za potrošnju, investicije i štednje korišteni su podaci Centralne Banke BiH, vladinih budžeta na svim nivoima, podaci o prihodima Uprave za indirektno oporezivanje BiH, i procjene o imputiranoj renti na osnovu Ankete o potrošnji domaćinstava.

⁵Izvor: Za 2004. i 2005. godinu korišteni su podaci objavljeni od strane Centralne banke BiH, dok su procjene za budući period objavljene od strane EPPU-a.

⁶Izvor: Za 2004. i 2005. godinu korišteni su podaci objavljeni od strane Ministarstva finansija i trezora BiH, dok su procjene za budući period objavljene od strane EPPU-a.

⁷Izvor: Za 2004. i 2005. godinu korišteni su podaci objavljeni od strane zavoda za zapošljavanje FBiH, RS i BD, i Statistički biro BD, dok su procjene za budući period objavljene od strane EPPU-a.

Privredni rast u srednjoročnom periodu zadržava pozitivan trend. Očekivani realni rast BDP-a u 2007. iznosi 7%, a komparativan rast se očekuje i u 2008. i 2009. Osnovni doprinos privrednom rastu se očekuje od povećanog izvoza, industrijske proizvodnje i investicija.

Glavna pretpostavka za ispunjenje srednjoročnog makroekonomskog cilja jakog privrednog rasta BiH je ubrzano sprovođenja strukturalnih reformi realnog, finansijskog i javnog sektora (kroz reorganizaciju i racionalizaciju vladine potrošnje), što će voditi poboljšanju konkurentnosti i fleksibilnosti ekonomije Bosne i Hercegovine, povećanju štednje i investicija, te višem nivou izvoza. Ključne uloge za postizanje ovih ciljeva imat će poboljšanje investicione klime, daljnje usaglašavanje poslovne legislative sa standardima Evropske unije, ubrzanje administrativnih procedura, poboljšanje produktivnosti bh. ekonomije kroz restrukturiranje preduzeća i nastavak privatizacionog procesa. Napredak u EU integracijama u ovom srednjoročnom razdoblju će uticati na poboljšanje imidža Bosne i Hercegovine i povećanje investicija u ekonomiju. U finansijskom sektoru, očekuje se nastavak trenda smanjenja kamatnih stopa, koji će pratiti povećanje konkurencije u ovom sektoru i daljnje povećanje povjerenja građana u bankarski sektor. Kao posljedica ovih razvoja, očekuje se snažan razvitak privatnog sektora.

S provedbom sistema PDV-a, Bosna i Hercegovina je obnovila svoj sistem indirektnog oporezivanja. BH vlasti planiraju potrošiti dio dodatnih prihoda koji će se dobiti po novom sistemu PDV-a na smanjivanje direktnog oporezivanja. Konkretnije, očekuje se da se porezi na radnu snagu usklade/smanje, da bi se promoviralo otvaranje radnih mjesta u privatnom sektoru i tako smanjio trenutno veoma obiman neformalni sektor u Bosni i Hercegovini. Shodno tome, u 2006. godini Bosna i Hercegovina nastavlja pripreme za reformu sistema direktnog oporezivanja, što uključuje poreze na kapital, radnu snagu i imovinu.

U procesu EU integracija, BiH će u narednom periodu početi sa izgradnjom i potpunim osposobljavanjem institucija koje će osnažiti privredni sektor pružajući zakonsku zaštitu investitorima.

U skladu sa značajnim projektovanim rastom BDP-a u periodu 2006.do 2009. godine (6-7% realnog rasta), očekuje se povećanje u proizvodno orijetnisanim sektorima industrijske proizvodnje i građevinarstva kao i uslužno orijetisanim sektorima prije svega prevozu i turizmu kao glavnim pokretačima ekonomskog rasta.

Projektovani porast industijske proizvodnje od 10% na nivou BiH će biti prouzrokovan povećanjem proizvodnih kapaciteta unutar bh. kompanija, povećanjem produktivnosti unutar već postojećih linija proizvodnje, povećanom proizvodnjom kao rezultat rasta potražnje i izvoza, kao i realizacijom nekoliko kapitalnih projekata.

U naredne dvije godine se planiraju se brojne investicije i privatizacija niza preduzeća u državnom vlasništvu, uključujući investicije u domaće banke, te gasovodna i telekomunikacijska preduzeća u oba entiteta.

Kako CBBH namjerava nastaviti voditi monetranu politiku na principima valutnog odbora tj. direktnog vezivanja KM uz Euro, očekuje se da će inflacija u periodu 2007.– 2009. godine biti u skladu sa projektiranom inflacijom Euro zone, koja će se, prema zadnjim projekcijama Eurostata i ECB-a, kretati između 1,9 i 2%. U istom periodu, očekuje se da će nivo inflacije u BiH biti neznatno ispod ili na nivou inflacije Euro-zone (1,5-2%), imajući u vidu da je prije zabilježenog „divljanja“ cijena nafte u 2005. i 2006. godini, BiH imala nivo inflacije ispod Euro-zone (2002.-2004. godine)

U vanjskotrgovinskim trendovima, u naredne tri godine se očekuju prvi efekti potpisivanja sporazuma CEFTA i SPP, te članstvo u Svjetsku trgovinsku organizaciju. Sukladno tome, očekuje se blago smanjenje rasta izvoza od 2008. godine, usljed dostizanja obimnije polazne osnove apsolutnog iznosa. S druge strane, očekuje se da se stopa rasta uvoza smanjuje do 2008. godine, dok se neznatno povećava u 2009. godini, usljed isticanja najkraćeg predloženog tranzicioniog perioda za postepenog snižavanja carinskih stopa na određene proizvode iz EU.

U okviru procesa stabilizacije i pridruživanja, očekuje se akreditiranje Instituta za standarde od strane Evropske komisije, što će domaćim kompanijama pružiti mogućnost sticanja certifikata neophodnih za značajniji prohod na tržišta Evropske unije.

Uz očekivani i predviđeni rast (stranih) ulaganja u proizvodnju i ostale sektore koji su nosioci izvoza, visoke stope rasta izvoza predviđaju se u skladu sa poslovnim izvoznim planovima domaćih izvozno-orijentiranih firmi.

Pored iskazanih pozitivnih trendova, neophodno je podučiti da je deficit tekućeg računa Bosne i Hercegovine i dalje veoma visok i ne predviđa se njegovo skoro uravnoteženje. Shodno tome, neophodno je održati strogu fiskalna disciplinu.

Rizici po makroekonomsku prognozu

Sa nastupajućim izborima u oktobru 2006. godine, imperativ na BiH vlastima je da se udupru iskušenju povećavanja vladine potrošnje van okvira onoga što je fiskalno odgovorno i održivo.

Zahtjevi za porastom potrošnje u prioritetnim područjima se moraju izmiriti uštedama na nisko prioritetnim područjima. Revidirana SRS će proći kroz parlamentarne postupke na svim nivoima vlade i u njenom okviru će se preporučiti viši nivo fiskalne održivosti putem fiskalne konsolidacije i fiskalne reforme, koje sa sobom nose:

- Daljnje smanjenje vladine potrošnje,
- Unaprjeđenje u naplati prihoda vlade,
- Uspostavljanje principa raspodjele prihoda od indirektnog oporezivanja,
- Racionalizaciju sistema socijalne skrbi, zdravstva i obrazovanja,
- Povećan nivo domaćeg finansiranja javnih investicija,
- Unapređivanje transparentnosti i kontrole javne potrošnje, te
- Rješavanje problema restrukturiranja unutrašnjeg duga.

Imajući na umu evropsku perspektivu BiH, biti će od presudne važnosti nastaviti proces jačanja državnih institucija, uz strogo vođenje računa o budžetskim implikacijama i fiskalnoj održivosti.

Najveći izazovi koji se trenutno nalaze pred Bosnom i Hercegovinom su visoki nivoi nezaposlenosti, siromaštva i siva ekonomije, visoki deficit tekućeg računa i neriješeno pitanje unutrašnjeg duga, koje stvara prepreku poboljšanju kreditnog rejtinga BiH.

Dakle, da bi se izbjegli mogući rizici po makroekonomsku stabilnost zemlje, u narednom periodu će biti neophodno da makroekonomske i fiskalne politike u BiH u uvidu imaju sljedeća pitanja:

- Fiskalna konsolidacija – osnažiti Fiskalno vijeće BiH i konsolidaciju fiskalnih podataka,
- Usvajanje strategije za izmirenje ukupnog unutrašnjeg duga (koji ima direktan uticaj na kreditni rejting Bosne i Hercegovine),
- Usklađivanje raspodjele budžeta sa prioritetnim politikama (SRS i Program javnih investicija),
- Uticaj uvođenja PDV-a i mogućeg daljnjeg poskupljenja cijena nafte na porast cijena u BiH
- Uticaj opadajuće donatorske pomoći,
- Potreba za stimulisanjem rasta privatnog sektora putem reforme sistema direktnog oporezivanja i poboljšanje poslovnog ambijenta u BiH,
- Mogući uticaj daljnjeg rasta kredita na daljnje pogoršanje deficita tekućeg računa, te
- Potencijalni uticaj eventualne pojave ptičije gripe na makroekonomske i fiskalne politike.

Poglavlje 3: Srednjoročna fiskalna prognoza

U ovom poglavlju su izložene projekcije prihoda koje se očekuju za finansiranje javne potrošnje u toku srednjoročnog perioda, a na osnovu postojećih politika prihoda i projiciranih makroekonomskih pokazatelja.

Fiskalna strategija

Institucije BiH će nastaviti raditi u uskom fiskalnom okruženju. S obzirom da je zemlja neprestano izložena visokom deficitu tekućeg računa, takav stav je neophodan kako bi se promovisala ekonomska stabilnost i stimulisala strana ulaganja.

Nacrt fiskalne strategije sadržane u ovom dokumentu predviđa primarni suficit budžeta u iznosu od 1% BDP-a BiH u 2007. i 2008.g. te 2% u 2009.g. Međutim, s obzirom da se Fiskalno vijeće BiH još nije precizno odredilo prema ovom pitanju ovaj nivo primarnog suficita se u ovom dokumentu tretira samo kao radna pretpostavka i o istom će opširnije biti vođena riječ u poglavlju 5 kada budu razmatrani prioriteti potrošnje u okviru Institucija BiH u narednom trogodišnjem periodu.

Indirektni porezi koje prikuplja Uprava za indirektno oporezivanje

Osnovni indirektni porezi koje prikuplja Uprava za indirektno oporezivanje uključuju PDV, carinske dadžbine i akcize. Ovi prihodi se raspoređuju tako što se prvo sa jedinstvenog računa izdvaja predviđeni dio na račun rezervi a zatim dio za finansiranje institucija BiH. Zatim se, u skladu sa metodologijom koju utvrdi Upravni odbor UIO, preostali dio prihoda dijeli između entiteta i distrikta Brčko. Dalje se iz entitetskih udjela oduzimaju sredstva za finansiranje spoljnog duga a preostala sredstva se na federalnom nivou raspodjeljuju na federalnu vladu, kantone i opštine, dok se na nivou RS-a dalja raspodjela vrši prema opštinama.

U svrhu DOB-a i na osnovu makroekonomskih pretpostavki izloženih u Poglavlju 2, pretpostavka je da će ukupni prihodi Uprave za indirektno oporezivanje u 2007. godini iznositi 3.832,5 mil. KM. Od tog iznosa, 614,5 mil. KM je na raspolaganju Institucijama BiH u 2007.g. (porast od oko 8,5% u odnosu na 2006.g.).

U skladu sa projekcijama, ukupni prihodi Uprave za indirektno oporezivanje iznose 4.082,9 mil KM u 2008. i 4.309,2 mil KM u 2009. godini. Dalja pretpostavka je da će udio Države u tim prihodima rasti za 10% odnosno iznositi će 678,9 i 752,6 mil. KM u godinama 2008. i 2009.

U daljem tekstu su izloženi detalji o najvažnijim vrstama prihoda u nadležnosti Uprave za indirektno oporezivanje kao i o ostalim prihodima Institucija BiH. U svrhu obrazloženja, treba uzeti u obzir da navedeni iznosi odražavaju ukupno prikupljene prihode, a ne samo udio institucija BiH.

PDV

Projekcije za 2007. i za naredne godine bi trebalo uzimati s oprezom imajući u vidu početnu fazu primjene PDV-a. Projekcija PDV-a je bazirana na makroekonomskim projekcijama EPPU-a.

Ukupni prihodi od PDV-a su projicirani u iznosu od 2.270,7 mil. KM u 2007. godini, što predstavlja porast od 1% u odnosu na očekivani nivo u 2006. godini. Rast prihoda od PDV-a u narednim godinama je vezan za kretanje nominalnog BDP-a i projiciran je u iznosima od 2.443,3 mil. KM u 2008., te 2.638,8 mil. KM u 2009. godini.

Carinske dadžbine

Ukupni iznos carinskih dadžbina koji se očekuje u 2007. godini iznosi 507 mil. KM, što predstavlja pad od 7,8% u odnosu na očekivani nivo u 2006. godini. Projicirani pad carinskih dadžbina u 2008. godini iznosi dodatnih 57 mil. KM, a u 2009.g. još 64. mil. KM. Osnovni razlozi smanjenja ovih prihoda su tekući pregovori BiH sa EU o postepenom smanjenju carinskih dadžbina na uvoz iz EU. Rezultati ovih pregovora usmislju obuhvatnosti i dinamike ovih smanjenja nisu bili dostupni u vrijeme izrade DOB-a.

Akcizne dadžbine

Projekcija akciza za 2006. godinu je urađena pojedinačno po grupama proizvoda (nafta, duvan, alkoholna pića i pivo, bezalkoholna pića i kafa). U ostatku 2006. godine se i dalje očekuje nastavak umjereno niskog rasta prihoda od akciza na naftu u skladu sa visokim cijenama nafte na svjetskom tržištu koje destimuliraju potrošnju nafte. Prihodi od duvana nastavljaju sa jakim rastom u 2006. godini i očekuje se njihov porast od 10% na godišnjem nivou. Akcizni prihodi u periodu 2007.-2009. su vezani za rast nominalnog BNP-a u skladu sa makroekonomskim projekcijama EPPU-a.

Ukupan iznos akciznih dadžbina koji se očekuje u 2007. godini iznosi 911,4 mil. KM, što predstavlja porast od 8,2% u odnosu na očekivani nivo u 2006.g. Očekivani prihodi od akciznih dadžbina u 2008. iznose 980,6 mil. KM i 1.059,1 mil. KM u 2009. godini.

Tabela 3.1: Prognoza jedinstvenog računa UINO za period 2007.-09.³

Vrsta prihoda	Ostvareno	Procjena	Prognoza		
	2005	2006	2007	2008	2009
PDV	--	2247,6	2270,7	2443,3	2638,8
Carinske dadžbine	--	549,6	507,0	450,0	386,0
Akcizne dadžbine	--	842,3	911,4	980,6	1.059,1
Ukupno prihodi jedinstvenog računa	--	3.832,5	3.883,7	4.082,9	4.309,2
Raspodjela prihoda UINO za potrebe Institucija BiH	251,5	566,0	614,5	678,9	752,6

Prihodi institucija BiH

Neporezni i ostali prihodi

Neporezni prihodi su planirani na nivou dosadašnji prihoda iz proteklih godina gdje se ne očekuju veće promjene iz razloga što će znatno opasti prihodi od taksa u DKP mreži i pada prihoda od pasoških knjižica u DKP mreži jer su građani BiH u međuvremenu regulisali status u inostranstvu i ne očekuje se potražnja za BiH pasošima kao u proteklim godinama.

³ Projekcije prihoda po osnovu indirektnih poreza pripremila je Jedinica za makro analize pri Upravi za indirektno oporezivanje

Prihodi po osnovu tekuće potpore u novčanom obliku će još u 2007. godini imati trend ostvarenja iz prethodnih godina dok se ovaj prihod u 2008. godini očekuje znatno smanjenje kao i u 2009. godini.

U okviru neporeskih prihoda najveći udio se odnosi na takse i naknade, čiji se rast u narednim godinama očekuje po osnovu uspostave novih institucija na državnom nivou, usljed čega će doći i do uvođenja novih taksi i naknada za usluge iz nadležnosti ovih novoosnovanih institucija. Pored taksi i naknada kao neporeski prihod tendenciju rasta pokazuju i prihodi od posebnih taksi i naknada koje se odnose na takse Regulatorne agencije za komunikacije, doprinose za korištenje spektra frekvencija i prihode od taksi od preleta preko BiH.

Tokom 2007., 2008. i 2009. godine planirani su prihodi od CIPS-a po osnovu zamjene registrarskih tablica, saobraćajnih dozvola i stikera gdje je planiran najveći prihod tokom 2007. godine jer se očekuje da će u toj godini biti najveća zamjena ovih javnih dokumenata a samim tim i najveći prihodi u toj godini. Pored toga predviđanje je da će se kompletan projekat realizirati u ovom planskom periodu.

U posmatranom periodu planiran je prihod od dobiti CB BiH i to u većem obimu u odnosu na prihod po ovom osnovu u 2005. godini. Povećanje prihoda u narednim godinama je planirano na temelju očekivanja većih ovlaštenja CB BiH u narednom periodu a samim tim i većim prihodom.

U projekcijama su predviđena i sredstva po osnovu vanrednih prihoda, koji bi trebali biti ostvareni po više osnova, ali koji u suštini značajnije ne utiču na ukupan prihod.

Porast sveukupnih direktnih prihoda je rezultat porasta prihoda od taksi i naknada, posebnih taksa i naknada, prihoda od CIPS-a, po osnovu zamjene registarskih tablica, izdavanja saobraćajnih dozvola i stikera, odnosno izdavanja javnih dokumenata, kao i povećanje prihoda od dobiti Centralne banke.

Očekivani porast neporeskih prihoda u 2007. godini iznosi 101,1 mil. KM u 2007. godini, 107,5 mil. KM u 2008. i 112,4 mil. KM u 2009.g.

Ukupni raspoloživi prihodi

Očekivani iznos ukupnih poreskih i neporeskih prihoda na raspolaganju institucijama BiH je 715,6 mil. KM u 2007., u poređenju sa procijenjenim, odnosno Budžetom predviđenim iznosom od 666,5 mil KM u 2006., što predstavlja porast od oko 9,3%. U daljem period očekivani porast ukupnih prihoda iznosi 786,4 mil. KM u 2008. i 865,0 mil. KM u 2009., što predstavlja trend porasta od 9%. Struktura ukupnih prihoda Institucija BiH je prezentirana u Tabeli 3.2:

Tabela 3.2: Projekcija poreskih, neporeskih i ostalih prihoda za period 2007.-09. (Institucije BiH)

Vrsta prihoda	Ostvareno	Procjena	Prognoza		
	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.
	Mil KM	Mil KM	Mil KM	Mil KM	Mil KM
I. Poreski prihodi	251,5	566,0	614,5	678,9	752,6
Prihodi od indirektnih poreza	251,5	566,0	614,5	678,9	752,6
II. Neporeski prihodi	58,1	50,0	58,5	62,9	68,0
Takse i naknade	37,3	28,0	30,5	34,3	35,0
Prihodi od vlastite djelatnosti	3,1	3,4	3,3	3,8	5,0
Posebne takse i naknade	17,7	15,1	19,8	19,9	23,0

Prihodi od poreskih i kontrolnih markica	0,0	3,5	5,0	5,0	5,0
III. Tekuće potpore u novčanom obliku	29,9	4,6	11,6	9,8	7,3
IV. Vanredni prihodi	4,4	2,5	1,0	1,1	1,7
V. Prihodi od sukcesije po namjenama	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
VI. Prihodi iz dobiti CBBiH	19,7	20,0	20,0	22,0	23,0
VII. Prihodi za realizaciju CIPS projekta	12,9	7,0	10,0	11,7	12,4
UKUPNO PRIHODI	376,7	650,0	715,6	786,4	865,0

Napomena: Ukupni iznos prihoda Institucija BiH u 2006.g. ne uključuje prenesene prihode iz 2005.g. u iznosu od KM 16,5 mil.

Poreske politike i administracija

Uprava za indirektno oporezivanje je uvela seriju koraka s ciljem unaprijeđenja poreske administracije u sistemu indirektnog oporezivanja. Oni uključuju:

- unapređenje operativnih procedura
- unapređenje procedura i postupaka kontrole i revizije
- primjenu analize rizika i selektiviteta
- razvoj analitičkih kapaciteta
- razvoj integralnog IT sistema
- edukacije i treninge inspektora i ostalog osoblja koje pruža usluge obveznicima
- primjenu metoda borbe protiv poreznih prevara i utaja
- saradnju sa poreznim i carinskim administracijama u okruženju i EU.

Dalje reforme u oblasti poreske politike se planiraju u srednjoročnom vremenskom periodu. One uključuju:

- dogradnju zakona iz oblasti indirektnog oporezivanja
- nastavak harmonizacije legislative iz sfere indirektnih poreza sa zakonima EU u svjetlu pretprijetnih obaveza iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju EU.

Očekivana korist te reforme je:

- efikasna, funkcionalna i moderna porezna/carinska administracija
- viši stepen harmonizacije porezne politike.

Rizici po projekcije prihoda

Projekcije prihoda su usko vezane za privredni rast. Najveći rizik po projekcije prihoda naveden u ranijem tekstu je neuspjeh u ispunjavanju ciljeva privrednog rasta.

Administracija poreskog sistema predstavlja rizik i po projekcije prihoda. Poreski prihodi zavise od unaprijeđenja nivoa usklađenosti.

Poglavlje 4: Problematika potrošnje u javnom sektoru

U ovom poglavlju su sažeta vodeća pitanja iz oblasti upravljanja resursima javnog sektora i budžetske reforme na nivou Institucija Bosne i Hercegovine. Ovdje se razmatraju i daju preporuke po pitanju plata u javnom sektoru, materijalnim troškovima i kapitalnom potrošnjom. Ovakva analiza predstavlja važan element procesa srednjoročnog planiranja budžeta i pruža dobru osnovu za dalji radi na definisanju planova potrošnje i budžetskih plafona.

Plate i naknade u javnom sektoru

Ukupna očekivana potrošnja na plate i naknade (po osnovu radnog odnosa) u javnom sektoru za institucije BiH iznosi 458,5 mil. KM u 2007., što predstavlja porast od 10,6 mil. KM ili 2,4% u poređenju sa procjenom za 2006.g. Time se nastavlja trend rasta iz proteklih godina u skladu sa razvojem institucija BiH. Osnovni razlog za porast potrošnje na plate i naknade je povećanje broja uposlenih u institucijama u skladu sa njihovim potrebama i odobrenim pravilnicima, te izgradnja kapaciteta u okviru novoformiranih institucija.

Zbog promjena u odgovornostima između Institucija BiH i entiteta, posebno prenosom resora Odbrane na nivo Institucija BiH, postignuta je značajna promjena u broju uposlenih na svim nivoima vlasti. U Institucijama BiH broj uposlenih povećan je 2,5 puta i u maju 2006. godine iznosio je 20.850 (bez Oružanih snaga 8.331 uposlenih). U 2007. godini je za Ministarstvo odbrane predviđeno prosječno brojno stanje od 11.836 zaposlenih, budući da postoji višak zaposlenih od 1.675, od kojih će 50% biti otpušteno do 31. marta, a 50% do 30. septembra 2007. godine, što daje prosjek od 836 lica. Zapošljavanje u institucijama koje nisu popunjene u skladu sa Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji predviđena je popunjenost od 80% u 2007., 90% u 2008. i 100% u 2009. godini. Projicirana dinamika zapošljavanja u Institucijama BiH u naredne tri godine prikazana je u tabeli 4.1.

Povećanje broja uposlenih značajno je uticalo na iznos Budžeta institucija BiH za 2006. godinu, kao i na odnos materijalnih troškova i potrošnje na plate i naknade u odobrenom budžetu.

Finansiranje resora Odbrane na nivou Institucija BiH u Budžetu institucija BiH za 2006. godinu, iznosi 278,1 mil. KM, odnosno 41% ukupno odobrenog budžeta. Učešće plata i naknada u ukupno odobrenom budžetu Ministarstva odbrane i Oružanih snaga iznosi 74%. Plate i naknade zaposlenih u Ministarstvu odbrane (154 uposlenika) isplaćuju se po odluci Vijeća ministara BiH, dok se plate pripadnika Oružanih snaga (oko 12.520 uposlenika) trenutno isplaćuju po entitetskim propisima.

Ukupna procjena potrošnje institucija BiH na plate i naknade u 2007. predstavlja 64% ukupne potrošnje na nivou Institucija BiH. Ovakvim odnosom se nastavlja premašivati raspoloživa i održiva suma za djelovanje efikasnog i efektivnog javnog sektora s obzirom na raspoložive resurse u BiH.

Tabela 4.1: Broj zaposlenih u Institucijama BiH u odnosu na broj predviđen njihovim pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji i projekcija za 2007., 2008. i 2009.g.

Red. Br.	Naziv institucije	Broj zaposlenih predviđen pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji	Broj zaposlenih (sa 31.12.2005.)	Broj zaposlenih (sa 31.5.2006.)	Planirani broj zaposlenih (sa 31.12.2006.)	Projicirani broj zaposlenih		
						2007.	2008.	2009.
1	Parlamentarna skupština BiH	238	174	173	209	219	229	238
2	Predsjedništvo BiH	103	79	79	98	100	102	103
3	Ministarstvo odbrane	11.000	156	12.675	12.675	11836	11000	11000
4	Visoko sudsko i tužilačko vijeće	42	34	37	42	42	42	42
5	Ustavni sud BiH	115	71	71	72	87	101	115
6	Sud BiH	203	77	79	90	165	180	193
7	Tužilaštvo Bosne i Hercegovine	163	53	47	63	136	153	163
8	Pravobranilaštvo BiH	21	15	14	20	21	21	21
9	Ured ombudsmana za ljudska prava	45	21	22	45	45	45	45
10	Generalni sekretarijat Vijeća ministara	84	45	42	57	66	75	84
11	Direkcija za evropske integracije BiH	75	46	47	75	75	75	75
12	Ministarstvo vanjskih poslova BiH	595	457	442	481	519	557	595
13	MVTEO BiH	206	99	102	155	172	189	206
14	Agencija za promociju stranih investicija u BiH	26	13	20	26	26	26	26
15	Ured za veterinarstvo BiH	87	36	35	43	65	76	87
16	Agencija za označavanje životinja	0	9	9	10	0	0	0
17	Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine	25	11	19	25	25	25	25
18	Ministarstvo komunikacija i prometa	85	55	61	85	85	85	85
19	Direkcija za civilnu avijaciju	47	33	32	47	47	47	47
20	Regulatorna agencija za komunikacije (CRA)	120	88	90	95	104	112	120
21	Ministarstvo finansija i trezora	163	66	64	109	127	147	163
22	Uprava za indirektno oporezivanje	2.300	2.065	2.164	2.300	2300	2300	2300
23	Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice	112	79	82	112	112	112	112
24	Komisija za imovinske zahtjeve	3	3	2	3	0	0	0
25	Ministarstvo pravde	222	113	157	207	212	217	222
26	Ministarstvo sigurnosti	238	83	90	160	186	212	238
27	Agencija za istrage i zaštitu BiH (SIPA)	1.765	759	859	1.122	1336	1550	1765
28	Državna granična služba BiH (DGS)	2.536	2.021	2.125	2.436	2470	2503	2536
29	Ministarstvo civilnih poslova	105	55	66	105	105	105	105
30	Direkcija za implementaciju CIPS projekta	24	16	17	20	22	23	24
31	Centar za uklanjanje mina (BH MAC)	185	192	1	185	185	185	185
32	Služba za zajedničke poslove institucija BiH	196	175	173	196	196	196	196
33	Ured za reviziju finansijskog poslovanja	34	23	23	34	34	34	34
34	Izborna komisija BiH	79	62	61	71	74	77	79
35	Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika	16	11	13	16	16	16	16
36	Agencija za državnu službu BiH	16	13	15	16	16	16	16
37	Agencija za statistiku BiH	74	25	32	39	51	63	74
38	Institut za standizaciju BiH	38	53	53	38	38	38	38
39	Institut za mjeriteljstvo BiH	46	0	0	46	46	46	46
40	Institut za intelektualno vlasništvo BiH	47	0	0	47	47	47	47
41	Institut za akreditiranje	19	10	10	13	15	17	19
42	Arhiv BiH	25	13	13	17	20	23	25
43	Obavještajno sigurnosna agencija BiH (OSA)	744	660	664	744	744	744	744
44	Uprava za zaštitu zdravlja bilja	20	1	2	20	20	20	20
45	Agencija za nadzor nad tržištem	15	0	0	15	15	15	15
46	Agencija za sigurnost hrane	18	1	1	18	18	18	18
47	Fond za povratak	13	5	6	13	13	13	13
48	Agencija za rad i zapošljavanje BiH	27	17	19	18	21	24	27
49	DERK	21	0	21	21	21	21	21
50	Služba za poslove sa strancima	206	0	0	88	127	166	206
51	Odbor državne službe za žalbe	9	3	3	6	7	8	9
52	Komisija za koncesije	17	7	9	17	17	17	17
53	Ured za zakonodavstvo	13	5	5	13	13	13	13
54	Agencija za javne nabavke	20	1	1	20	20	20	20
55	Ured za razmatranje žalbi po javnim nabavkama	16	0	4	16	16	16	16
56	Institut za nestale	25	0	0	25	25	25	25
57	Direktorat za policiju	0	0	0	0	0	0	0
58	Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja	105	0	0	0	60	80	105
59	Ministarstvo nauke i okoliša	105	0	0	0	60	80	105
UKUPNO		22.897	8.109	20.851	22.739	22.640	22.347	22.884

U skladu s tim, institucije BiH planiraju uvesti slijedeće mjere s ciljem kontrole porasta plata u javnom sektoru:

- Donošenje jedinstvenog Pravilnika o platama za pripadnike Oružanih snaga BiH i Ministarstva odbrane BiH
- Dalje unapređenje centralizovanog sistema obračuna plata
- Usvajanje Zakona o platama u institucijama BiH

Ove mjere omogućit će da svi budžetski korisnici obračunavaju plate po jedinstvenom propisu putem centralizovanog sistema obračuna plata. Time bi se ukinula sadašnja šarolikost i praksa, po kojoj budžetski korisnici obračunavaju plate po različitim propisima (jedni primjenjuju Odluku o platama Vijeća ministara BiH, drugi sopstvene propise, treći entitetske itd.).

Slijedeća tabele sadrže prikaz potrošnje na plate u javnom sektoru, te broj uposlenih u javnom sektoru za period 2004.-09.

Tabela 4.2: Plate i broj uposlenih u javnom sektoru u BiH

	Realno	Realno	Procjena	Prognoza		
	2004. Mil KM	2005. Mil KM	2006. Mil KM	2007. Mil KM	2008. Mil KM	2009. Mil KM
Ukupno plate	107	150	354,2	366,8	362	370
Ukupno uposlenih u javnom sektoru (12. mjesec)	7.642	8.109	22.739	22.640	22.347	22.884
Prosječna (bruto) plata	1.650	1.542	1.298	1.350	1.350	1.350
Prosječna (neto) plata	1.010	972	795			

Podaci za 2006. godinu i naredne, pokazuju koliki je uticaj plata pripadnika Oružanih snaga (12.500) na prosječne bruto i neto plate u Institucijama BiH. Ako bi se isključile plate pripadnika Oružanih snaga koje se trenutno isplaćuju po entitetskim propisima, onda bi prosječna mjesečna bruto plata u Institucijama BiH iznosila 1.686 KM (podaci iz aprila 2006. godine), a prosječna neto plata 1.032 KM. Kao rezultat izjednačavanja nivoa plata, kao i umanjenja broja zaposlenih u odbrani, u narednom periodu projicirana je prosječna bruto plata od 1.350 KM.

Materijalni troškovi

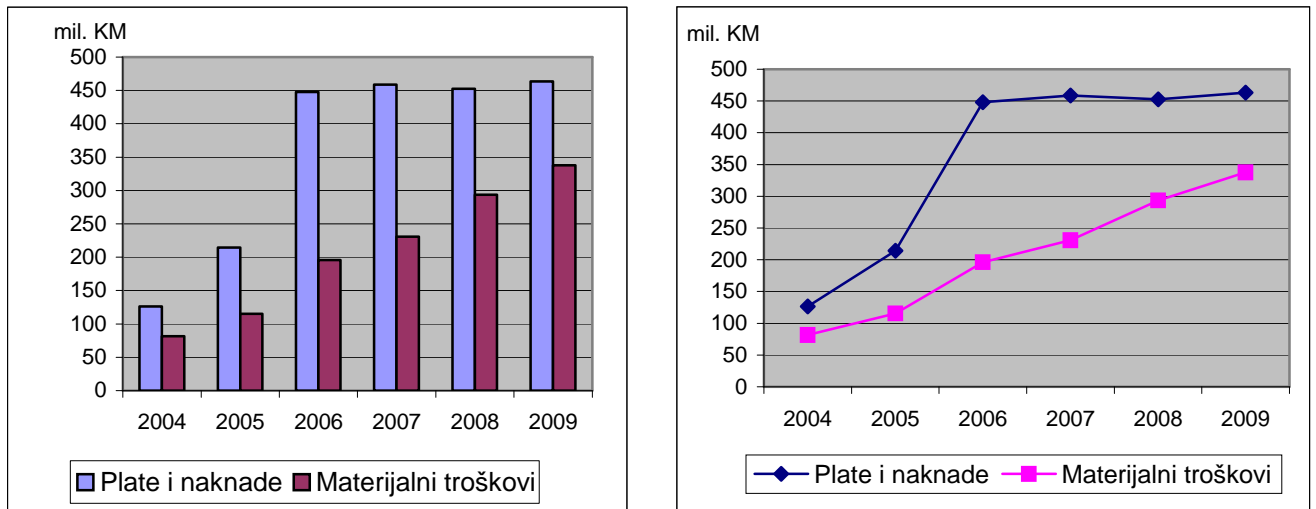
Budžetska potrošnja na materijalne troškove se procjenjuje na 230,8 mil. KM u 2007. Trend potrošnje na materijalne troškove pokazuje da je njihovo učešće u ukupnim troškovima u 2004.g. iznosilo 38,4%, u 2005. godini 34,3%, dok se u 2006.g. ovaj trend značajnije smanjuje (29,4% prema usvojenom budžetu). Razvojem Institucija BiH, tranzicijom nadležnosti sa entiteta i jačanjem kapaciteta institucija BiH materijalni troškovi imaju opadajući trend u ukupnim rashodima. To je naročito uočljivo u 2006. godine, a kao rezultat tranzicije oružanih snaga entiteta na Ministarstvo odbrane BiH (kod ovog budžetskog korisnika učešće plata i naknada je 74%). U 2007. godini predviđa se postepeno povećanje učešća materijalnih troškova (rastući trend) na 32,3%, u 2008. 37,3%, te u 2009. godini na 39,0%.

Odnos između materijalnih troškova i potrošnje na plate i naknade je koristan, ali širok pokazatelj za mjerenje opšte adekvatnosti podrške koja se pruža BiH Institucijama za realizaciju programa i pružanje usluga na efikasan i djelotvoran način.

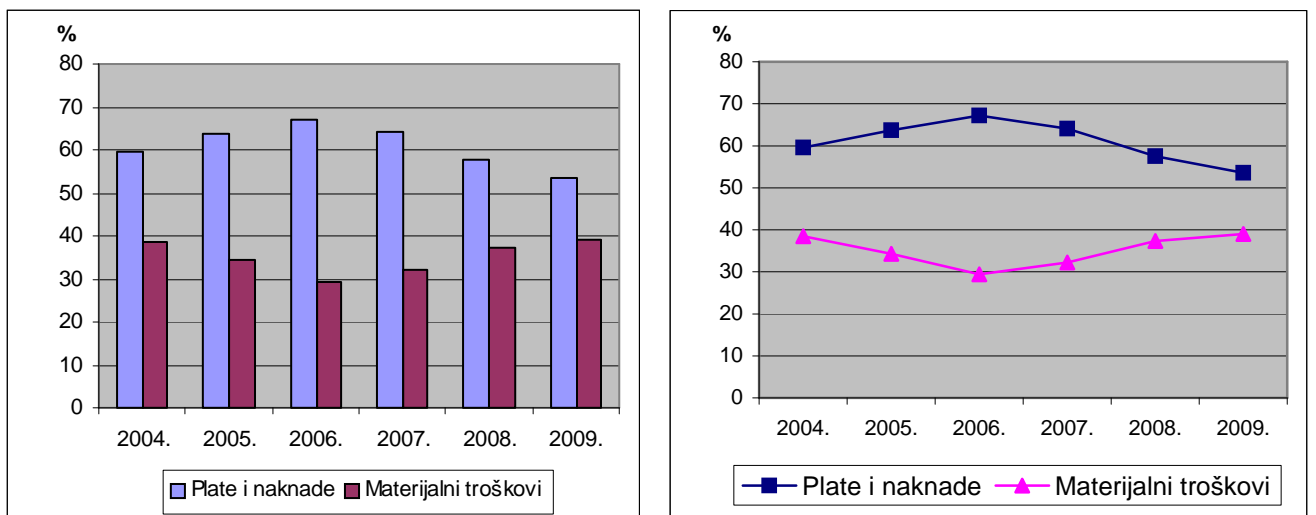
Na grafikonima 4.1 i 4.2 kao prikazani su apsolutni i relativni odnosi i trend u potrošnji na plate i naknade i materijalne troškove u odnosu na ukupni budžet institucija BiH u periodu 2003.-2006. i procjenjene promjene u periodu 2007.-09.

Grafikon 4.1: Odnos materijalnih troškova i potrošnje na plate i naknade u ukupnom budžetu (apsolutni pokazatelji) i trend

Grafikon 4.2: Odnos materijalnih troškova i potrošnje na plate i naknade u ukupnom budžetu (procentualni pokazatelji) i trend

Neadekvatan nivo potrošnje na materijalne troškove u odnosu na plate rezultira manje efikasnim i djelotvornim javnim sektorom. Bez dovoljno resursa za materijalne troškove, rukovodioci programa imaju ograničenu mogućnost za pružanje adekvatnih usluga zajednici.

Postepeno uvođenje programskog budžetiranja će u velikoj mjeri unaprijediti transparentnost pri raspodjeli resursa i pomoći Vijeću ministara pri raspodjeli resursa na budžetske programe koji odražavaju najviše ekonomske i socijalne prioritete u BiH.

Umjesto da uvode nove programe i usluge, budžetski korisnici i Vijeće ministara se trebaju usmjeriti na osiguravanje adekvatnih sredstava za postojeće visokoprioritetne programe i usluge, kako bi isti odgovorili strateškim programskim ciljevima. U isto vrijeme, budžetski korisnici i Vijeće ministara trebaju izvršiti sistematski pregled programa i usluga i, gdje to bude moguće, preraspodijeliti resurse sa programa niskog prioriteta koji daju slabe rezultate na programe višeg prioriteta.

Kapitalni budžet Institucija BiH – Javna investiranja i projekti finansirani izvana

Najnoviji trendovi

Program finansiranja post-ratne obnove je počeo opadati nakon 2000. godine, a nove investicije međunarodne zajednice, zasnovane na grantovima i zajmovima po povoljnim koncesionim uslovima, usmjerene su na institucionalne reforme, odnosno izgradnju institucionalnih kapaciteta.

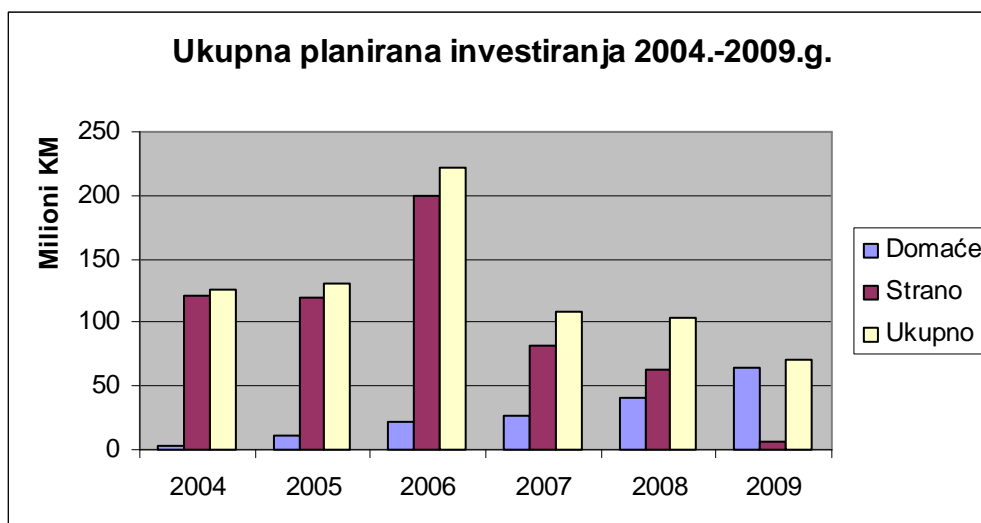
Kako je strana podrška opadala nakon završetka prioritnog programa obnove, u nastupajućem periodu postoji potreba za većom raspodjelom domaćih resursa na javna investiranja. Takva investiranja neophodna su za modernizaciju i razvoj infrastrukture državnih institucija.

U proteklim godinama, programiranje *rolling* ulaganja je uspostavljeno putem izrade srednjoročnog dokumenta pod nazivom Program javnih investicija (PIP) za nivo Institucija Bosne i Hercegovine.

PIP se koristi za planiranje, razvoj i upravljanje kratkoročne i srednjoročne javne potrošnje. Dizajniran je da, kao trogodišnji okvir planiranja, obuhvati prioritne investicione prijedloge i potrebe institucija Bosne i Hercegovine u okviru srednjoročnog fiskalnog okvira koji pruža Dokument okvirnog budžeta, te sektorskih politika i prioriteta naznačenih u Srednjoročnoj razvojnoj strategiji (PRSP).

PIP je temelj za upravljanje izvorima sredstava javnog sektora i mobiliziranja vanjske pomoći.

Grafikon 4.3: Javna investiranja u Institucijama BiH za period 2004.- 2009.g.

Planirana investiranja na nivou Institucija Bosne i Hercegovine u 2004. godini iznosila su 125 mil. KM, i to iz vlastitih izvora 3,8 mil. KM (3%) i vanjskih izvora (donacije i krediti) 121 mil. KM (97%). Nivo planiranih investiranja zadržan je i 2005. godine i iznosio je 130 mil. KM. Udio vlastitog investiranja povećan je na 9% od ukupnog investiranja i iznosio je 11 mil. KM, dok je udio iz vanjskih izvora smanjen na 91% od ukupnih investiranja i iznosio je 118 mil. KM. U 2006. godini došlo je do značajnog povećanja planiranih investiranja u iznosu od

---

222 mil. KM. Planirano je da se iz vlastitih izvora investira 22,7 mil. KM (10%) i iz vanjskih izvora 199 mil. KM (90%). Razlog tako velikog porasta planiranih investiranja je u činjenici da je u ovom periodu osnovan određen broj novih institucija, kojima je potrebno obezbjediti infrastrukturu i osnovne uslove za funkcionisanje. U okviru planiranih investiranja u 2006. godini, donacije učestvuju sa 159 mil. KM, odnosno 60% od ukupnih investiranja. Od ukupno planiranih donacija, osigurane donacije u 2006. godini iznose 88 mil. KM i namijenjene su za finansiranje izgradnje graničnih prelaza Bosanski Brod, Zupci, Bosanski Šamac, Klobuk, Ivanjica i Gorica u iznosu od 32,9 mil. KM (donator - Evropska komisija), slijedi, opremanje institucija Ministarstva odbrane u iznosu od 20 mil. KM (donator- Vlade SAD), kao i rekonstrukcija zgrade zajedničkih institucija u iznosu od 18,5 mil. KM (donator- Vlada Grčke) itd.

Najveća investiranja u periodu 2006.-2009. planirana su u sektor Izgradnje institucionalnih kapaciteta u iznosu od 187 mil. KM i sektor Infrastrukture u iznosu od 155 mil. KM. Treba svakako pomenuti i Socijalni sektor, u okviru kojeg se finansiraju projekti Povratka izbjeglica i raseljenih lica, putem Fonda za povratak, kredita Razvojne banke Vijeća Evrope, OPEC fonda i donacije UNDP-a.

Kapitalna potrošnja finansirana iz vlastitih izvora

Jačanje Institucija Bosne i Hercegovine ogleda se u činjenici da, počev od 2004. godine, godišnja planirana investiranja iz vlastitih sredstava u okviru Programa javnih investicija rastu. Obim kapitalnih ulaganja iz domaćih izvora je iznosio oko 7,0 mil. KM u 2005., dok je u okviru Budžeta Institucija BiH za 2006.g. planiran iznos od 22,7 mil. KM⁴. U narednom trogodišnjem periodu doći će do porasta kapitalne potrošnje finansirane iz domaćih izvora u odnosu na iznos predviđen Budžetom Institucija BiH za 2006.g. tako da će ista iznositi 26,2 mil. KM u 2007.g., te 40,3 mil. KM u 2008. i 60 mil. KM u 2009.g. Detaljniji prikaz kapitalne potrošnje po budžetskim korisnicima može se vidjeti u tabeli 5.2a-1 u okviru Poglavlja 5.

Vodeći projekti finansirani iz vlastitih izvora uključuju:

- «Građevinski objekti za potrebe Institucija odbrane BiH»
- «Provođenje izbora, revizija političkih partija»
- «Izrada planske dokumentacije na Koridoru Vc»
- «Održivi povratak izbjeglica, obnova stambenog fonda»
- «Sistem registracija vozila»
- «Rekonstrukcija zgrade zajedničkih institucija-Objekat 3»

Projekti finansirani iz vanjskih izvora

Međunarodna zajednica opredjeljena je da pomogne razvoj i jačanje Institucija Bosne i Hercegovine. U 2004. i 2005.godini planirana investiranja iz vanjskih izvora iznosila su u prosjeku 120 mil. KM, dok su u 2006. godini povećana na 199 mil. KM, što predstavlja rast od 65%. U narednim godina potrebno je raditi na obezbjeđivanju mogućnosti da se iz vlastitih izvora omogući veće finansiranje kapitalne potrošnje.

Vodeći projekti finansirani iz vanjskih izvora uključuju:

- «Opremanje Institucija odbrane BiH –Faza II»
- «Izgradnja sistema upravljanja zračnim prometom»

---

⁴ Iznosi planirani Budžetom Institucija BiH, a koji se odnose na domaće finansiranje kapitalnih ulaganja su i prikazani u Grafikonu 4.2. Međutim iznosi koji se odnose na planirana kapitalna ulaganja iz stranih izvora su preuzeti iz Programa javnih investicija.

- «Rekonstrukcija zgrade zajedničkih institucija-Objekat 3»
- «Održivi povratak stanara i korisnika alternativnog smještaja – faza II»
- Održivi povratak izbjeglica, obnova stambenog fonda »
- «SUTRA II – 12 opština»
- Projekti Izgradnje graničnih prelaza Bosanski Brod, Zupci, Bosanski Šamac, Klobuk, Ivanjica i Gorica

Tabela 4.3: Javna investiranja finansirana iz vanjskih izvora za period 2004.- 2009.

	Plan			Procjena	Prognoza	
	2004. ml KM	2005. ml KM	2006. ml KM	2007.* ml KM	2008.* ml KM	2009.* ml KM
Planirano						
Novi projekti	65	62	86	37	27	7
Odobreni projekti	15	22	31	5	4	-
Projekti u implementaciji	41	34	82	40	32	-
Ukupno za institucije BiH	121	118	199	82	63	7
Realizacija			-	-	-	-
Novi projekti	2	-	-	-	-	-
Odobreni projekti	-	1	-	-	-	-
Projekti u implementaciji	24	32	-	-	-	-
Ukupno za Institucije BiH	26	33	-	-	-	-

Realizacija je u predhodnim godinama bila na izuzetno niskom nivou u odnosu na planirana investiranja. U 2004. godini realizacija je iznosila 26 mil. KM, odnosno 22% planiranih investiranja. U 2005. godini realizacija je povećana na 28% i iznosila je 33 mil. KM.

Planirana investiranja iz vanjskih izvora u 2006. iznose 199 mil. KM i u odnosu na 2004. godinu povećana su za 64%. U 2006. godini, planirano je da se u Nove projekte investira 86 mil. KM (43% ukupnih investiranja), u Projekte u implementaciji 82 mil. KM (41% ukupnih investiranja) i Odobrene projekte 31 mil. KM (16% ukupnih investiranja). Procjena investiranja za 2007. godinu iznosi 82 mil. KM, prognoza za 2008. godinu iznosi 63 mil. KM i 2009. godinu 7 mil. KM.

Od ukupnog iznosa investicija finansiranih iz vanjskih izvora planiranih za period 2007.-09., 70,5 mil. KM bi trebalo biti finansirano iz kreditnih sredstava, dok je preostalih 208,5 mil. KM planirano iz donacija. Tabela 4.4 prikazuje strukturu planiranih kreditnih sredstava za naredni period po svrsi i kreditoru.

Tabela 4.4: Javna investiranja finansirana iz kredita za period 2005.- 2009.

Svrha	Kreditor	2006.	2007.	2008.	2009.	Ukupno
Izgradnja sistema za upravljanje zračnim prometom u BiH (ATM BiH)	EBRD	11,0	12,4	0,0	0,0	23,5
Održivi povratak izbjeglica i raseljenih osoba (obnova stambenog fonda);	OPEC FOND	4,7	6,3	0,0	0,0	11,0
Održivi povratak stanara kolektivnih centara i alternativnog smještaja; Slučajevi spontanog povratka (faza II)	Razvojna Banka Vijeća Evrope	6,7	6,7	6,7	0,0	20,0
Održivi povratak izbjeglica i raseljenih osoba (obnova stambenog fonda)	Razvojna Banka Vijeća Evrope	16,0	0,0	0,0	0,0	16,0
Ukupno		38,4	25,4	6,7	0,0	70,5

U sažetku, a u skladu sa prethodno obrazloženom planiranom potrošnjom, tabela 4.5 predstavlja prikaz cjelokupne strukture budžetske potrošnje Institucija BiH za naredni trogodišnji period.

Tabela 4.5 – Struktura budžeta po kategorijama: plate i naknade, materijalni troškovi i kapitalna ulaganja

Kategorija	2004.		2005.		2006.		2007.		2008.		2009.	
	Iznos	Učešće	Iznos	Učešće	Iznos	Učešće	Iznos	Učešće	Iznos	Učešće	Iznos	Učešće
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Plate i naknade	126,3	59,6	214,4	63,7	447,9	67,2	458,5	64,1	452,5	57,5	463,4	53,6
Materijalni troškovi	81,5	38,4	115,4	34,3	195,9	29,4	230,8	32,3	293,5	37,3	337,6	39,0
Kapitalna ulaganja iz budžeta	4,2	2,0	7,0	2,1	22,7	3,4	26,3	3,7	40,4	5,1	64,0	7,4
Ukupno	212,0	100,0	336,8	100,0	666,5	100,0	715,6	100,0	786,4	100,0	865,0	100,0

Poglavlje 5: Budžetski prioriteti za period 2007.- 09.

Budžet je primarni instrument kojim se definiraju i implementiraju politike bilo koje vlade pa tako i Vijeća ministara BiH. On je sredstvo putem kojeg se strateški ciljevi državne vlade prevode u usluge, programe i aktivnosti koje ispunjavaju socijalne i ekonomske potrebe njenih građana.

Sve vlade širom svijeta se suočavaju sa dilemom zahtjeva za resursima za programe i usluge koje nadmašuju nivo raspoloživih resursa. Ni Bosna i Hercegovina nije izuzetak u tom smislu. Suočena sa zahtjevima budžetskih korisnika i prioritetima koji nadilaze nivo raspoloživih resursa, obaveza je Vijeća ministara da donosi odluke o tome koje su njene najvažnije prioritete politike. Idealno, ti prioriteti bi trebali biti usklađeni sa srednjoročnim i dugoročnim društvenim i ekonomskim razvojnim i političkim ciljevima Bosne i Hercegovine.

U ovom poglavlju su izložene preporuke Ministarstva finansija i trezora o srednjoročnim budžetskim prioritetima i početnim budžetskim plafonima zasnovanim na analizi poduzetih od strane Sektora za budžet Ministarstva finansija i trezora.

Ova analiza uzima u obzir savjete budžetskih korisnika po pitanju prioriteta politika i indikativnih procjena potrošnje. Ove politike su ocijenjene prema državnim prioriteta politikama izloženim u Srednjoročnoj razvojnoj strategiji i ostalim dokumentima i iskazima odobrenim od strane Vijeća ministara.

Međutim, ovo su samo preporuke zasnovane na analizi podataka koji su bili dostupni Ministarstvu finansija i trezora. Donošenje konačnih odluka je odgovornost Vijeća ministara.

Početni budžetski plafoni za 2007. godinu su namijenjeni za osiguranje realnog okvira unutar kojeg resorna ministarstva i ostali budžetski korisnici mogu razviti svoje detaljne budžetske zahtjeve. Ministarstvo finansija i trezora je, sukladno odredbama Zakona o finansiranju Institucija BiH, izdalo Upute za budžetske korisnike br. 2, tj. Cirkularno pismo, kojim su resornim ministarstvima i budžetskim korisnicima ponuđene dalje smjernice za pripremu njihovih zahtjeva.

Srednjoročni planovi potrošnje u Dokumentu okvirnog budžeta, kao što su predloženi u Sektoru za budžet Ministarstva finansija i trezora, se sastoje od tri tabele koje izlažu:

- Ukupne zahtjeve od strane budžetskih korisnika za dodatnom potrošnjom u odnosu na 2006.g a u svrhu finansiranja prioriteta;
- Početne budžetske plafone za resorna ministarstva i ostale budžetske korisnike u dva različita scenarija;
- Indikativne planove potrošnje po sektorima/resorima;

Pregled prioriteta budžetskih korisnika

Resorna ministarstva i budžetski korisnici su ponovo pozvani da pripreme i predaju Ministarstvu finansija i trezora "Tabele pregleda prioriteta budžetskih korisnika". Cilj ovih tabela je da resornim ministarstvima pruži mogućnost da daju doprinos Dokumentu okvirnog budžeta tako što će odrediti svoje ključne prioritete pri raspodjeli budžeta za 2007. godinu i za naredne godine, u skladu sa državnim ciljevima ekonomskih i društvenih politika, uključujući i one izložene u Srednjoročnoj razvojnoj strategiji (SRS-u).

Od resornih ministarstava se traži da utvrde prijedloge o visoko prioritetoj potrošnji (za postojeće i nove programe/aktivnosti, uključujući inicijative u okviru Programa javnih investicija), kao i uštede budžeta/opcije smanjenja za programe nižeg prioriteta ili one koji ne daju dobre rezultate, te za usluge i aktivnosti kako bi se ti resursi preusmjerili na inicijative višeg prioriteta.

Namjena tabela nije da ide detaljnije u ovoj fazi SOR-a i godišnjeg budžeta. Njihova uloga je da pomognu i ohrabre prioritizaciju (i re-prioritizaciju) budžetskih resursa na one programe i aktivnosti koji su usmjereni na ispunjenje vladinih najvažnijih ciljeva ekonomskih i socijalnih politika.

Upute za izradu tabela pregleda prioriteta budžetskih korisnika su dostavljene resornim ministarstvima i ostalim budžetskim korisnicima. Odziv je bio relativno dobar tako da su 43 budžetska korisnika, od njih ukupno 57, dostavila Ministarstvu finansija i trezora popunjene ili djelimično popunjene tabele.

Tabele pregleda prioriteta budžetskih korisnika uključuju zahtjeve kako za tekućom tako i kapitalnom potrošnjom. Zahtjevi za kapitalnom potrošnjom odražavaju zahtjeve za kapitalnim sredstvima finansiranim iz domaćih izvora kao i zahtjeve za kapitalom finansiranim od strane donatora.

U tabeli 5.1 iskazani su prioriteti i dodatni zahtjevi za finansiranjem istih od strane budžetskih korisnika u odnosu na Budžet Institucija BiH za 2006. godinu. Ukupni zahtjevi za dodatnim sredstvima iznose 270,22 mil. KM u 2007.godini, 273,73 mil.KM u 2008.godini i 249,09 mil.KM u 2009.godini, od čega se na Ministarstvo odbrane i oružane snage BiH odnosi oko 50% porasta na godišnjem nivou. Izraženo u apsolutnom iznosu Ministarstvo Odbrane traži dodatnih 149 miliona KM u 2007.g. u odnosu na 2006 g. poslije čega bi došlo do blagog pada u naredne dvije godine ali bi zahtjev za povećanjem u odnosu na 2006.g. još uvijek predstavljao značajan iznos i to 135,5 mil. KM i 121,8 mil. KM u 2008. i 2009.g. Ostali značajniji dodatni zahtjevi u smislu iznosa sredstava koji se traže uključuju:

- Agencija za istrage i zaštitu (17,2 mil. KM u 2007.g, 20,2 mil. KM u 2008.g i 12,2 mil. KM u 2009.g)
- Državna granična služba (14,8 mil. KM u 2007.g, 7,7 mil. KM u 2008.g i 7,7 mil. KM u 2009.g)
- Ministarstvo civilnih poslova (9,4 mil. KM u 2007.g, 9,9 mil. KM u 2008.g i 11,3 mil. KM u 2009.g)
- Ministarstvo vanjskih poslova (7, 5 mil. KM u 2007.g, 13, 2 mil. KM u 2008.g i 15,5 mil. KM u 2009.g)
- Ured za veterinarstvo (8,3 mil. KM u 2007.g, 6,8 mil. KM u 2008.g i 3,4 mil. KM u 2009.g)
- Uprava za indirektno oporezivanje (5,75 mil. KM u 2007.g, 11,3 mil. KM u 2008.g i 11,2 mil. KM u 2009.g)
- Ministarstvo pravde (5,7 mil. KM u 2007.g, 10,5 mil KM u 2008.g i 10,2 mil KM u 2009.g)
- Ministarstvo komunikacija i prometa (5,4 mil. KM u 2007.g, 2,65 mil. KM u 2008.g i 3,1 mil. KM u 2009.g)
- Obavještajno sigurnosna agencija (5,3 mil. KM u 2007.g, 4,2 mil. KM u 2008.g i 3,4 mil. KM u 2009.g)

Red. br.	Budžetski korisnik	Budžet 2006.	Dodatni zahtjevi za finansiranjem prioriteta			Predložene uštede			Sažeta obrazloženja vazana za nove prioritete/Komentari
			2007.	2008.	2009.	2007.	2008.	2009.	
1.	Parlamentarna skupština BiH	9.300.870	480.000	1.500.000	1.350.000	0	0	0	Uspostava istraživačkog centra;Rekonstrukcija plave sale
2.	Predsjedništvo BiH	6.950.000	255.000	375.000	522.000	0	0	0	Oficiri za vezu u Hagu
3.	Ministarstvo odbrane	278.100.000	148.995.739	135.562.072	121.884.196				Transformacija oružanih snaga BiH
4.	Visoko sudsko i tužilačko vijeće	2.100.000	528.000	1.430.000	2.043.000	0	0	0	Prestanak finansiranja od strane EK
5.	Ustavni sud BiH	4.250.000	1.375.000	2.150.000	2.750.000	0	0	0	Prenos nadležnosti Komisije za ljudska prava na Ustavni sud
6.	Sud BiH	5.000.000	3.721.000	4.683.000	5.575.000	0	0	0	Ured registrara (transfer nadležnosti)
7.	Tužilaštvo Bosne i Hercegovine	3.000.000	2.700.000	4.000.000	5.400.000	0	0	0	Ured registrara (transfer nadležnosti)
8.	Pravobranilaštvo BiH	799.895	60.105	92.105	115.105	0	0	0	?
9.	Ured ombudsmana za ljudska prava	1.775.000	0	0	0	0	0	0	Nisu dostavljene tabele prioriteta
10.	Generalni sekretarijat Vijeća ministara	2.500.000	1.729.000	1.648.000	1.648.000	0	0	0	Finansiranje EPPU-a i Ureda Koordinatora za reformu javne uprave
11.	Direkcija za evropske integracije BiH	2.000.000	300.000	580.000	400.000	0	0	0	Potpisivanje i sprovedba SSP-a; Promocija BiH
12.	Ministarstvo vanjskih poslova BiH	42.498.666	7.501.334	13.201.334	15.501.334	0	0	0	Finansiranje novootvorenih DKP-ova
13.	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH	3.895.065	0	0	0	0	0	0	Nisu dostavljene tabele prioriteta
14.	Agencija za promociju stranih investicija u BiH	1.457.470	450.000	450.000	450.000	0	0	0	Promocija stranih investicija u BiH
15.	Ured za veterinarstvo BiH	2.400.000	8.340.000	6.840.000	3.415.000	0	0	0	Kontrola zaraznih bolesti; Nova 44 zaposlena
16.	Agencija za označavanje životinja	798.290	0	0	0	0	0	0	Nisu dostavljene tabele prioriteta
17.	Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine	860.000	35.000	360.000	385.000	0	0	0	Promocija prava i prakse tržišne konkurencije; Zakon o državnim potporama
18.	Ministarstvo komunikacija i prometa	4.000.000	5.360.000	2.565.000	3.100.000	0	0	0	Razvoj informacionog društva;Proces "benchmarking IS BiH"
19.	Direkcija za civilnu avijaciju	2.610.000	6.050.000	4.950.000	0	0	0	0	Izgradnja sistema upravljanja vazдушnim saobraćajem u BiH
20.	Regulatorna agencija za komunikacije (CRA)	5.000.000	2.950.000	2.850.000	4.450.000	0	0	0	Uvođenje digitalnog emitovanja;3. Iaza monitoring stanica;liberalizacija tržišta telekomunikacija
21.	Ministarstvo finansija i trezora	4.250.000	1.948.000	2.191.000	2.436.000	0	0	0	Uspostavljanje funkcije Državnog fonda radi upravljanja predpristupnim fondovima EU; Uspostavljanje funkcije interne revizije
22.	Uprava za indirektno oporezivanje	65.000.000	5.750.000	11.300.000	11.200.000	0	0	0	Štampanje markica (finansira se iz ostvarenih prihoda po istoj osnovi); Naplata indirektnih poreza
23.	Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice	4.970.000	795.000	915.000	915.000	0	0	0	Prava djece, nacionalnih manjina i žena; Vjerske zajednice; Implementacija zakona o nestalim osobama; Održivi povratak
24.	Komisija za imovinske zahtjeve	174.800	0	0	0	0	0	0	Nisu dostavljene tabele prioriteta (komisija prestaje sa radom)
25.	Ministarstvo pravde	8.000.000	5.274.000	10.512.000	10.239.000	0	1.500.000	1.500.000	Sektor za međunarodnu pravnu pomoć , Odsjek za evropske integracije i Ured registrara
26.	Ministarstvo sigurnosti	5.035.498	2.600.000	3.500.000	2.100.000	0	0	60.000	AFIS sistem; Azilantski centar; Parcijalno povećanje zaposlenosti u ministarstvu
27.	Agencija za istrage i zaštitu BiH-SIPA	30.600.000	17.200.000	20.200.000	12.200.000	0	0	0	Izgradnja zgrade za stalni smještaj SIPA-e; Uspostava jedinice za obezbjeđenje ambasada (transfer nadležnosti treba da podrazumjeva i transfer sredstava). Od 2008 uspostava elektronskog arhiviranja I informacionog sistema.
28.	Državna granična služba BiH	55.010.000	14.800.000	7.700.000	7.700.000	0	0	0	Uspostavljanje punog kapaciteta DGS-a;Zelena i plava granica od 2009.g.
29.	Ministarstvo civilnih poslova	6.480.000	9.420.000	9.920.000	11.300.000	0	0	0	Proširenje postojećih programa

Tabela 5.1: Prioriteti budžetskih korisnika i opcije uštede (prvi dio tabele)

Tabela 5.1: Prioriteti budžetskih korisnika i opcije uštede (drugi dio tabele)

Red. br.	Budžetski korisnik	Budžet 2006.	Dodatni zahtjevi za finansiranjem prioriteta			Predložene uštede			Sažeta obrazloženja vazana za nove prioritete/Komentari
			2007.	2008.	2009.	2007.	2008.	2009.	
30.	Direkcija za implementaciju CIPS projekta	7.500.000	0	0	0	0	0	0	Komentar: Za programe posebne namjene koji nisu uračunati u ovoj tabeli već su izdvojena sredstva u 2006.g. I neće biti povećanja po ovoj osnovi u narednom trogodišnjem periodu.
31.	Centar za uklanjanje mina BH MAC	6.600.000	663.300	2.950.000	2.352.000	0	0	0	Izgradnja kapaciteta; Zanimanje voznog parka i informatičke opreme;
32.	Služba za zajedničke poslove institucija BiH	5.517.000	713.000	1.213.000	1.713.000	0	0	0	Izgradnja institucionalnog kapaciteta; Stavljanje u funkciju Objekta 3 i dr.
33.	Ured za reviziju finansijskog poslovanja	1.599.990	500.000	450.000	450.000	0	0	0	Izgradnja institucionalnog kapaciteta
34.	Izborna komisija BiH	5.746.590	2.700.000	5.000.000	2.700.000	0	0	0	Implementacija općinskih izbora u 2008.g. Komentar: Umanjena osnovica za izbore u 2006.g.
35.	Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika	920.000	1.650.000	890.000	790.000	0	0	0	Implementacija Aneksa 8 mirovnog sporazuma u BiH
36.	Agencija za državnu službu BiH	874.489	180.000	180.000	180.000	0	0	0	Plaćanje softverske licence i proširenje programa obuke
37.	Agencija za statistiku BiH	1.602.760	999.000	1.608.000	1.308.000	0	0	0	Popuna kapaciteta Agencije; HBS anketa i priprema za popis stanovništva
38.	Institut za standardizaciju BiH	1.199.998	0	0	0	0	0	0	Tabele dostavljene ali bez konkretnih zahtjeva
39.	Institut za mjeriteljstvo BiH	1.100.000	1.587.000	1.609.000	1.598.000	0	0	0	Uspostava laboratorija za masu, referentne materijale, volumen i protok, itd.
40.	Institut za intelektualno vlasništvo BiH	999.511	0	0	0	0	0	0	Nisu dostavljene tabele prioriteta
41.	Institut za akreditiranje	701.113	207.887	277.887	392.887	95.000	95.000	95.000	Proširenje postojećih programa
42.	Arhiv BiH	462.580	271.420	271.420	271.420	0	0	0	Popuna kapaciteta Agencije
43.	Obavještajno sigurnosna agencija BiH	25.830.000	5.300.000	4.200.000	3.400.000	0	0	0	Popuna kapaciteta Agencije
44.	Uprava za zaštitu zdravlja bilja	608.000	0	0	0	0	0	0	Nisu dostavljene tabele prioriteta
45.	Agencija za nadzor nad tržištem	501.000	0	0	0	0	0	0	Nisu dostavljene tabele prioriteta
46.	Agencija za sigurnost hrane	587.000	0	0	0	0	0	0	Nisu dostavljene tabele prioriteta
47.	Fond za povratak	1.689.215	5.000.000	5.000.000	5.000.000	0	0	0	Realizacija projekta "Obnova"
48.	Agencija za rad i zapošljavanje BiH	950.000	1.260.000	1.611.000	3.403.000	0	0	0	Razvoj IT sistema za tržište rada u BiH
49.	Regulatorna komisija za električnu energiju-DERK	2.065.200	0	0	0	0	0	0	Nisu dostavljene tabele prioriteta
50.	Služba za poslove sa strancima	3.000.000	0	0	0	0	0	0	Nisu dostavljene tabele prioriteta
51.	Odbor državne službe za žalbe	259.000	0	0	0	0	0	0	Popuna kapaciteta
52.	Komisija za koncesije	1.050.000	1.233.000	105.000	62.000	0	0	0	Popuna kapaciteta
53.	Ured za zakonodavstvo	400.000	0	0	0	0	0	0	Budžetski korisnik nije bio u prilici iskazati potrebu za dodatnim sredstvima u ovom trenutku.
54.	Agencija za javne nabavke	900.000	50.000	100.000	100.000	0	0	0	Izgradnja kapaciteta
55.	Ured za razmatranje žalbi po javnim nabavkama	1.000.000	0	0	0	0	0	0	Nisu dostavljene tabele prioriteta
56.	Institut za nestale	2.100.000	0	0	0	0	0	0	Nisu dostavljene tabele prioriteta
57.	Direktorat za policiju	600.000	0	0	0	0	0	0	Nisu dostavljene tabele prioriteta
Ukupni dodatni zahtjevi u odnosu na 2006. g.:		635.179.000	270.931.785	274.939.818	250.798.942				

Gore navedeni iznos za 2006.g. ne uključuje sredstva namijenjena za finansiranje transfera, CIPS programa i sredstva iz budžetske rezerve. Ukupni iznos za 2006.g. jeste 666,5 mil. KM.

Iz tabele 5.1 vidljivo je da dodatni zahtjevi budžetskih korisnika u ogromnoj mjeri prevazilaze utvrđeni okvir prihoda za Institucije BiH u narednom trogodišnjem periodu⁵. Stoga je bilo neophodno izvršiti rangiranje prioriteta te usmjeravanje dodatnih sredstava na iste u mjeri u kojoj je to moguće s obzirom na ograničenost sredstava koja su na raspolaganju Institucijama BiH. Tekst koji slijedi sadrži detaljniju analizu ovih pitanja.

Analiza budžetskih prioriteta za period 2007. - 2009.

⁵ Vidjeti Tabelu 3.2 na str. 23.

Srednjoročna razvojna strategija naglašava da će se prioritizacija raspodjele javnih resursa morati desiti u odnosu na ciljeve fiskalne politike kojima treba ograničiti veoma visoke nivoe javne potrošnje koja je u posljednjim godinama uticala na smanjenje domaće štednje, a koja bi inače bila raspoloživa za investiciona ulaganja.

Sljedeće preporuke o budžetskim plafonima stoga su zasnovane na ograničenom rastu raspoloživih prihoda za naredni period, te odražava, takođe, potrebe ostalih nivoa vlasti za prihodima. S druge strane, postoji bojazan da bi moglo doći da naglog smanjenja nivoa prihoda po osnovu indirektnih poreza (zbog poreskih prevara), a time i sredstava raspoloživih za finansiranje budžeta Institucija BiH. Stoga je, pri izradi budžetskih plafona budžetskih korisnika za naredni period, urađen i pesimistični ili konzervativni scenario koji predviđa postojanje budžetskog suficita u iznosima od 1% BDP-a u 2007. i 2008.g, te 2% u 2009.g. Preporučeni iznosi su prilagođeni poznatim pritiscima na budžet, uzimajući u obzir prioritete budžetskih korisnika kao i ponuđene opcije uštede, koje su doduše izrazito zanemarljive.

Budžetski plafoni su prvo definisani na nivou pojedinačnih budžetskih korisnika, a zatim samo okvirno predviđeni na sektorskom, odnosno resornom nivou (Dodatak 4). Početni budžetski plafoni za svakog budžetskog korisnika izloženi su u daljem tekstu.

Na temelju pretpostavki za utvrđivanje ukupnog okvira budžeta institucija BiH, budžet u 2007.godini bi iznosio 715,6 mil. KM, u 2008.godini 786,4 mil. KM i u 2009.godini 864,9 mil. KM.

Ministarstvo finansija i trezora je izvršilo analizu dostavljenih tabela i na bazi kvalitete informacija sadržanih u ovim tabelama, te na bazi ukupnog okvira prihoda i rashoda Institucija BiH i argumentiranih ciljeva i zadataka budžetskih korisnika iz «lista prioriteta», utvrdilo polazne gornje granice budžeta za svakog budžetskog korisnika, kako bi se isti u cjelini uklopili u predviđeni fiskalni okvir za naredni trogodišnji period. Jedan od osnovnih nedostataka podataka koji su dostavljeni od strane budžetskih korisnika jeste nedostatak adekvatnih informacija, kako o dosad ostvarenim rezultatima tako i o rezultatima koji se planiraju ostvariti u narednom trogodišnjem periodu. Također je primjećeno da većina budžetskih korisnika izbjegava da dostavi informacije o mjerama učinka po utvrđenim prioritetima, tako da se opravdanost mnogih zahtjeva za dodatnom potrošnjom dovodi u pitanje.

U Tabelama 5.2a i 5.2b sažete su indikativne gornje granice rashoda za budžetske korisnike.

Ove dvije tabele predstavljaju dva različita scenarija. Prvi scenarij je izrazito optimističan i sadržan je u tabeli 5.2a. Po ovom scenariju Institucije BiH će ostvariti predviđeno povećanje prihoda od kojih će značajan dio biti utrošen u svrhu finansiranja sljedećih prioriteta:

1. *Prenos postojećih funkcija na nivo institucija BiH.* Agencija za informacije i zaštitu BiH (SIPA) uspostavlja jedinicu za obezbjeđenje ambasada, koje poslove je do sada bio u nadležnosti MUP-a entiteta. Za efikasan rad ove jedinice sistematizovano je 297 policijskih službenika, a njena uspostava se zbog prirode posla ne može vršiti parcijalno, te troškovi uspostave iznose oko 8,2 mil. KM u 2007.godini;
2. *Prenos funkcija Ureda registrara na pravosudne institucije BiH i jačanje ovih institucija (Suda BiH, Tužilaštva BiH i Ministarstva pravde).* Od 2006. do zaključno sa 2009. godinom pravosudne institucije BiH treba da preuzmu poslove Ureda registrara (tranzicija i integracija), što traži povećanje broja zaposlenih (204 u 2006. godini na 366 u 2010. godini), izmirenje troškova, kao: zaštita svjedoka i podrška svjedoku, naknada advokatima po službenoj dužnosti i drugo. Porast troškova ovih institucija je: u 2007.godini za 5,19 mil. KM, u 2008.godini za 2,84 mil. KM i 2009. godini za 1,85 mil. KM u odnosu na prethodnu godinu. Odnosno ukupan budžet ovih institucija u 2010. godini (kada će u potpunosti samostalno obavljati sve funkcije u svojoj

---

nadležnosti – transferirano i integrisano sa Ureda registrara) bi iznosio oko 21,024 mil. KM ili više u odnosu na 2006. godinu 12,695 mil. KM;

3. *Potreba predviđanja troškova novih državnih institucija i nepredviđenih zahtjeva.* U postupku je izmjenjena Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave, kojim se uvode dva nova ministarstva na nivou BiH: *Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja* i *Ministarstvo nauke i ekologije*, čiji su i zakoni o uspostavi i nadležnostima u postupku donošenja. Uspostavom ovih ministarstava i njihovih organa (uprave/agencije) omogućit će se korišćenje programa EU uz participiranje države BiH u istim.
4. *Potreba za dodatnim finansiranjem postojećih institucija:* broj zaposlenih i drugi prioriteti. Ovim se pokušava izgraditi kapacitet i ojačati institucije BiH, kako bi iste u naredne tri godine (2007.–2009. g) upotpunosti bile osposobljene za izvršenje zadataka propisanih zakonima i drugim propisima.

Ovdje se razlikuju tri grupe institucija:

- a) Institucije koje su započele konstituisanje koncem 2005. ili u 2006. godini, te zbog procedura popune i drugog osposobljavanja za rad, nisu uspjele svoj kapacitet podići na nivo koji je propisan aktom o osnivanju. To su: Uprava za zaštitu bilja, Agencija za sigurnost hrane, Agencija za nadzor nad tržištem, Agencija za javne nabavke, Ured za razmatranje žalbi po javnim nabavkama, Komisija za koncesije, Institut za nestale osobe, Fond za povratak, Pritvorska jedinica Suda BiH, Služba za strance;
- b) Institucije koje su ranije formirane, bilo prenosom nadležnosti sa entiteta ili neposrednim konstituisanjem na nivou BiH, a čiji kapaciteti u startu nisu uspostavljeni, već se njihov rast predviđa postepenom popunom materijalnim i ljudskim resursima: SIPA, Državna granična služba, Obavještajno-sigurnosna agencija. U ovu grupu spadaju i neka ministarstva i agencije koji su prošireni za nove organizacione dijelove (sektore, službe), što nameće izmjena i dopuna akata o uspostavi tih institucija: Ministarstvo finansija, Ministarstvo pravde, Ministarstvo sigurnosti, Ministarstvo komunikacija i prometa, Institut za mjeriteljstvo, Agencija za statistiku, Agencija za rad i zapošljavanje itd.;
- c) Institucije koje su u postupku tranzicije – Ministarstvo odbrane, a tranzicija se treba okončati do 30.09.2007.godine. Kod ove institucije smo u 2007.g. zadržali nivo potrošnje iz 2006.godine, jer i lični rashodi su na razini preuzetih od entiteta. Međutim predviđa se značajan rast u 2008. i 2009.g. kako bi nivo opremljenosti Oružanih snaga BiH ispunio NATO standarde i omogućio BiH da postane članica ovog saveza. Istovremeno postoje znatni pritisci da se poveća budžet ovog resora s obzirom da sa procesom transformacije dolazi i do značajnog povećanja potrošnje na plaće u odnosu na nivo predviđen u 2006.g.

Kod planiranja rashoda porasta kapaciteta postojećih institucija, iznijetog pod a), b), i c), uzet je planirani porast zaposlenosti i visine ličnih primanja na razini 2006. godine, te opremanje opremom samo nužnom za zadržavanje dotrajale opreme i potrebne za novouposlene dužnosnike. Troškovi povećanja smještajnih kapaciteta predviđeni su za zakup poslovnog prostora kod proširenja DKP mreže, formiranja novih institucija, te izgradnja poslovne zgrade SIPA-e.

Predviđeni troškovi po ovom scenariju mogu se vidjeti u dole prikazanoj tabeli 5.2a. Detaljniji prikaz inicijalnih ograničenja potrošnje budžetskih korisnika razdvojenih na tekuće i kapitalne troškove za naredne tri godine dat je u tabeli 5.2a-1.

Tabela 5.2a: Indikativne gornje granice rashoda za budžetske korisnike-reformski scenarij

Red. Br.	Budžetski korisnik	Budžet			Preporučeni prijedlozi visokoprioritetne potrošnje			Polazna ograničenja budžeta (suficit 0% BDP-a)			Objasnenja
		2005.g.	2006.g.	2007.g.	2008.g.	2009.g.	2007.g.	2008.g.	2009.g.		
1.	Parlamentarna skupština BiH	7.653.815	9.300.870	279.130	1.774.407	1.424.407	9.580.000	11.075.277	10.725.277	Uspostava istraživačkog centra;Rekonstrukcija plave sale	
2.	Predsjedništvo BiH	6.049.385	6.950.000	50.000	55.800	55.800	7.000.000	7.005.600	7.005.600	Oficiri za vezu u Hagu	
3.	Ministarstvo odbrane	8.001.924	278.100.000	2.225.000	28.524.000	84.900.000	280.325.000	306.624.000	363.000.000	Transformacija oružanih snaga BiH	
4.	Visoko sudsko i tužilačko vijeće	1.659.432	2.100.000	320.000	336.800	336.800	2.420.000	2.436.800	2.436.800	Prestanak finansiranja od strane EK	
5.	Ustavni sud BiH	4.214.287	4.250.000	480.000	514.000	514.000	4.730.000	4.764.000	4.764.000	Prenos nadležnosti Komisije za ljudska prava na Ustavni sud	
6.	Sud BiH	3.912.166	5.000.000	3.293.000	5.307.000	5.366.000	8.293.000	10.307.000	10.366.000	Ured registrara (transfer nadležnosti)	
7.	Tužilaštvo Bosne i Hercegovine	2.286.229	3.000.000	2.229.000	4.154.000	4.846.000	5.229.000	7.154.000	7.846.000	Ured registrara (transfer nadležnosti)	
8.	Pravobranilaštvo BiH	620.331	799.895	60.105	98.504	121.504	860.000	898.399	921.399	Proširenje postojećih programa	
9.	Ured ombudsmana za ljudska prava	1.774.272	1.775.000	0	14.200	14.200	1.775.000	1.789.200	1.789.200	Nisu dostavljene tabele prioriteta	
10.	Generalni sekretarijat Vijeća ministara	2.346.972	2.500.000	1.200.000	1.668.000	1.668.000	3.700.000	4.168.000	4.168.000	Finansiranje EPPU-a i Ureda Koordinatora za reformu javne uprave	
11.	Direkcija za evropske integracije BiH	1.605.817	2.000.000	1.080.000	1.023.000	516.000	3.080.000	3.023.000	2.516.000	Potpisivanje i sprovođenje SSP-a I promocija BiH	
12.	Ministarstvo vanjskih poslova BiH	40.330.668	42.498.666	4.501.334	4.787.989	4.787.989	47.000.000	47.286.655	47.286.655	Finansiranje novih DKP-ova	
13.	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH	3.894.385	3.895.065	4.935	31.161	31.161	3.900.000	3.926.226	3.926.226	Nisu dostavljene tabele prioriteta	
14.	Agencija za promociju stranih investicija u BiH	1.456.350	1.457.470	352.530	361.660	361.660	1.810.000	1.819.130	1.819.130	Promocija stranih investicija u BiH	
15.	Ured za veterinarstvo BiH	2.384.946	2.400.000	300.000	316.200	316.200	2.700.000	2.716.200	2.716.200	Kontrola zaraznih bolesti	
16.	Agencija za označavanje životinja	677.060	798.290	1.710	6.386	6.386	800.000	804.676	804.676	Nisu dostavljene tabele prioriteta	
17.	Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine	788.666	860.000	180.000	186.880	186.880	1.040.000	1.046.880	1.046.880	Proširenje postojećih programa	
18.	Ministarstvo komunikacija i prometa	3.189.610	4.000.000	2.450.000	2.486.000	2.962.000	6.450.000	6.486.000	6.962.000	Proširenje postojećih programa	
19.	Direkcija za civilnu avijaciju	2.282.502	2.610.000	1.950.000	920.880	20.880	4.560.000	3.530.880	2.630.880	Iznos od 4.1 milion neophodan za plaćanje poreza i carine na uvoz opreme. Postoji mogućnost oslobođenja.	
20.	Regulatorna agencija za komunikacije (CRA)	4.925.888	5.000.000	2.990.000	2.890.000	4.490.000	7.990.000	7.890.000	9.490.000	Prioriteti se finansiraju iz vlastitih sredstava	
21.	Ministarstvo finansija i trezora	3.440.400	4.250.000	1.982.000	2.882.000	3.470.000	6.232.000	7.132.000	7.720.000	Uspostavljanje državnog fonda za upravljanje predpristupnim sredstvima EU; Jačanje procesa upravljanja javnim sredstvima; Popuna kapaciteta Ministarstva	
22.	Uprava za indirektno oporezivanje	54.847.077	65.000.000	2.000.000	2.020.000	11.019.600	67.000.000	67.020.000	76.019.600	Štampanje markica (finansirati iz ostvarenih prihoda po istoj osnovi)	
23.	Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice	4.841.625	4.970.000	730.000	954.760	954.760	5.700.000	5.924.760	5.924.760	Prava djece, manjina i žena. Ostatak financirati kroz mjere uštede.	
24.	Komisija za imovinske zahtjeve	594.000	174.800	-174.800	-174.800	-174.800	0	0	0	komisija ima mandat do 30.12.2006.g.	
25.	Ministarstvo pravde	6.300.588	8.000.000	1.831.000	2.181.000	4.357.000	9.831.000	10.181.000	12.357.000	Sektor za međunarodnu pravnu pomoć; Odsjek za evropske integracije i Ured registrara.	
26.	Ministarstvo sigurnosti	4.270.590	5.035.498	664.502	1.463.284	1.103.284	5.700.000	6.498.782	6.138.782	AFIS sistem, azilantski centar, parcijalno povećanje zaposlenosti	
27.	Agencija za istrage i zaštitu BiH-SIPA	25.340.951	30.600.000	9.700.000	18.744.800	12.744.800	40.300.000	49.344.800	43.344.800	Izgradnja zgrade, uspostava jedinice za obezbjeđenje ambasada (transfer nadležnosti podrazumjeva i transfer sredstava). Od 2008 uspostava elektronskog arhiviranja i informacionog sistema.	
28.	Državna granična služba BiH	49.285.324	55.010.000	3.070.000	5.706.080	7.306.080	58.080.000	60.716.080	62.316.080	Uspostavljanje punog kapaciteta DGS-a; Zelena i plava granica od 2009.g.	
29.	Ministarstvo civilnih poslova	5.486.728	6.480.000	660.000	2.514.840	4.750.000	7.140.000	8.994.840	11.230.000	Proširenje postojećih programa	

(prvi dio tabele)

Tabela 5.2a: Indikativne gornje granice rashoda za budžetske korisnike-reformski scenarij (drugi dio tabele)

Red. Br.	Budžetski korisnik	Budžet	Budžet	Preporučeni prijedlozi visokoprioritetne potrošnje	Preporučeni prijedlozi visokoprioritetne potrošnje	Preporučeni prijedlozi visokoprioritetne potrošnje	Polazna ograničenja budžeta (suficit 0% BDP-a)	Polazna ograničenja budžeta (suficit 0% BDP-a)	Polazna ograničenja budžeta (suficit 0% BDP-a)	Obrazloženja
		2005.g.	2006.g.	2007.g.	2008.g.	2009.g.	2007.g.	2008.g.	2009.g.	
30.	Direkcija za implementaciju CIPS projekta	8.172.600	7.500.000	60.000	60.000	60.000	7.560.000	7.560.000	7.560.000	Za programe posebne namjene (koji nisu uključeni u ovu tabelu) već su izdvojena sredstva u 2006.g. stoga neće biti povećanja po ovoj osnovi u narednom trogodišnjem periodu.
31.	Centar za uklanjanje mina BH MAC	6.526.320	6.600.000	50.000	52.800	52.800	6.650.000	6.652.800	6.652.800	Proširenje postojećih programa
32.	Služba za zajedničke poslove institucija BiH	4.824.331	5.517.000	43.000	44.136	1.483.000	5.560.000	5.561.136	7.000.000	Izgradnja institucionalnog kapaciteta
33.	Ured za reviziju finansijskog poslovanja	1.592.836	1.599.990	130.010	142.800	142.800	1.730.000	1.742.790	1.742.790	Izgradnja institucionalnog kapaciteta
34.	Izborna komisija BiH	1.979.465	5.746.590	-3.256.590	-954.027	-3.254.027	2.490.000	4.792.563	2.492.563	Implementacija općinskih izbora u 2008.g. Umanjena osnovica za 2006.g. za iznos sredstava za opće izbore.
35.	Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika	867.685	920.000	270.000	257.360	257.360	1.190.000	1.177.360	1.177.360	Implementacija Aneksa 8 Mirovnog sporazuma
36.	Agencija za državnu službu BiH	841.195	874.489	55.511	56.996	56.996	930.000	931.485	931.485	Plaćanje softverske licence i proširenje programa obuke
37.	Agencija za statistiku BiH	824.681	1.602.760	127.240	1.130.822	1.430.822	1.730.000	2.733.582	3.033.582	Popuna kapaciteta Agencije; pripreme za census
38.	Institut za standardizaciju BiH	1.147.795	1.199.998	2	9.600	9.600	1.200.000	1.209.598	1.209.598	Tabele dostavljene ali bez konkretnih zahtjeva
39.	Institut za mjeriteljstvo BiH	1.052.271	1.100.000	500.000	1.008.800	1.606.800	1.600.000	2.108.800	2.706.800	Uspostava laboratorija
40.	Institut za intelektualno vlasništvo BiH	949.475	999.511	489	7.996	7.996	1.000.000	1.007.507	1.007.507	Nisu dostavljene tabele prioriteta
41.	Institut za akreditiranje	618.197	701.113	38.887	42.609	42.609	740.000	743.722	743.722	Proširenje postojećih programa
42.	Arhiv BiH	442.015	462.580	107.420	113.701	113.701	570.000	576.281	576.281	Popuna kapaciteta
43.	Operativno sigurnosna agencija BiH	21.443.039	25.830.000	1.850.000	1.856.640	1.456.640	27.680.000	27.686.640	27.286.640	Zgrada OSA-e; Vozni park
44.	Uprava za zaštitu zdravlja bilja	546.000	608.000	2.000	4.864	4.864	610.000	612.864	612.864	Nisu dostavljene tabele prioriteta
45.	Agencija za nadzor nad tržištem	461.000	501.000	-1.000	4.008	4.008	500.000	505.008	505.008	Nisu dostavljene tabele prioriteta
46.	Agencija za sigurnost hrane	605.500	587.000	3.000	4.696	4.696	590.000	591.696	591.696	Nisu dostavljene tabele prioriteta
47.	Fond za povratak	1.259.923	1.689.215	260.785	263.514	263.514	1.950.000	1.952.729	1.952.729	Održivi povratak
48.	Agencija za rad i zapošljavanje BiH	737.960	950.000	450.000	457.600	457.600	1.400.000	1.407.600	1.407.600	Razvoj IT sistema za tržište rada u BiH
49.	Regulatorna komisija za električnu energiju-DERK	0	2.065.200	14.800	16.522	16.522	2.080.000	2.081.722	2.081.722	Nisu dostavljene tabele prioriteta
50.	Služba za poslove sa strancima	0	3.000.000	0	24.000	24.000	3.000.000	3.024.000	3.024.000	Popuna kapaciteta
51.	Odbor državne službe za žalbe	0	259.000	191.000	202.072	202.072	450.000	461.072	461.072	Popuna kapaciteta
52.	Komisija za koncesije	549.995	1.050.000	100.000	108.400	108.400	1.150.000	1.158.400	1.158.400	Popuna kapaciteta
53.	Ured za zakonodavstvo	0	400.000	220.000	123.200	123.200	620.000	523.200	523.200	Popuna kapaciteta
54.	Agencija za javne nabavke	0	900.000	50.000	107.200	107.200	950.000	1.007.200	1.007.200	Popuna kapaciteta
55.	Ured za razmatranje žalbi po javnim nabavkama	0	1.000.000	-50.000	8.000	8.000	950.000	1.008.000	1.008.000	
56.	Institut za nestale	0	2.100.000	0	16.800	16.800	2.100.000	2.116.800	2.116.800	
57.	Direktorat za policiju	0	600.000	0	4.800	4.800	600.000	604.800	604.800	
58.	Ministarstvo poljop., prehrane i ruralnog razvoja	0	0	0	5.400.000	10200000	0	5.400.000	10.200.000	
59.	Ministarstvo nauke, tehnolog. i ekologije	0	0	0	5.400.000	10200000	0	5.400.000	10.200.000	
UKUPNO BUDŽETSKI KORISNICI		309.904.271	635.179.000	45.626.000	96.924.539	173.469.163	680.805.000	742.903.539	818.848.163	
Direktni transferi		8.141.000	9.391.000				9.400.000	11.600.000	12.700.000	
Budžetska rezerva		12.724.729	14.920.000				15.395.000	21.899.361	23.430.027	
CIPS program		6.000.000	7.000.000				10.000.000	10.000.000	10.000.000	
GORNJA GRANICA RASHODA		336.770.000	666.490.000				715.600.000	786.402.900	864.978.190	

Tabela 5.2a-1: Podjela budžetskih plafona na tekuće i kapitalne rashode-reformski scenarij (prvi dio table)

Br.	Budžetski korisnik	Rashodi (T = tekući; K kapitalni)	Budžet 2005	Budžet 2006	Projekcije		
					2007.	2008.	2009.
1	Parlamentarna skupština BiH	T	6.780.300	8.075.000	9.380.000	9.905.277	9.505.277
		K	123.515	410.870	200.000	1.170.000	1.220.000
2	Predsjedništvo BiH	T	4.346.045	5.102.000	6.920.000	6.925.600	6.925.600
		K	40.000	78.000	80.000	80.000	80.000
3	Ministarstvo odbrane BiH	T	4.381.924	259.247.000	272.825.000	295.574.000	323.539.000
		K	100.000	7.498.000	7.500.000	11.050.000	39.461.000
4	Visoko sudsko i tužilačko vijeće	T	1.637.832	2.090.000	2.301.000	2.406.800	2.376.800
		K	21.600	10.000	119.000	30.000	60.000
5	Ustavni sud BiH	T	3.574.287	3.730.000	4.630.000	4.664.000	4.664.000
		K	40.000	40.000	100.000	100.000	100.000
6	Sud BiH	T	3.802.166	4.900.000	8.143.000	10.057.000	10.216.000
		K	10.000	100.000	150.000	250.000	150.000
7	Tužilaštvo BiH	T	2.236.229	2.850.000	4.529.000	6.554.000	7.246.000
		K	0	100.000	700.000	600.000	600.000
8	Pravobranilaštvo BiH	T	609.981	794.695	850.000	886.399	906.399
		K	10.350	5.200	10.000	12.000	15.000
9	Ured ombudsmena za ljudska prava	T	1.751.172	1.764.008	1.775.000	1.789.200	1.789.200
		K	23.100	10.992	0	0	0
10	Generalni sekretarijat Vijeća ministara BiH, uredi službe	T	2.133.159	2.194.500	3.488.000	4.168.000	4.168.000
		K	208.813	25.500	212.000	0	0
11	Direkcija za evrop-ske integracije BiH	T	1.455.817	1.750.000	2.885.000	2.933.000	2.516.000
		K	0	35.000	195.000	90.000	0
12	Ministarstvo vanjskih poslova BiH	T	38.792.668	40.998.666	44.500.000	44.786.655	44.786.655
		K	1.278.000	1.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000
13	Ministarstvo vanjske trgovine i ekon. odnosa	T	3.350.385	3.695.065	3.850.000	3.876.226	3.876.226
		K	40.000	50.000	50.000	50.000	50.000
14	Agencija za promociju stranih inv. BiH	T	1.311.350	1.343.470	1.810.000	1.819.130	1.819.130
		K	20.000	44.000	0	0	0
15	Ured za veterinarstvo BiH	T	1.559.946	1.575.000	2.620.000	2.666.200	2.696.200
		K	55.000	55.000	80.000	50.000	20.000
16	Agencija za označavanje životinja	T	607.060	668.290	770.000	774.676	774.676
		K	20.000	30.000	30.000	30.000	30.000
17	Konkurencijsko vijeće BiH	T	738.666	825.000	1.035.000	1.031.880	1.026.880
		K	20.000	20.000	5.000	15.000	20.000
18	Ministarstvo komunikacija i prometa BiH	T	2.896.810	3.230.000	5.925.000	5.906.000	6.377.000
		K	35.000	70.000	525.000	580.000	585.000
19	Direkcija za civilno zrakoplovstvo	T	1.082.502	1.310.000	3.960.000	3.330.880	2.630.880
		K	0	0	600.000	200.000	0
20	Regulatorna agencija za komunikacije (CRA)	T	4.629.188	4.943.000	7.890.000	7.790.000	9.390.000
		K	46.700	57.000	100.000	100.000	100.000
21	Ministarstvo finansija i trezora BiH	T	2.860.400	3.240.000	5.742.000	6.581.000	7.112.000
		K	30.000	60.000	490.000	551.000	608.000
22	Uprava za indirektno oporezivanje	T	54.074.077	59.132.000	65.000.000	65.020.000	74.019.600
		K	500.000	200.000	200.000	200.000	200.000
23	Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH	T	2.900.625	3.225.000	5.620.000	5.844.760	5.844.760
		K	80.000	40.000	80.000	80.000	80.000
24	Komisija za imovinske zahtjeve	T	569.000	174.800	0	0	0
		K	25.000	0	0	0	0
25	Ministarstvo pravde BiH	T	3.512.580	5.658.000	9.652.000	10.144.000	12.340.000
		K	60.125	168.000	179.000	37.000	17.000
26	Ministarstvo sigurnosti BiH	T	3.650.590	4.005.498	5.500.000	6.298.782	5.938.782
		K	40.000	160.000	200.000	200.000	200.000

Tabela 5.2a-1: Podjela budžetskih plafona na tekuće i kapitalne rashode-reformski scenarij (drugi dio tablele)

Br.	Budžetski korisnik	Rashodi (T = tekući; K = kapitalni)	Budžet 2005	Budžet 2006	Projekcije		
					2007.	2008.	2009.
27	Agencija za istrage i zaštitu BiH-SIPA	T	24.340.951	26.700.000	36.300.000	36.344.800	35.344.800
		K	1.000.000	3.900.000	4.000.000	13.000.000	8.000.000
28	Državna granična služba BiH	T	47.785.324	53.010.000	56.280.000	59.116.080	60.716.080
		K	1.500.000	2.000.000	1.800.000	1.600.000	1.600.000
29	Ministarstvo civilnih poslova BiH	T	2.602.530	2.913.000	7.000.000	8.854.840	11.060.000
		K	50.000	30.000	140.000	140.000	170.000
30	Direkcija za implementaciju CIPS projekta	T	7.222.600	6.550.000	7.460.000	7.460.000	7.460.000
		K	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
31	Centar za uklanjanje mina BH MAC	T	5.343.270	5.785.344	6.180.000	6.152.800	6.152.800
		K	808.300	470.216	470.000	500.000	500.000
32	Služba za zajedničke poslove institucija BiH	T	4.774.331	5.342.000	5.360.000	5.361.136	6.800.000
		K	50.000	145.000	200.000	200.000	200.000
33	Ured za reviziju finansijskog poslovanja	T	1.412.836	1.555.290	1.630.000	1.642.790	1.642.790
		K	160.000	24.700	100.000	100.000	100.000
34	Izborna komisija BiH	T	1.959.465	2.426.990	2.390.000	4.692.563	2.392.563
		K	20.000	19.600	100.000	100.000	100.000
35	Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika	T	847.685	871.000	1.130.000	1.157.360	1.177.360
		K	20.000	25.000	60.000	20.000	0
36	Agencija za državnu službu BiH	T	591.195	624.489	930.000	931.485	931.485
		K	0	0	0	0	0
37	Agencija za statistiku BiH	T	714.681	1.048.760	1.680.000	2.057.582	2.052.582
		K	80.000	34000	50.000	676000	981.000
38	Institut za standarde BiH	T	0	1.169.992	1.200.000	1.209.598	1.209.598
		K	0	30.000	0	0	0
39	Institut za mjeriteljstvo BiH	T	0	950.000	1.100.000	1.108.800	1.108.800
		K	0	150.000	500.000	1.000.000	1.598.000
40	Institut za intelektualno vlasništvo BiH	T	0	899.551	1.000.000	1.007.507	1.007.507
		K	0	100.000	0	0	0
41	Institut za akreditiranje BiH	T	527.697	545.613	695.000	723.722	703.722
		K	11500	11500	45000	20000	40000
42	Arhiv BiH	T	392.015	422.580	550.000	556.281	546.281
		K	10.000	10.000	20.000	20.000	30.000
43	Obavještajno-sigurnosna agencija BiH	T	21.263.039	23.930.000	26.280.000	26.286.640	26.236.640
		K	180.000	1.900.000	1.400.000	1.400.000	1.050.000
44	Uprava za zaštitu zdravlja bilja	T		583.000	585.000	587.864	587.864
		K		25.000	25.000	25.000	25.000
45	Agencija za nadzor nad tržištem	T	421.000	466.000	465.000	470.008	470.008
		K	40.000	35.000	35.000	35.000	35.000
46	Agencija za sigurnost hrane	T	565.500	557.000	560.000	561.696	561.696
		K	40.000	30.000	30.000	30.000	30.000
47	Fond za povratak	T	224.923	379.215	1.925.000	1.927.729	1.927.729
		K	35.000	10.000	25.000	25.000	25.000
48	Agencija za rad i zapošljavanje BiH	T	737.960	745.000	1.320.000	1.337.600	1.313.600
		K	0	55.000	80.000	70.000	94.000
49	Državna regulatorna komisija za električnu energiju DERK	T	0	1.954.200	1.970.000	1.971.722	1.971.722
		K	0	111.000	110.000	110.000	110.000
50	Služba za poslove sa strancima	T	0	2.618.726	2.620.000	2.644.000	2.644.000
		K	0	381.274	380.000	380.000	380.000

Tabela 5.2a-1: Podjela budžetskih plafona na tekuće i kapitalne rashode-reformski scenarij (treći dio tabele)

Br.	Budžetski korisnik	Rashodi (T = tekući; K = kapitalni)	Budžet 2005	Budžet 2006	Projekcije		
					2007.	2008.	2009.
51	Odbor državne službe za žalbe	T	0	259.000	420.000	431.072	431.072
		K	0	0	30.000	30.000	30.000
52	Komisija za koncesije	T	499.995	1.009.350	1.110.000	1.118.400	1.118.400
		K	50.000	40.650	40.000	40.000	40.000
53	Ured za zakonodavstvo	T	0	389.000	610.000	513.200	513.200
		K	0	11.000	10.000	10.000	10.000
54	Agencija za javne nabavke	T	0	830.000	900.000	907.200	957.200
		K	0	70.000	50.000	100.000	50.000
55	Ured za žalbe po javnim nabavkama	T	0	900.000	900.000	958.000	958.000
		K	0	100.000	50.000	50.000	50.000
56	Institut za nestale	T	0	1.900.000	1.900.000	1.916.800	1.916.800
		K	0	200000	200000	200000	200000
57	Direktorat policije	T	0	500.000	500.000	504.800	504.800
		K	0	100.000	100.000	100.000	100.000
58	Ministarstvo poljop., prehrane i rur. razvoja	T	0	0	0	5.150.000	9.950.000
		K	0	0	0	250.000	250.000
59	Ministarstvo nauke, tehnologije i ekologije	T	0	0	0	5.150.000	9.950.000
		K	0	0	0	250.000	250.000
UKUPNO:		T	277.471.756	574.356.092	654.550.000	702.547.539	754.804.163
		K	6.982.003	22.686.502	26.255.000	40.356.000	64.044.000

Kako bi se osigurali od rizika nedovoljno prikupljenih neto prihoda na Jedinostvenom računu, Ministarstvo finansija i trezora je pripremio tzv. pesimistični scenarij, odnosno rezervnu varijantu projekcije budžeta za naredni period, uzimajući u obzir fiskalni suficit od 1% BDP-a u 2007. i 2008., te 2% BDP-a u 2009. godini. Ova varijanta je prikazana u tabeli 5.2b:

Tabela 5.2b: Indikativne gornje granice rashoda za budžetske korisnike-pesimistični scenarij (prvi dio tabele)

Red. Br.	Budžetski korisnik	Budžet		Preporučeni prijedlozi visokoprioritetne potrošnje	Preporučeni prijedlozi visokoprioritetne potrošnje	Preporučeni prijedlozi visokoprioritetne potrošnje	Polazna ograničenja budžeta (suficit 1% BDP-a)	Polazna ograničenja budžeta (suficit 1% BDP-a)	Polazna ograničenja budžeta (suficit 2% BDP-a)	Obrazloženja
		2005.g.	2006.g.							
1.	Parlamentarna skupština BiH	7.653.815	9.300.870	99.130	1.774.407	1.424.407	9.400.000	11.075.277	10.725.277	Uspostava istraživačkog centra,Rekonstrukcija plave sale
2.	Predsjedništvo BiH	6.049.385	6.950.000	0	55.600	55.600	6.950.000	7.005.600	7.005.600	Oficiri za vezu u Hagu
3.	Ministarstvo odbrane	8.001.924	278.100.000	0	28.524.000	84.900.000	278.100.000	306.624.000	363.000.000	Transformacija oružanih snaga BiH
4.	Visoko sudsko i tužilačko vijeće	1.659.432	2.100.000	300.000	336.800	336.800	2.400.000	2.436.800	2.436.800	Prestanak finansiranja od strane EK
5.	Ustavni sud BiH	4.214.287	4.250.000	450.000	514.000	514.000	4.700.000	4.764.000	4.764.000	Prenos nadležnosti Komisije za ljudska prava na Ustavni sud
6.	Sud BiH	3.912.166	5.000.000	2.240.000	5.307.000	5.366.000	7.240.000	10.307.000	10.366.000	Ured registrara (transfer nadležnosti)
7.	Tužilaštvo Bosne i Hercegovine	2.286.229	3.000.000	1.420.000	4.154.000	4.846.000	4.420.000	7.154.000	7.846.000	Ured registrara (transfer nadležnosti)
8.	Pravobranilaštvo BiH	620.331	799.895	40.105	98.504	121.504	840.000	898.399	921.399	Proširenje postojećih programa
9.	Ured ombudsmena za ljudska prava	1.774.272	1.775.000	0	14.200	14200	1.775.000	1.789.200	1.789.200	Nisu dostavljene tabele prioriteta
10.	Generalni sekretarijat Vijeća ministara	2.346.972	2.500.000	1.120.000	1.668.000	1.668.000	3.620.000	4.168.000	4.168.000	Finansiranje EPPU-a i Ureda Koordinatora za reformu javne uprave
11.	Direkcija za evropske integracije BiH	1.605.817	2.000.000	1.000.000	1.023.000	516.000	3.000.000	3.023.000	2.516.000	Potpisivanje i sprovedba SSP-a I promocija BiH
12.	Ministarstvo vanjskih poslova BiH	40.330.668	42.498.666	3.501.334	4.787.989	4.787.989	46.000.000	47.286.655	47.286.655	Finansiranje novih DKP-ova
13.	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH	3.894.385	3.895.065	4.935	31.161	31160.52	3.900.000	3.926.226	3.926.226	Nisu dostavljene tabele prioriteta
14.	Agencija za promociju stranih investicija u BiH	1.456.350	1.457.470	312.530	361.660	361.660	1.770.000	1.819.130	1.819.130	Promocija stranih investicija u BiH
15.	Ured za veterinarstvo BiH	2.384.946	2.400.000	240.000	316.200	316.200	2.640.000	2.716.200	2.716.200	Kontrola zaraznih bolesti
16.	Agencija za označavanje životinja	677.060	798.290	1.710	6.386	6386,32	800.000	804.676	804.676	Nisu dostavljene tabele prioriteta
17.	Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine	788.666	860.000	160.000	186.880	186.880	1.020.000	1.046.880	1.046.880	Proširenje postojećih programa
18.	Ministarstvo komunikacija i prometa	3.189.610	4.000.000	2.300.000	2.486.000	2.962.000	6.300.000	6.486.000	6.962.000	Proširenje postojećih programa
19.	Direkcija za civilnu avijaciju	2.282.502	2.610.000	1.890.000	920.880	20880	4.500.000	3.530.880	2.630.880	Iznos od 4.1 milion neophodan za plaćanje poreza i carine na uvoz opreme. Postoji mogućnost oslobađanja.
20.	Regulatorna agencija za komunikacije (CRA)	4.925.888	5.000.000	2.780.000	2.890.000	4.490.000	7.780.000	7.890.000	9.490.000	Prioriteti se finansiraju iz vlastitih sredstava
21.	Ministarstvo finansija i trezora	3.440.400	4.250.000	1.815.000	2.225.000	2.470.000	6.065.000	6.475.000	6.720.000	Uspostavljanje državnog fonda za upravljanje predpristupnim sredstvima EU; Jačanje procesa upravljanja javnim sredstvima; Popuna kapaciteta Ministarstva
22.	Uprava za indirektno oporezivanje	54.847.077	65.000.000	200.000	2.020.000	2.020.000	65.200.000	67.020.000	67.020.000	Štampanje markica (finansirati iz ostvarenih prihoda po istoj osnovi)
23.	Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice	4.841.625	4.970.000	580.000	954.760	954.760	5.550.000	5.924.760	5.924.760	Prava djece, manjina i žena. Ostatak financirati kroz mjere uštede.
24.	Komisija za imovinske zahtjeve	594.000	174.800	-174.800	-174.800	-174.800	0	0	0	komisija ima mandat do 30.12.2006.g.
25.	Ministarstvo pravde	6.300.588	8.000.000	1.570.000	2.181.000	2.181.000	9.570.000	10.181.000	10.181.000	Sektor za međunarodnu pravnu pomoć; Odsjek za evropske integracije i Ured registrara.
26.	Ministarstvo sigurnosti	4.270.590	5.035.498	514.502	1.463.284	1.103.284	5.550.000	6.498.782	6.138.782	AFIS sistem, azilantski centar, parcijalno povećanje zaposlenosti
27.	Agencija za istrage i zaštitu BiH-SIPA	25.340.951	30.600.000	8.650.000	18.744.800	12.744.800	39.250.000	49.344.800	43.344.800	Izgradnja zgrade, uspostava jedinice za obezbjeđenje ambasada (transfer nadležnosti podrazumjeva i transfer sredstava). Od 2008 uspostava elektronskog arhiviranja i
28.	Državna granična služba BiH	49.285.324	55.010.000	1.520.000	5.706.080	7.306.080	56.530.000	60.716.080	62.316.080	Uspostavljanje punog kapaciteta DGS-a; Zelena i plava granica od 2009.g.
29.	Ministarstvo civilnih poslova	5.486.728	6.480.000	470.000	2.514.840	2.514.840	6.950.000	8.994.840	8.994.840	Proširenje postojećih programa

Tabela 5.2b: Indikativne gornje granice rashoda za budžetske korisnike-pesimistični scenarij (drugi dio tabele)

Red. Br.	Budžetski korisnik	Budžet	Budžet	Preporučeni prijedlozi visokoprioritetne potrošnje	Preporučeni prijedlozi visokoprioritetne potrošnje	Preporučeni prijedlozi visokoprioritetne potrošnje	Polazna ograničenja budžeta (suficit 1% BDP-a)	Polazna ograničenja budžeta (suficit 1% BDP-a)	Polazna ograničenja budžeta (suficit 2% BDP-a)	Obrazloženja
		2005.g.	2006.g.	2007.g.	2008.g.	2009.g.	2007.g.	2008.g.	2009.g.	
30.	Direkcija za implementaciju CIPS projekta	8.172.600	7.500.000	-200.000	60.000	60000	7.300.000	7.560.000	7.560.000	Za programe posebne namjene (koji nisu uključeni u ovu tabelu) već su izdvojena sredstva u 2006.g. stoga neće biti povećanja po ovoj osnovi u narednom trogodišnjem periodu.
31.	Centar za uklanjanje mina BH MAC	6.526.320	6.600.000	0	52.800	52800	6.600.000	6.652.800	6.652.800	Proširenje postojećih programa
32.	Služba za zajedničke poslove institucija BiH	4.824.331	5.517.000	3.000	44.136	44136	5.520.000	5.561.136	5.561.136	Izgradnja institucionalnog kapaciteta
33.	Ured za reviziju finansijskog poslovanja	1.592.836	1.599.990	100.010	142.800	142.800	1.700.000	1.742.790	1.742.790	Izgradnja institucionalnog kapaciteta
34.	Izborna komisija BiH	1.979.465	5.746.590	-3.296.590	-954.027	-3.254.027	2.450.000	4.792.563	2.492.563	Implementacija općinskih izbora u 2008.g. Umanjena osnovica za 2006.g. za iznos sredstava za opće izbore.
35.	Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika	867.685	920.000	250.000	257.360	257.360	1.170.000	1.177.360	1.177.360	Implementacija Aneksa 8 Mirovnog sporazuma
36.	Agencija za državnu službu BiH	841.195	874.489	35.511	56.996	56.996	910.000	931.485	931.485	Plaćanje softverske licence i proširenje programa obuke
37.	Agencija za statistiku BiH	824.681	1.602.760	87.240	130.822	130.822	1.690.000	1.733.582	1.733.582	Popuna kapaciteta Agencije; pripreme za census
38.	Institut za standardizaciju BiH	1.147.795	1.199.998	2	9.600	9.600	1.200.000	1.209.598	1.209.598	Tabele dostavljene ali bez konkretnih zahtjeva
39.	Institut za mjeriteljstvo BiH	1.052.271	1.100.000	460.000	1.008.800	1.606.800	1.560.000	2.108.800	2.706.800	Uspostava laboratorija
40.	Institut za intelektualno vlasništvo BiH	949.475	999.511	489	7.996	7.996	1.000.000	1.007.507	1.007.507	Nisu dostavljene tabele prioriteta
41.	Institut za akreditiranje	618.197	701.113	28.887	42.609	42.609	730.000	743.722	743.722	Proširenje postojećih programa
42.	Arhiv BiH	442.015	462.580	98.420	113.701	113.701	561.000	576.281	576.281	Popuna kapaciteta
43.	Obavještajno sigurnosna agencija BiH	21.443.039	25.830.000	1.120.000	1.856.640	1.456.640	26.950.000	27.686.640	27.286.640	Zgrada OSA-e; Vozni park
44.	Uprava za zaštitu zdravlja bilja	546.000	608.000	-8.000	4.864	4.864	600.000	612.864	612.864	Nisu dostavljene tabele prioriteta
45.	Agencija za nadzor nad tržištem	461.000	501.000	-1.000	4.008	4.008	500.000	505.008	505.008	Nisu dostavljene tabele prioriteta
46.	Agencija za sigurnost hrane	605.500	587.000	-7.000	4.696	4.696	580.000	591.696	591.696	Nisu dostavljene tabele prioriteta
47.	Fond za povratak	1.259.923	1.689.215	210.785	263.514	263.514	1.900.000	1.952.729	1.952.729	Održivi povratak
48.	Agencija za rad i zapošljavanje BiH	737.960	950.000	420.000	457.600	457.600	1.370.000	1.407.600	1.407.600	Razvoj IT sistema za tržište rada u BiH
49.	Regulatorna komisija za električnu energiju-DEK	0	2.065.200	-200	16.522	16.522	2.065.000	2.081.722	2.081.722	Nisu dostavljene tabele prioriteta
50.	Služba za poslove sa strancima	0	3.000.000	0	24.000	24.000	3.000.000	3.024.000	3.024.000	Popuna kapaciteta
51.	Odbor državne službe za žalbe	0	259.000	191.000	202.072	202.072	450.000	461.072	461.072	Popuna kapaciteta
52.	Komisija za koncesije	549.995	1.050.000	70.000	108.400	108.400	1.120.000	1.158.400	1.158.400	Popuna kapaciteta
53.	Ured za zakonodavstvo	0	400.000	100.000	123.200	123.200	500.000	523.200	523.200	Popuna kapaciteta
54.	Agencija za javne nabavke	0	900.000	50.000	107.200	107.200	950.000	1.007.200	1.007.200	Popuna kapaciteta
55.	Ured za razmatranje žalbi po javnim nabavkama	0	1.000.000	-50.000	8.000	8.000	950.000	1.008.000	1.008.000	
56.	Institut za nestale	0	2.100.000	0	16.800	16.800	2.100.000	2.116.800	2.116.800	
57.	Direktorat za policiju	0	600.000	0	4.800	4.800	600.000	604.800	604.800	
UKUPNO BUDŽETSKI KORISNICI		309.904.271	635.179.000	32.667.000	95.267.539	146.119.539	667.846.000	730.446.539	781.298.539	
Direktni transferi		8.141.000	9.391.000				9.400.000	10.600.000	12.700.000	
Budžetska rezerva		12.724.729	14.920.000				10.173.000	15.799.361	18.735.651	
CIPS program		6.000.000	7.000.000				10.000.000	10.000.000	10.000.000	
Suficit		0	0				18.181.000	19.557.000	42.244.000	
GORNJA GRANICA RASHODA		336.770.000	666.490.000				715.600.000	786.402.900	864.978.190	

**Dodaci uz Dokument okvirnog budžeta
Institucija BiH za period 2007.-09.**

Dodatak 1: Srednjoročne makroekonomske pretpostavke i prognoze

U ovom poglavlju su date osnovne makroekonomske pretpostavke na kojima su zasnovane preliminarne procjene nacrtu budžeta institucija BiH za period 2007.-2009. godine.

Najnoviji makroekonomski trendovi

Preliminarne analize pokazuju da je ekonomija BiH nastavila rasti i u 2005. godini po realnim stopama rasta iznad 5% (5,8%) u odnosu na BDP, što je u skladu sa projekcijama Srednjoročne razvojne strategije BiH. Za 2006. godinu projektuje se realna stopa rasta od oko 6% BDP-a.

Rast BDP-a u 2005. godini rezultat je pozitivnih trendova industrijske proizvodnje, izvoza, i potrošnje (kao rezultat ekspanzije kredita i povećanja raspoloživog dohotka). Analiza bazirana na strukturi bruto dodatne vrijednosti u okviru bh. ekonomije, indeksima industrijske proizvodnje i trgovinskim podacima govori da usluge i dalje predstavljaju glavni doprinos u kumulativnom rastu BDP-a u zemlji. Posebno su u 2005. godini prošireni maloprodaja i veleprodaja, kao i djelatnosti vezane za transport. Pored toga, proizvođačke djelatnosti u prerađivačkoj industriji, eksploataciji metalnih rudača i i građevinarstvu su dale pozitivan doprinos u sveukupnom rastu BDP-a.

Procjenjuje se da su ukupne investicije u 2005. godini iznosile oko 3 milijarde KM, od čega je oko 1 milijarde javnih investicija.

Ne predviđa se značajniji rast javnih investicija u 2006, usljed manjeg dotoka donatorskih sredstava. Novoprikupljena sredstva po osnovu PDV-a trebala bi zamijeniti donatorska sredstva kako bi se nivo javnih investicija zadržao na nivou oko 5% BDP. Međutim, očekuje se rast privatnih investicija od oko 10% (prije svega kao rezultat povećanja investicija u građevinskoj industriji).

S druge strane, procjenjuje se da je ukupna potrošnja u 2005. godini porasla za oko 5,5%, dok se predviđa da će u 2006. rasti za oko 6,5%. Međutim, važno je naglasiti da se očekuje promjena u strukturi potrošnje, te da će, u skladu sa fiskalnom strategijom BiH, privatna potrošnja rasti mnogo brže od državne potrošnje.

Industrijska proizvodnja u BiH se povećala za oko 10% u 2005., a procjena rasta za 2006. je također oko 10%.

Industrijska proizvodnja u 2004. je rasla oko 12% na nivou BiH, kao rezultat uspješnih aktivnosti vezanih za *Mittal Steel*, kao i skoka izvoznih cijena metala. Međutim, rast industrijske proizvodnje u 2005. je bio manji i iznosio je oko 10 odsto, uglavnom zahvaljujući slabijem rastu u FBiH (oko 7%), čemu je doprinijela slabija proizvodnja elektroenergije. S druge strane, rast industrijske proizvodnje u RS-u je iznosio oko 20 odsto, zahvaljujući privatizaciji dva rudnika metala, te porastu proizvodnje električnih aparata i mašina. U FBiH, najviše je rasla hemijska industrija i proizvodnja hemikalija, uključujući i proizvodnju koksa u kompaniji *Global Ispaat* iz Lukavca.

U 2006. godini se očekuje daljnja ekspanzija rasta industrijske proizvodnje u oba entiteta, kao rezultat planirane ekspanzije u sektorima rudarstva i prerađivačke industrije. U prerađivačkoj industriji se očekuje daljnji porast proizvodnje metala (*Mittal Steel*), proizvodnje mašina i opreme (*Industrija alata Trebinje*), proizvodnje prehrambenih proizvoda

---

i pića (*Bimal Brčko*), proizvodnje električnih aparata (*Bira Bihać*), kao i proizvodnje električne energije (planirana je izgradnja oko 6 manjih hidroelektrana).

Još jedan važan razvoj koji se očekuje u 2006. godini je klasterizacija kompanija okosnica bh industrijske proizvodnje i izvoza. Kompanije u sektoru metalne i mašinske industrije su uspjele stvoriti uspješne lance proizvodnje, stvarajući klustere firmi koje su međusobno povezane proizvodnim djelatnostima. *Aluminij Mostar* je ostvario uspješnu saradnju sa firmom *FE-AL Mostar*, još jednom izvozno-orijentiranom firmom specijalizovanom za proizvodnju proizvoda na bazi aluminija. Pored toga, *FE-AL* vrši pregovore *Volkswagenom* za potencijalnu saradnju u oblasti aluminijevih proizvoda koji se mogu koristiti u automobilskoj industriji. Povećanje proizvodnje u ovom sektoru će dovesti do proširenja pozitivnih efekata na snabdjevače električnom energijom u BiH, te na cestovne i željezničke prevoznike, kao i Luku Ploče (60 odsto njenog kapaciteta koristi *Aluminij Mostar*). Slična saradnja se ostvaruje između *Novih rudnika Ljubija*, firme za eksploataciju metalnih rudača i kompanije *Mital Steel Zenica*.

U 2005. godini obim vanjske trgovine dostigao je rekordni nivo od 14,5 milijardi KM i to sa povećanjem od 20% u odnosu na 2004. godine. Nivo izvoza u 2005. godini se povećao za oko 21%, dok se nivo uvoza povećao za 13%. U 2005. godini, deficit tekućeg računa je iznosio 23% BDP-a, što u odnosu na prethodnu godinu predstavlja porast od 2%. Međutim, važno je napomenuti da su pripreme za uvođenje PDV-a imale značajan uticaj na ovaj makroekonomski pokazatelj. Naime, procjenjuje se da bi deficit tekućeg računa iznosio oko 20% BDP-a ako bi se odstranio uticaj PDV-a. Procjena deficita tekućeg računa za 2006. iznosi oko 20% BDP-a.

Registrovana direktna strana ulaganja (DSU) u 2005. su iznosila 475 miliona KM. Ukupni priliv DSU-a akumuliran od maja 1994. godine do kraja 2005. godine iznosi 3,7 milijardi KM.

Ukupna strana direktna ulaganja u privredu BiH su porasla za oko 15% u 2005., s nastavkom trenda porasta naspram proteklih godina. Zabrinjava činjenica da je registrovani priliv DSU-a u 2005. je bio 60% niži nego u prethodnoj godini (kad je zabilježeno ulaganje u iznosu od 1,2 milijarde KM). Čak i ako isključimo investiciju u tvornicu *Birač Zvornik* u 2004. godini (najveći projekt DSU do sada – 466 miliona KM), priliv DSU-a u 2005. bio je 36,2% niži nego u 2004 godini. Jedan od razloga za pad priliva direktnih stranih ulaganja u 2005. godini je manji udio privatizacijskih projekata u ukupnom iznosu direktnih stranih ulaganja.

Udio bruto priliva direktnih stranih ulaganja putem reinvestiranja u 2005. bio je 24% (137,2 miliona KM), dok je u 2004. predstavljao 17,3% (209,2 miliona KM) registrovanog priliva direktnih stranih ulaganja. Ovi koeficijenti govore da strani investitori koji su došli u BiH prethodnih godina imaju povjerenja u poslovni ambijent u zemlji, te nalaze nove mogućnosti za proširenje svojih aktivnosti. Preostali dio bruto priliva direktnih stranih ulaganja u 2005. godini (51%) došao je putem ustanovljavanja novih preduzeća i otkupa domaćih privatiziranih kompanija (posebno banaka) od strane stranih investitora.

I u 2005. godini ostvaren je rast plata, znatno iznad inflacije. Slično situaciji iz prethodnih godina, prosječne neto plaće zabilježile su značajan rast u 2005. Prosječna plata u BiH u 2005. godini iznosila je 538 KM, što je povećanje od 6,5% u odnosu na 2004. godinu. Osnovni pokretač tog povećanja je porast plata u finansijskom sektoru. Taj rast, skupa s rastom penzija u BiH, doprinio je porastu privatne potrošnje te na taj način i porastu nivoa BDP-a. Rast plata u RS-u bio je na većem nivou čime se nastavlja trend harmonizacije plata između entiteta. Procjena povećanja u 2006. godini iznosi oko 5%.

Statističke institucije BiH još uvijek nisu objavile indeks potrošačkih cijena za BiH (CPI) koji se prema UN-ovim statističkim standardima i metodologiji kao najbolja mjera inflacije u

---

zemlji. U BiH trenutno postoje dva indeksa potrošačkih cijena: indeks troškova života (ITŽ) i indeks cijena na malo (ICM), koje objavljuju zavodi za statistiku FBiH i RS.

EPPU je koristio indeks troškova života (ITŽ) kao najpribližnji pokazatelj stope inflacije u BiH, budući da je njegova struktura najpribližnja kategorijama indeksa potrošačkih cijena (CPI) prema *COICOP* klasifikaciji UN-a (Classification for Individual Consumption according to Purpose). ITŽ je bolji pokazatelj inflacije od ICM-a, budući da uključuje i izdatke za javne usluge koje imaju značajan udio u privatnoj potrošnji, kao što su: obrazovanje, kultura, zdravstvo, a koje nisu uključene u indeks cijena na malo.

Prema već ustaljenoj metodologiji koja se koristi i u CBBH, EPPU je indeks troškova života i cijena na malo na BiH nivou računao kao ponderisani prosjek na temelju entiteskih indeksa, u kojem kao ponderi služe udjeli FBiH i RS u BDP-u BiH. Tako je prosječna stopa inflacije za 2005. godinu mjerena indeksom troškova života iznosila 2,9% na bh. nivou (u FBiH 2,7%, a u RS-u 3,2%). Inflacija mjerena indeksom cijena na malo u 2005. godini bila je čak nešto viša i iznosila 3,6% (2,8% u FBiH, 5,2% u RS-u).

Rast inflacije mjerene indeksom troškova života u 2005. godini uzrokovan je prije svega rastom cijena nafte na svjetskom tržištu, usklađivanjem akciza između entiteta te rastom administrativnih cijena (rast cijena električne energije i ostalih komunalija u RS-u te usklađivanje cijena fiksne telefonije u oba entiteta). Važno je naglasiti da iako je došlo do rasta inflacije u 2005. godini u BiH ona je još uvijek umjerena u odnosu na zemlje okruženja i neznatno iznad Euro-zone (2,2%).

Uvođenje PDV-a početkom 2006. godine predstavlja uobičajeni egzogeni pritisak na cijene koji će se očitovati kroz više godišnje indekse rasta cijena u ovoj godini. Međutim uočljivo je da je nakon rasta cijena u prva dva mjeseca nakon uvođenja, već došlo do stabilizacije cijena u BiH. Procjene su da bi utjecaj PDV-a na indeks rasta cijena u ovoj godini mogao biti između 3-4%, čime bi prosječna stopa rasta inflacije za 2006. godinu mogla iznositi između 5-6% na BiH nivou.

Usljed uvođenja PDV-a i njegovog većeg utjecaja na rast cijena u RS-u nego u FBiH, očekuje se da će prosječni nivo inflacije mjereno indeksom troškova života iznositi 8,1% u RS-u odnosno 4,3% u FBiH u 2006. godini.⁶ Veći rast cijena u RS-u se može objasniti manjim brojem kontrola maloprodavaca od strane tima za monitoring trgovačkih marži, nego što je bio slučaj u FBiH, a posebno rastom administrativnih cijena (struje, komunalija i poštanskih usluga).

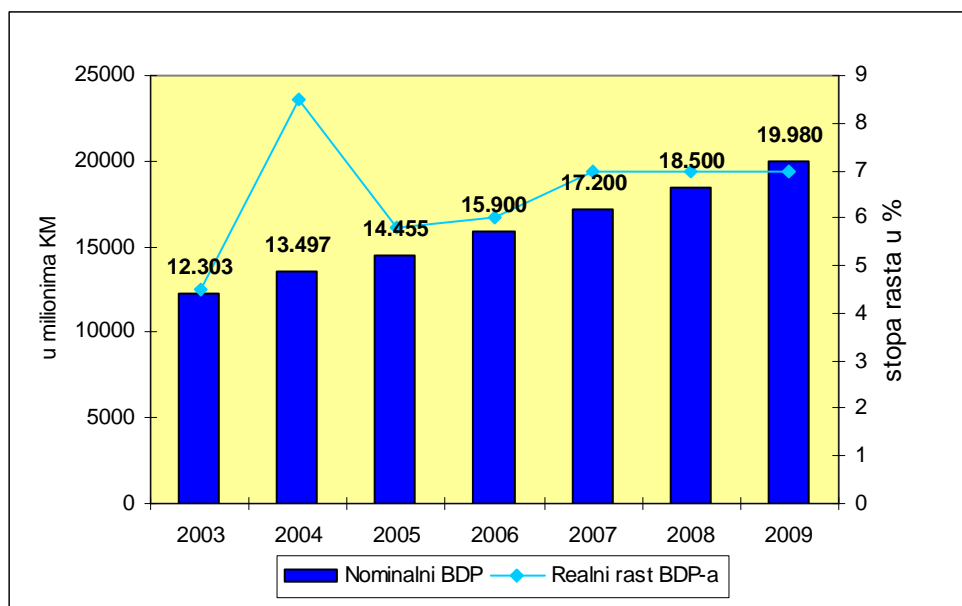
U 2005. godini došlo je do očekivanog pogoršavanja općeg nivoa nacionalne štednje (sa -4,3% u 2004. godini na -5,1% u 2005. godini), prije svega zbog povećanja privatne potrošnje kao posljedice najavljenog uvođenja PDV-a. Preduzeća i domaćinstva pokašala su se zaštititi od rasta cijena i odgode plaćanje PDV-a nabavkom i uvozom zaliha i investicijskih dobara prije njegovog uvođenja (o tome svjedoči značajan rast uvoza, maloprodaje i kredita u 2005. godini, osobito u posljednjem kvartalu). Time je došlo do pogoršavanja privatne štednje u 2005. godini, što će se vjerovatno nastaviti i u 2006. godini, jer je već vidljiv trend nastavka visokog rasta kredita privatnom sektoru te rasta maloprodaje.

Jedino će javna štednja imati rastući trend u 2006. godini, prije svega kao posljedica rasta valdinih prihoda, što će se pokušati iskoristiti za postizanje predloženog ukupnog fiskalnog suficita od 1,5% u 2006. godini.

---

⁶ Ovaj rast cijena na BiH i entitetskim nivoima u 2006. god. ostvarit će se uz pretpostavku da se dinamika pada cijena od -0,5% na mjesečnom nivou nastavi do kraja godine.

Grafikon D1.1: Nominalni i realni rast BDP-a za period 2003- 2009

Srednjoročna ekonomska prognoza

Tabela D1.1: Makroekonomske projekcije za period 2007-09 (Reformski scenario)

Pokazatelj	Stvarni podaci		Procjena		Prognoza	
	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Nominalni BDP (u milionima KM)¹	13.497	14.455	15.900	17.200	18.500	19.980
		7,1%	10,0%	8,2%	7,6%	8,0%
Nominalna stopa rasta (%)	9,2%	7,1%	10,0%	8,2%	7,6%	8,0%
Realna stopa rasta (%) ²	8,5%	5,8%	6,0%	7,0%	7,0%	7,0%
Inflacija (mjerena Indeksom troškova života) ³	0,7%	2,9%	5,5%	2,0%	1,5%	1,5%
Potrošnja (u milionima KM)⁴	18.733	19.792	21.065	22.465	23.363	24.415
Javna potrošnja (u milionima KM)	3.165	3.204	3.209	3.300	3.318	3.345
Privatna potrošnja (u milionima KM)	15.608	16.588	17.856	19.465	20.045	21.070
Investicije (u milionima KM)⁴	2.653	3.147	3.250	3.574	4.039	4.564
Javne investicije (u milionima KM)	835	937	954	951	969	1.050
Privatne investicije (u milionima KM)	1.818	2.010	2.296	2.623	3.069	3.514
Nacionalna štednja (% BDP-a)⁴	-3,7%	-4,3%	-5,1%	-4,0%	-2,0%	1,0%
Privatna štednja (u % BDP-a)	-8,2%	-11,1%	-13,5%	-11,8%	-10,5%	-8,0%
Javna štednja (u % BDP-a)	4,5%	6,8%	8,4%	7,8%	8,5%	9,0%
Bilans tekućeg računa (u milionima KM)⁵	-2.809	-3.316	-3.100	-3.000	-2.800	-2.700
Stopa rasta uvoza (%)	7,0%	13,0%	8,0%	8,0%	7,0%	8,0%
Stopa rasta izvoza (%)	24,0%	21,0%	23,0%	24,0%	21,0%	17,0%
Bruto rezerve (u milionima KM)⁵	3.458	4.196	4.825	5.308	5.520	5.741
Vanjski dug (u milionima KM)	4.035	4.287	4.706	4.987	5.087	5.197
Vanjski dug (u % BDP-a)⁶	29,9%	29,7%	29,6%	29,0%	27,5%	26,0%
Nezaposlenost (broj registrovanih)⁷	473.000	508.000	508.000	500.000	490.000	480.000
<i>* tekuće cijene, rashodovne procjene</i>						
¹ Izvor: Iznos BDP-a za 2004. godinu je zvanični iznos kojeg je objavila Agencija za statistiku BiH, a koji je zasnovan na proizvodnoj metodi obračuna BDP-a. Radi konzistentnosti i omogućavanja poređenja, procjene za 2006.-2009. je izradio EPPU, polazeći od pretpostavke održavanja iste metodologije koju je koristila Agencija za statistiku za period do 2004. godine.						
² Izvor: Za 2004 godinu korišten je Indeks troškova života objavljen od strane Centralne Banke BiH, koji je Agencija za statistiku za podatke za 2004. godinu koristila za svođenje nominalnog BDP-a na realni. Važno je napomenuti da je Agencija za statistiku BiH u Indeksu troškova života koristila u ove svrhe usljed nedostatka pravog BDP deflatora, koji je globalno priznat način svođenja nominalnog na realni BDP. BDP deflator po definiciji obuhvata samo cijene domaćih finalnih proizvoda. U skladu s tim, EPRU i OMA su izvršile nezavisni obračun deflatora BDP-a, koji je rezultirao u procjeni od 1,3% za 2005. godinu. Taj deflator je korišten u obračunu stope rasta realnog BDP-a. Krajem 2006. godine, Ured za statistiku BiH će započeti sa računanjem deflatora BDP-a, dok zasada stope rasta realnog BDP-a za 2005. godinu, kao i za ranije godine, ostaju predmetom diskusije.						
³ Izvor: Za 2004. i 2005. godinu korišten je Indeks troškova života objavljen od strane Centralne Banke BiH, dok su procjene za Indeks troškova života za budući period objavljene od strane EPPU-a.						
⁴ Izvor: Kao polazni podaci za procjene EPPU-a za potrošnju, investicije i štednje korišteni su podaci Centralne Banke BiH, vladinih budžeta na svim nivoima, podaci o prihodima Uprave za indirektno oporezivanje BiH, i procjene o imputiranoj renti na osnovu Ankete o potrošnji domaćinstava.						
⁵ Izvor: Za 2004. i 2005. godinu korišteni su podaci objavljeni od strane Centralne banke BiH, dok su procjene za budući period objavljene od strane EPPU-a.						
⁶ Izvor: Za 2004. i 2005. godinu korišteni su podaci objavljeni od strane Ministarstva finansija i trezora BiH, dok su procjene za budući period objavljene od strane EPPU-a.						
⁷ Izvor: Za 2004. i 2005. godinu korišteni su podaci objavljeni od strane zavoda za zapošljavanje FBiH, RS i BD, i Statistički biro BD, dok su procjene za budući period objavljene od strane EPPU-a.						

Privredni rast u srednjoročnom periodu zadržava pozitivan trend. Očekivani realni rast BDP-a u 2007. iznosi 7%, a komparativan rast se očekuje i u 2008. i 2009. Osnovni doprinosi privrednom rastu se očekuju od povećanog izvoza, industrijske proizvodnje i investicija.

Glavna pretpostavka za ispunjenje srednjoročnog makroekonomskog cilja jakog privrednog rasta BiH je ubrzano sprovođenje strukturalnih reformi realnog, finansijskog i javnog sektora (kroz reorganizaciju i racionalizaciju vladine potrošnje), što će voditi poboljšanju konkurentnosti i fleksibilnosti ekonomije Bosne i Hercegovine, povećanju štednje i investicija, te višem nivou izvoza. Ključne uloge za postizanje ovih ciljeva imat će poboljšanje investicione klime, daljnje usaglašavanje poslovne legislative sa standardima Evropske unije, ubrzanje administrativnih procedura, poboljšanje produktivnosti bh. ekonomije kroz restrukturiranje preduzeća i nastavak privatizacionog procesa. Napredak u EU integracijama u ovom srednjoročnom razdoblju će uticati na poboljšanje imidža Bosne i Hercegovine i povećanje investicija u ekonomiju. U finansijskom sektoru, očekuje se nastavak trenda smanjenja kamatnih stopa, koji će pratiti povećanje konkurencije u ovom sektoru i daljnje povećanje povjerenja građana u bankarski sektor. Kao posljedica ovih razvoja,

očekuje se snažan razvitak privatnog sektora.

S provedbom sistema PDV-a, Bosna i Hercegovina je obnovila svoj sistem indirektnog oporezivanja. BH vlasti planiraju potrošiti dio dodatnih prihoda koji će se dobiti po novom sistemu PDV-a na smanjivanje direktnog oporezivanja. Konkretnije, očekuje se da se porezi na radnu snagu usklade/smanje, da bi se promoviralo otvaranje radnih mjesta u privatnom sektoru i tako smanjio trenutno veoma obiman neformalni sektor u Bosni i Hercegovini. Shodno tome, u 2006. godini Bosna i Hercegovina nastavlja pripreme za reformu sistema direktnog oporezivanja, što uključuje poreze na kapital, radnu snagu i imovinu.

U procesu EU integracija, BiH će u narednom periodu početi sa izgradnjom i potpunim osposobljavanjem institucija koje će osnažiti privredni sektor pružajući zakonsku zaštitu investitorima.

Očekivana kretanja u odabranim BDP sektorima

U skladu sa značajnim projektovanim rastom BDP-a u periodu 2006.do 2009. godine (od 6 do 7 odsto realnog rasta), očekuje se povećanje u proizvodno orijentisanim sektorima industrijske proizvodnje i građevinarstva kao i uslužno orijentisanim sektorima prije svega prevozu i turizmu kao glavnim pokretačima ekonomskog rasta. Ne očekuje se značajnija promjena strukture dodane vrijednosti i entitetskih udijela u BDP-u Bosne i Hercegovine. Prema historijskim podacima udio FBiH iznosi oko 66%, udio RS oko 31% i udio Brčko distrikta približno 3% u ukupnoj vrijednosti BDP-a Bosne i Hercegovine.

Tabela D1.2: Odabrani ekonomski indikatori na entitetskom nivou⁷

		godišnja stopa rasta				
		2005	2006	2007	2008	2009
Industrijska proizvodnja	FBiH	6,1	7,5	7,8	7,9	8,0
	RS	19,8	17,3	16,5	16,0	15,0
Građevinarstvo	FBiH	16,5	17,1	17,4	38,5	16,2
	RS	18,8	19,2	19,3	29,1	18,0
Prijevoz	FBiH	11,3	11,9	12,3	12,9	13,1
	RS	12,7	12,0	11,5	11,0	10,4
Turizam	FBiH	5,5	8,0	8,9	9,1	9,3
	RS	0,3	15,2	15,5	15,9	16,0
Inflacija	FBiH	2,7	4,3	1,5	1,1	1,1
	RS	3,2	8,1	3,1	2,3	2,3
Neto plate	FBiH stopa rasta	4,5	4,7	4,6	4,2	4,0
	FBiH nominalni iznos (KM)	558,0	584,3	611,0	637,0	662,0
	RS stopa rasta	10,0	10,1	9,1	8,0	7,5
	RS nominalni iznos (KM)	464,0	511,0	558,0	603,0	648,0

Projektovani porast industrijske proizvodnje od 10% na nivou BiH će biti prouzrokovan povećanjem proizvodnih kapaciteta unutar bh. kompanija, povećanjem produktivnosti unutar već postojećih linija proizvodnje, povećanom proizvodnjom kao rezultat rasta potražnje i izvoza, kao i realizacijom nekoliko kapitalnih projekata.

⁷ Na izričito insistiranje entitetskih ministarstava finansija, EPPU/EPRU je pripremio projekciju ekonomskih indikatora na entitetskom nivou, što nije ustaljena praksa i nije predviđeno da se radi u budućnosti. Zbog nekonzistentnosti metodologija, EPPU/EPRU ne snosi odgovornost za moguća odstupanja.

U okviru industrijske proizvodnje, izgradnja *HE Mostarsko blato* u FBiH, kao i planirana gradnja termoelektrane u Stanarima (*rudnik Stanari*) i elektro-energetskih postrojenja u Zvorniku (*Birač Zvornik*) će značajno doprinijeti povećanju proizvodnje električne energije u BiH, a samim tim i rastu ukupne industrijske proizvodnje. Takođe i nekoliko planiranih privatnih investicija u mini hidrocentrale na rijeci Osanici kod Goražda, kao i na slivu rijeke Gostović kod Zavidovića i u Ustikolini na rijeci Drini će imati pozitivan efektat na povećanje proizvodnje u ovom sektoru. Očekuju se i ulaganja u obnovljive izvore energije i već je planirana izgradnja vjetroelektrana na tri lokacije u Hercegovini i okolini Bihaća.

Sektor rudarstva i iskopavanja će takođe doprinijeti razvoju industrijske proizvodnje u ovom periodu. U okviru ovog sektora se očekuje porast proizvodnje u *RMU Zenica* u FBiH koji su već početkom 2006. godine počeli do ostvaruju rekordne rezultate proizvodnje. *Rudnik Stanari* je već dostigao predratnu proizvodnju od 600.000 tona godišnje a očekuje se i daljni razvoj rudnika kako za potrebe planirane termoelektrane, tako i za ostale domaće potrebe. *Rudnik Kreka*, koji ostvaruje preko 40% ukupne proizvodnje uglja u FBiH, je takođe postigao zavidne rezultate a očekuje se i povećanje proizvodnje u budućnosti. *Novi rudnici Ljubija* će uložiti oko 26 miliona KM u naredne tri godine u modernizaciju opreme i otvaranje novog kopa *Buvač*. Rezerve željezne rude na njemu se procjenjuju na 50 miliona tona a period eksploatacije na 30 godina.

Prerađivačka industrija će takođe doprinijeti planiranom povećanju industrijske proizvodnje od 10% u BiH na godišnjem nivou. Kao glavni nosioci razvoja u ovom sektoru identifikovano je nekoliko značajnih preduzeća. *Bira Bihać* će značajno doprinijeti povećanju proizvodnje sa izgradnjom nove tvornice električnih uređaja i ambicioznim planom za izvoz desetima tisuća rashladnih uređaja na evropsko tržište. U sektoru proizvodnje hrane se očekuje povećanja saradnja *Podravke* sa BH firmama *Agrokomerc Velika Kladaša*, *Vegafruitom* i *Klasom*. Takođe se očekuje i proširenje proizvodnih kapaciteta firme *Lijanovići* nakon kupovine mesne industrije u Laktašima i pokrenute proizvodnje u Bijeljini i Velikoj Kladaši. *Vitaminka Banjaluka* također najavljuje povećanje proizvodnje prehrambenih proizvoda što je u skladu sa već postignutim značajnim proizvodnim rezultatima. U Milićima se takođe očekuje izgradnja fabrike vode od strane *Vitinke Kozluk*. *Birač Zvornik* planira povećanu proizvodnju glinice. U saradnji sa investitorom *CIMOS* iz Slovenije očekuje se izgradnja livnice u poslovnoj zoni Zenica u vrijednosti od oko 30 mil. KM. Prognoze su da bi ovaj projekat u periodu od 5 godina kroz proizvodnju auto dijelova trebao donijeti oko 200 mil. KM.

Sektor metalne industrije koji učestvuje u izvozu sa oko 50% će također zabilježiti značajan rast. *Mital Steel Zenica* planira dostizanje optimalne proizvodnje od 2 mil. tona godišnje u sledećih 5 godina. U skladu sa povećanjem potražnje za sirovinama unutar ovog preduzeća očekuje se i povećanje proizvodnje u *Novim rudnicima Ljubija*, koji su jedan od glavnih snabdijevača *Mital Steel* kompanije. U planu je investiranje u novu tvornicu anoda i elektrolize kapaciteta 100.000 tona u okviru firme *Aluminij d.d. Mostar*, što će još više unaprijediti proizvodne kapacitete. Značajan uticaj na industrijsku proizvodnju u BiH kao i na stabilizaciju inflatornih pritisaka prouzrokovanih rastom cijene nafte na svjetskog tržištu će imati očekivana privatizacija i pokretanje proizvodnje u *Rafineriji nafte Bosanski Brod*. Takođe postoje indikacije o zalihama nafte u okolini Bosanskog Broda čije se istraživanje i moguća eksploatacija takođe očekuju.

Kao rezulta spomenutih pokretača u oba entitea se očekuje značajan rast. U skladu sa već prisutnim trendom, očekuje se da će rast industrijske proizvodnje biti značajniji u RS-u nego u FBiH u realnim pokazateljima. Međutim, treba imati na umu da je apsolutni iznos bruto vrijednosti proizvodnje niži u RS u poređenju sa FBiH (odnos je oko 70:30 FBiH:RS) što znači da povećani rast industrijske proizvodnje u Republici Srpskoj vodi ka daljenjem izjednačavanju ekonomskog razvoja unutar BiH. Visoke dvocifrene stope rasta u RS od preko 15% na godišnjem u projektovanom periodu nisu održive pa se očekuje polagano

---

usporavanje. U FBiH se očekuje umjereno povećanje stopa rasta industrijske proizvodnje, kao rezultat razvoja u nekoliko značajnih preduzeća (*Mital Steel, Aluminijum, Volkswagen*).

Značajan uticaj na povećanje proizvodnje će imati i povećanje potražnje na domaćem tržištu, koje će biti prouzrokovano projektovanim povećanjem privatne potrošnje kao jednog od elementata rasta BDP-a. Takođe se očekuje i nastavak značajnog povećanja izvoza iz BiH (već evidentiranog u 2006. godini), koji će takođe imati pozitivan efekat na povećanje industrijske proizvodnje.

Nadalje, uvođenje PDV-a kao novog sistema oporezivanja će imati uticaja na porast industrijske proizvodnje u oba BiH entiteta. Sistem PDV povrata nalaže poreskim obveznicima da kontrolišu jedni druge u lancu proizvodnje, što će dovesti do smanjenja sive ekonomije a samim tim i povećanja deklarirane vrijednosti proizvodnje. Takođe se očekuje i povećanje proizvodnje u sektorima koji su zavisni od LOHN poslova (prije svega industrija tekstila, gume,kože i obuće) zbog sve većeg prisustva azijskih proizvoda na tržištu Evropske unije. Kao odgovor na ove jeftine proizvode firme iz EU su prisiljene da intenziviraju saradnju i prebacuju dio svojim proizvodnih kapaciteta na područje istočne Evrope, a samim tim i BiH zbog jeftinije radne snage.

U sektoru građevinarstva, koji već bilježi značajne stope rasta, se očekuje nastavak identifikovanog trenda razvoja. U periodu od 2006. do 2009. godine se očekuje nastavak izgradnje stambenih jedinica unutar BiH kao posljedica povećanje potražnje za stambenim fondom kod povratnika, kao i kretanja stanovništva iz ruralnih ka urbanim krajevima, u kombinaciji sa ambicioznim programima investiranja u nekoliko kapitalnih projekata. Očekuje se značajno povećanje obima radova zbog izgradnje autoputa Banja Luka – Gradiška čija se prva faza planira završiti do kraja 2006. godine da bi se odmah zatim nastavilo sa drugom fazom. Takođe se očekuje i dovršetak gradnje dionice Sarajevo – Visoko i nastavak ovog autoputa ka Kaknju u 2007. godini. Početak gradnje većih dionica na trasi autoputa Vc se očekuje najranije krajem 2007 ili početkom 2008. godine što će značajno doprinijeti rastu vrijednosti radova u građevinarstvu. Nakon značajnog rasta u 2008. godini, u 2009. godini se očekuje postepeno usporavanje visokog rasta u sektoru građevinarstva koji će i dalje biti vezan za radove na autoputu Vc kao i autoputu Banja Luka – Doboj čiji se početak gradnje planira za 2009. godinu. Ovo usporenje se očekuje na osnovu smanjenja potražnje za stambenim jedinicama kao i na već visokim stopama rasta u prethodnim godinama koje će se u periodu trajanja izgradnje autoputa Vc moći izjednačavati ali ne i značajno povećavati. Očekuje se da oba entiteta u sektoru građevinarstva zabilježe približno iste stope rasta, s tim što se od 2008. godine očekuje značajnije povećanje u FBiH nego u RS zbog činjenice da koridor Vc većim dijelom prolazi kroz taj entitet. Na suprot tome u 2009. godini početak izgradnje autoputa Banja Luka - Doboj će doprinijeti većem rastu građevinarstva u RS.

Sektor transporta u posljednjih nekoliko godina pokazuje značajnu povezanost sa sektorima unutar industrijske proizvodnje. Povećanje industrijske proizvodnje u BiH se reflektuje u adekvatnom rastu transporta zbog činjenice da se preduzeća u prerađivačkoj i rudarskoj industriji oslanjaju na transportnu infrastrukturu, posebno željeznicu, pri plasmanu proizvoda i transportu sirovina do proizvodnih kapaciteta. Zbog svega spomenutog, očekuje se da će stope rasta transporta i njegovog udjela u rastu BDP-a pratiti razvoj u sektorima industrijske proizvodnje. U skladu s tim, očekuje se postepeno povećanje količine prevezene robe u FBiH, dok će sektor transporta i u RS da zabilježi rast ali sa opadajućom tendencijom, što je u skladu sa trendovima unutar industrijske proizvodnje. Takođe se očekuje lagano povećanje broja prevezenih putnika u oba entiteta, kao rezultat planiranog poboljšanja transportne infrastrukture, što će se odraziti na ukupan rast transporta.

Turizam u BiH i dalje zaostaje u razvoju u odnosu na ostale sektore koji doprinose rastu BDP-a. Oko 424.438 (273.912 u FBiH i 150.526 u RS-u) registrovanih turista koji su posjetili BiH u 2005. godini je broj koji zaostaje u poređenju sa turistički orjentisanim zemljama

---

regiona. S druge strane, u ovom sektoru postoje veoma značajni razvojni potencijali od kojih se očekuje značajniji doprinos ekonomskom rastu Bosne i Hercegovine. U prilog tome govori i projekat promocije BH destinacija koje vrši Agencija za promociju stranih direktnih investicija na američkom tržištu kao i povećano interesovanje za istraživanja i posjetu potencijalnog arheološkog nalazištu kod Visokog. Trend porasta broj turista se očekuje u oba entiteta, posebno u sferi posjete velikim gradovima kao što su Banjaluka, Sarajevo i Mostar. Kao što je vidljivo iz tabele viša stopa rasta turista se očekuje u RS, međutim to je i dalje potpomognuto činjenicom da od ukupnog broja turista koji posjećuju BiH na RS otpada manje od 1/3. Takođe treba imati na umu da iako u realnom smislu porast od 15% u RS na godišnjem nivou djeluje značajno u apsolutnom iznosu je to brojka od oko 22.000 turista što implicira porast od manje od 2 hiljade ljudi mjesečno i lako je dostižna. Izgradnja saobraćajne infrastrukture će također doprinijeti povećanju broja turista iz centralne Evrope, koji će BH koristiti kao tranzitnu destinaciju na njihovom putu ka hrvatskom i crnogorskom primorju.

Slično situaciji iz prethodnih godina očekuje se nastavak rasta plata u oba BH entiteta u periodu 2006-2009. godina. Također u skladu s prethodnih trendom očekuje se veći rast plata u RS nego u FBiH što i dalje potvrđuje jačanje BiH kao jedinstvenog ekonomskog prostora gdje ponuda i potražnja vode ka ekvilibrijumu plata na cijelom teritoriju. Kao krajni rezultat u 2009. godini se očekuje gotovo ujednačen nivo plata u oba entiteta. Povećanje dodane vrijednosti u prethodnim godinama praćene rastom nezaposlenosti je prouzrokovalo rast produktivnosti u zemlji, koji je kao posljedicu imaju nesmetan rast plata bez opasnosti za konkurentnost zemlje jer su se jedinične cijene rada držale na skoro konstantom nivou. Značajan i ubrzani rast dodane vrijednosti i BDP-a se očekuje i u budućnosti. Međutim predviđa se tendencija smanjenja nezaposlenosti u periodu 2007.-2009. nakon potpune implemetacije PDV-a i njegovog pozitivnog uticaja na smanjenje sive ekonomije. Također se očekuje otvaranje novih radnih mjesta kroz projekte kapitalnih investicija u BiH, zatim projekta takozvane „giljotine“ propisa u RS-u, koji se prvi put planira primijeniti u ovom dijelu Evrope, i koji će značajno pojednostaviti otvaranje novih preduzeća i vođenje poslova, kao i proširenje proizvodnje u već postojećim preduzećima prouzrokovanim povećanjem potražnje i privatne potrošnje. Ova nova radna mjesta će doprinijeti značajnom rastu BDP-a, koji će nadmašiti rast zaposlenosti, bez opasnosti na pad produktivnosti unutar BiH, što će osigurati nesmetan rast plata i standarda unutar države.

Očekuje se dalje povećanje ukupne dodatne vrijednosti u *lohn* poslovima, te građevinskoj i posebno industrijskoj proizvodnji. Mjerama porezne politike i koncesijama u infrastrukturnim projektima očekuje se stimulacija investicija i reinvesticija.

Očekivana kretanja investicija i procesa privatizacije

U naredne dvije godine planiraju se brojne investicije i privatizacija niza preduzeća u državnom vlasništvu, uključujući investicije u domaće banke, te gasovodna i telekomunikacijska preduzeća u oba entiteta.

U Federaciji BiH, u okviru investicijskih planova u narednom periodu, treba istaći infrastrukturne projekte, kao što su ulaganje Evropske banke za obnovu i razvoj i Svjetske banke za autoceste (od kojih je najznačajniji Koridor Vc, čija izgradnja bi trebala početi početkom 2008. godine) i željeznice BiH, te ulaganja u energetski sektor, od kojih je najznačajniji projekat *Struja 4*.

Dodatna ulaganja u povećanje proizvodnje električne energije se očekuje u hidrocentrali *Mostarsko blato* i planiranim hidrocentralama na području Goražda, te u Bihaću i Podveležju, gdje će se za pogon centrale koristiti vjetar.

Prisutni su i brojni investicijski planovi vezani za sektor metala u FBiH, kao što su ulaganja *CIMOS-a* iz Slovenije u izgradnju livnice u Zenici, te izgradnja dvije nove fabrike (*Sangel Systematechink* i *Imaco*) u Usori, u naredne 2 godine.

Investicije se očekuje i u hemijskoj industriji (*Polihem Tuzla*), proizvodnji papira (*Natron Maglaj*), proizvodnji mlijeka (*Teloptic*), proizvodnji obuće (*OLIP Travnik*), i građevinarstvu (gradnja trećeg *Unitic* nebodera, *Grand Media Centra* i *BBI Centra* u Sarajevu).

Značajnije planirane privatizacije u FBiH u naredne dvije godine su:

- *Žica Sarajevo*
- *UNIS udružena metalna industrija Sarajevo*
- *Sarajevo osiguranje*
- *Energoinvest d.d. Sarajevo*
- *Šipad export-import Sarajevo*
- *Energoinvest TDS Sarajevo*
- *Agrokomerc Velika Kladuša*
- *Fabrika duhana Mostar*
- *Krivaja Zavidovići (drvena industrija)*
- *Aida Tuzla*
- *Aluminij Mostar*
- *KTK Visoko*
- *Željezara Zenica*
- *Hidrogradnja Sarajevo*

U Republici Srpskoj također su u planu značajni infrastrukturni projekti, kao što su ulaganja za Autoput Banja Luka-Gradiška (izgradnja se planira u 2006. i 2007. godini) i Autoput Banja Luka-Doboj (planirani početak izgradnje je u 2009. godini).

Povećanje kapaciteta u proizvodnji električne energije se očekuje gradnjom termoelektrane u *Stanarima* kod Doboja.

Značajni su planovi za moguću privatizaciju i pokretanje proizvodnje u rafineriji nafte u Bosanskom Brodu u naredne dvije godine. U sektoru proizvodnje baznih metala i proizvoda od metala u RS-u, planiraju se investicije u novu liniju za elektrolizu aluminijuma u fabrici glinice *Birač.*, kao i priprema novog preduzeća koje bi nastalo spajanjem *FAM Jelšingrada* iz Banja Luke sa preduzećem *LVD* iz Belgije.

Investicije se očekuju i u rudarstvu (*Novi rudnici Ljubija*) i turizmu (investicije iz Holandije za općine u Podrinju, a posebno u predjelu Bijeljine).

Značajnije planirane privatizacije u RS u naredne dvije godine su:

- *Telekom RS*
- *Fabrika duvana Banja Luka*
- *Čajavec-sistemi upravljanja (elektronika)*
- *Svila Čelinac (tekstil)*
- *Rudnik Boksita Srebrenica*
- *Rudnik mrkog uglja Miljevina*
- *Zrak Teslić (elektro oprema)*
- *Sava Bijeljina (prehrambena industrija)*
- *Fabrika šećera Bijeljina*
- *DIP Manjača (drvena industrija)*
- *RTC Luka Šamac*

- Rafinerija ulja Modriča
- Fabrike alata u Trebinju (*Fabrika specijalnih alata; Fabrika alata sa tvrdim metalom; Fabrika alata za navoj; Fabrika alata za bušenje; Fabrika mašina i odlivaka; Fabrika steznih glava*)
- Famos Istočno Sarajevo (metalna industrija)
- Trudbenik Doboj (mašine)
- Hidrogradnja Pale
- Energoinvest Rudnik Sase
- RŽR Ljubija

Očekivana kretanja inflacije i štednje

Kako CBBH namjerava nastaviti voditi monetranu politiku na principima valutnog odbora tj. direktnog vezivanja KM uz Euro, očekuje se da će inflacija u periodu 2007– 2009. godine biti u skladu sa projektiranom inflacijom Euro zone, koja će se, prema zadnjim projekcijama Eurostata i ECB-a, kretati između 1,9 i 2%.

U istom periodu, očekuje se da će nivo inflacije u BiH biti neznatno ispod ili na nivou inflacije Euro-zone (1,5 do 2%), imajući u vidu da je prije zabilježenog „divljanja“ cijena nafte u 2005. i 2006. godini, BiH imala nivo inflacije ispod Euro-zone (2002 - 2004. godine) što jasno pokazuje Tabela 2.3.

Tabela D1.3: Poređenje inflacije u Euro-zoni i BiH

	2002	2003	2004
EU	2,2	2,1	2,1
BiH	1,3	1,1	0,7

Izvor: Eurostat i CBBH

U 2007. godini očekuje se znatno manji utjecaj rasta cijena nafte na stopu rasta cijena u BiH. S tim u skladu, očekuje se nivo inflacije u BiH od 2% (3,1% u RS-u i 1,5% u FBiH). Trend smanjenja oscilacije cijena nafte i naftnih proizvoda, što za posljedicu ima smanjenje cijena transporta a time i cijena ostalih finalnih dobara i usluga nastavit će se i u 2008 i 2009. godini tako da bi inflacija u te dvije godine mogla biti čak i niža (1,5% na državnom nivou, te 2,3% u RS-u i 1,1% u FBiH). Uz stabilizaciju cijena nafte očekuje se posljedično i stabilizacija cijena metala, čvrstih goriva, gasa i električne energije u navedenim godinama na svjetskom tržištu, pa tako i u BiH (u Tabeli 2.4., dat je pregled očekivanih trendova cijena sirove nafte, gasa i aluminija na svjetskom tržištu).

Tabela D1.4: Projekcije cijena sirove nafte, gasa i aluminija na svjetskom tržištu

	2005	2006	2007	2008	2009
Cijene sirove nafte (u \$ iz 2004/ po barelu) ¹	55,9	59,1	55,6	52,3	50,1
Prosječna cijena gasa (u \$ iz 2004/ kubnoj stopi) ¹	8,0	7,3	6,7	6,4	6,0
Cijene aluminija (u \$ /toni)²	2781,5	2784,0	2812,0	-	-
<small>¹Izvor: Energy Information Administration: <i>International Energy Outlook, 2005</i></small>					
<small>²Izvor: UBS Global Asset Management: <i>Commodity Forecast</i></small>					

Privatna štednja rast će kao posljedica rasta plaća i penzija u periodu 2007-2009. godine. Nivo državne štednje ostat će stabilan i ujednačen, u skladu sa srednjoročnim fiskalnim ciljevima o održanju ukupnog fiskalnog suficita.

Očekivana vanjskotrgovinska kretanja

U vanjskotrgovinskim trendovima, u naredne tri godine se očekuju prvi efekti potpisivanja sporazuma CEFTA i SPP, te članstvo u Svjetsku trgovinsku organizaciju. Sukladno, očekuje se blago smanjenje rasta izvoza od 2008. godine, usljed dostizanja obimnije polazne osnove apsolutnog iznosa. S druge strane, očekuje se da se stopa rasta uvoza smanjuje do 2008. godine, dok se neznatno povećava u 2009. godini, usljed isticanja najkraćeg predloženog tranzicioniog perioda za postepenog snižavanja carinskih stopa na određene proizvode iz EU.

U okviru procesa stabilizacije i pridruživanja, očekuje se akreditiranje Instituta za standarde od strane Evropske komisije, što će domaćim kompanijama pružiti mogućnost sticanja certifikata neophodnih za značajniji prohod na tržišta Evropske unije.

Uz očekivani i predviđeni rast (stranih) ulaganja u proizvodnju i ostale sektore koji su nosioci izvoza, visoke stope rasta izvoza predviđaju se u skladu sa poslovnim izvoznim planovima domaćih firmi, kao što su:

- Kompanije koje su okosnice bh. izvoza u naredno periodu planiraju značajna povećanja proizvodnje, koja se najvećim dijelom izvozi (kao što su kompanije *Mittal Steel, Aluminij Mostar, Prevent, Natron Hayat Maglaj, Unico-filter Tešanj, Energoinvest*).
- U prerađivačkoj industriji, kompanije koje se bave proizvodnjom prehrambenih proizvoda uvode certifikate za kvalitetu i planiraju novi izlaz na vanjska tržišta (*Bimal, Vegafruit, Agrokomerc*, kao i zajedničko nastupanje *Klasa i Podravke* na inostranom tržištu).
- U automobilskoj industriji, dogovorena su plasiranja na evropsko tržište (*TMD Gradačac, ITC Zenica*).
- U rudarstvu, rudnik lignita *Stanari* kod Doboja planira povećanje proizvodnje koje će omogućiti dalje povećanje izvoza (*Rudnik Stanari*, te sanacija *Rudnika Breza i Rudnika Vihovići*).
- U hemijskoj indistriji, *Dita Tuzla* je ugovorila isporuke svojih proizvoda.

Pored iskazanih pozitivnih trendova, neophodno je podučiti da je deficit tekućeg računa Bosne i Hercegovine i dalje veoma visok i ne predviđa se njegovo skoro uravnoteženje. Shodno tome, neophodno je održati strogu fiskalna disciplinu.

Rizici po makroekonomsku prognozu

Sa nastupajućim izborima u oktobru 2006. godine, imperativ na BiH vlastima je da se udupru iskušenju povećavanja vladine potrošnje van okvira onoga što je fiskalno odgovorno i održivo.

Zahtjevi za porastom potrošnje u prioritetnim područjima se moraju izmiriti uštedama na nisko prioritetnim područjima. Revidirana SRS će proći kroz parlamentarne postupke na svim nivoima vlade i u njenom okviru će se preporučiti viši nivo fiskalne održivosti putem fiskalne konsolidacije i fiskalne reforme, koje sa sobom nose:

- daljnje smanjenje vladine potrošnje,
- unaprjeđenje u naplati prihoda vlade,
- uspostavljanje principa raspodjele prihoda od indirektnog oporezivanja,
- racionalizaciju sistema socijalne skrbi, zdravstva i obrazovanja,
- povećan nivo domaćeg finansiranja javnih investicija,
- unapređivanje transparentnosti i kontrole javne potrošnje, te
- rješavanje problema restrukturiranja unutrašnjeg duga.

Imajući na umu evropsku perspektivu BiH, biti će od presudne važnosti nastaviti proces jačanja državnih institucija, uz strogo paženje na budžetske implikacije i fiskalnu održivost.

Najveći izazovi koji se trenutno nalaze pred Bosnom i Hercegovinom su visoki nivoi nezaposlenosti, siromaštva i siva ekonomije, visokog deficit tekućeg računa i neriješeno pitanje unutrašnjeg duga, koje stvara prepreku poboljšanju kreditnog rejtinga BiH.

Dakle, da bi se izbjegli mogući rizici po makroekonomsku stabilnost zemlje, u narednom periodu će biti neophodno da makroekonomske i fiskalne politike u BiH u uvidu imaju sljedeća pitanja:

- Fiskalna konsolidacija – osnažiti Fiskalno vijeće BiH i konsolidaciju fiskalnih podataka,
- Usvajanje strategije za izmirenje ukupnog unutrašnjeg duga (koji ima direktan uticaj na kreditni rejting Bosne i Hercegovine),
- Usklađivanje raspodjele budžeta sa prioritetnim politikama (SRS i Program javnih investicija),
- Uticaj uvođenja PDV-a i mogućeg daljnjeg poskupljenja cijena nafte na porast cijena u BiH
- Uticaj opadajuće donatorske pomoći,
- Potreba za stimulisanjem rasta privatnog sektora putem reforme sistema direktnog oporezivanja i poboljšanje poslovnog ambijenta u BiH,
- Mogući uticaj daljnjeg rasta kredita na daljnje pogoršanje deficita tekućeg računa, te
- Potencijalni uticaj eventualne pojave ptičije gripe na makroekonomske i fiskalne politike.

Dodatak 1a: Dodatno obrazloženje odabranih pokazatelja korištenih u makroekonomskim projekcijama

Bruto domaći proizvod (BDP) – Iznos iz 2004. godine je službeni iznos BDP-a koji je dostavila Agencija za statistiku BiH, a koji je zasnovan na proizvodnoj metodi obračuna BDP-a. Procjene za 2006.-2009. je izradio EPPU kako bi odražavale buduće procjene, kao da su izrađene po istoj metodologiji koju je izradila Agencija za statistiku za period do 2004. godine.

Deflator BDP-a- U odsustvu deflatora BDP-a, Agencija za statistiku BiH je koristio Indeks životnih troškova (LCI) kao zamjenu za deflator BDP-a iz proteklih godina. U skladu s tim, EPRU i OMA su izvršile nezavisni obračun deflatora BDP-a, koji je rezultirao u procjeni od 1.3%. Taj deflator je korišten u obračunu stope rasta realnog BDP-a. Krajem 2006. godine, Agencija za statistiku BiH će započeti sa računanjem deflatora BDP-a, dok zasada stope rasta realnog BDP-a za 2005. godinu, kao i za ranije godine, ostaju predmetom diskusije.

Javna potrošnja – Obračun je izvršen kao razlika između ukupne vladine proizvodnje (izračunate kao suma nabavke od strane preduzeća, isplate kamata, nabavki iz inostranstva, amortizacije, naknade za zaposlenike i pripisanih iznajmljivanja) i isplaćenih vladinih usluga (koje su obračunate kao suma neporeskih prihoda).

Privatna potrošnja – Obračun je izvršen kao suma oporezovane privatne potrošnje (zasnovane na podacima od PDV-a, sa izuzećem vladinih nabavki, prodaje u stambenoj industriji i prodaje poslovnim zajednicama), potrošnje oslobođene plaćanja poreza (obrazovanje i zdravstvo), potrošnje u naturi, kamate na potrošački kredit i pripisanog iznajmljivanja.

Ulaganja – Obračun je izvršen kao suma privatnih ulaganja (obračunata kao suma korporativnih ulaganja i izgradnje), javnih ulaganja i promjene u inventaru.

Nacionalna ušteda – Obračunata je kao razlika između raspoloživog nacionalnog dohodka i krajnje potrošnje. Raspoloživi nacionalni dohodak je obračunat kao suma nacionalnog dohodka po tržišnim cijenama (obračunat kao suma BDP-a po tržišnim cijenama i neto tekućih transfera iz ostatka svijeta).

Javna ušteda – je razlika između vladinih tekućih prihoda i tekućih rashoda.

Privatna ušteda – Obračunata kao suma uštede po domaćinstvima (razlika između raspoloživog dohodka domaćinstava i privatne potrošnje) i ušteda od strane preduzeća. U obračunu raspoloživog dohodka domaćinstava, korišteni su slijedeći parametri: potrošnja, ulaganja, vanjsko-trgovinski bilans, indirektni porezi, subvencije, doprinosi za socijalno osiguranje, neto primarni dohodak iz ostatka svijeta, transferi iz inostranstva i vladini transferi.

Dodatak 2: Javni dug Bosne i Hercegovine

Javni dug Bosne i Hercegovine sastoji se od vanjskog (ino) i unutrašnjeg (domaćeg) duga. Istovremeno, upravljanje dugom je «podijeljeno» na dug kojim upravlja država i na dug koji je u direktnoj ingerenciji entiteta u BiH.

Međunarodne obaveze Bosne i Hercegovine su uglavnom utvrđene i reprogramirane, a sastoje se od «starog» (dug nastao do 02.04.1992 godine) i «novog» (dug ugovoren poslije 14.12. 1995 godine) duga. Dug koji je prihvaćen između ova dva datuma ne smatra se dugom BiH.

Donošenjem zakona o dugu i garancijama, Zakona o načinu izmirenja obaveza po staroj deviznoj štednji, usvojenih strategija o načinu izmirenja domaćih potraživanja na nivou entiteta, stvorene su početne pretpostavke za razrješavanje ukupnog unutrašnjeg duga Bosne i Hercegovine.

I. JAVNI DUG DRŽAVE

I 1. Vanjski dug

I 1.1.Osnovne napomene

Vanjski dug BiH je na održivim nivoima i nije u neskladu s nivoima vanjskog duga u zemljama s kojima se mogu vršiti usporedbe. Odnos vanjskog duga i GDP-a je otprilike 30%, što našu zemlju stavlja u grupu srednje, odnosno umjereno zaduženih; a godišnje servisiranje duga iznosi oko 2% GDP-a. Oba ta odnosa su, šire gledano, stabilni, ili se vremenom smanjuju (u zavisnosti od obima novog zaduživanja). Pokazatelji vanjske zaduženosti Bosne i Hercegovine kroz period ukazuju da se indikatori vanjskog duga i dalje zadržavaju na održivim nivoima. Međutim, mastriški kriterij ograničava ukupni bruto dug konsolidovane vlade na svim nivoima - zbirno na 60% GDP-a, pa se bez unutarnjeg duga ne može ni ocijeniti do koje je mjere ukupna zaduženost BiH konzistentna s ovim kriterijumom. Odnos servisiranja vanjskog duga prema izvozu od cca 4% ukazuje na stabilno stanje u kapacitetu otplate duga. Oprez pri zaduživanju u narednom periodu potreban je posebno zbog činjenice da definitivno regulisanje unutrašnjeg duga Bosne i Hercegovine još nije okončano. Navedeni procenti/indikatoru mogu se smatrati prihvatljivima, ali je i dalje potrebna selekcija pri budućem zaduživanju. Eventualne odluke o uzimanju novih ino-kredita moraće i dalje uzimati u obzir njihov uticaj na relevantne makroekonomske pokazatelje, uključujući i ukupnu zaduženost. Ostaje zaključak da priliv novih vanjskih kredita treba biti povezan s proizvodnim projektima i drugim investicijama, te da će biti dostupan po koncesionalnim (povoljnim) uslovima.

I 1.2.Trenutno stanje

Stanje vanjske zaduženosti Bosne i Hercegovine na dan 31.12.2005.godine iznosilo je KM 4.257.898.811 i odnosi se na stanje vanjske zaduženosti po osnovu kredita koje je ugovorila Bosna i Hercegovina u iznosu od KM 6.312.478.586. U stanju vanjske zaduženosti od KM 4.257.898.811, alocirano⁸ je na Federaciju BiH KM 2.737.378.398, a na Republiku Srpsku KM 1.520.520.413.

---

⁸ Evidenciono uključeni i krediti po kojima BiH ima direktno zaključene supsidijarne sporazume sa krajnjim korisnicima, po principu lokacije krajnjeg korisnika, dok su krediti koji se implementiraju putem IGA-e evidenciono alocirani u omjeru 2/3 - FBiH i 1/3 - RS

Bosna i Hercegovina je do 31.12.2005.godine ukupno ugovorila kreditnih sredstva u iznosu od KM 6.312.478.586. Pri ovome treba imati u vidu da dio ugovorenih kredita nije angažiran i iznosi KM 1.320.090.407.

Tabela D2.1: Struktura vanjskog duga po kategorijama

	Ugovoreno	Angažovano	Neangažovano	Otpl.glavnice	Stanje duga
Bosna i Hercegovina	6.312.478.586	4.992.388.177	1.320.090.407	734.489.366	4.257.898.811
alocirano na Federaciju BiH	3.983.766.840	3.192.315.823	792.161.232	454.937.425	2.737.378.398
alocirano na Republiku Srpsku	2.328.711.746	1.800.072.354	527.929.175	279.551.941	1.520.520.413

U stanju vanjske zaduženosti sa 31.12.2005.godine Bosna i Hercegovina bilježi najveću zaduženost prema Svjetskoj banci (IBRD, IDA) - 54,42%, a koja čini više od polovine ukupnog stanja zaduženosti na posmatrani datum. U strukturi stanja zaduženosti, stanje duga prema Pariškom Klubu participira sa 22,80 %, Londonskom Klubu sa 6,03 %, a Međunarodnom Monetarnom Fondu sa 2,49% itd.

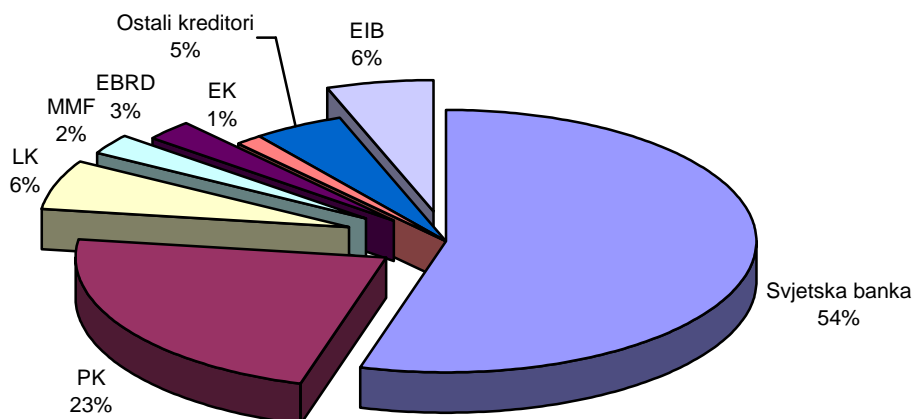
Tabela D2.2: Struktura vanjskog duga po ino-kreditorima

Kreditor	Stanje duga	%
Svjetska banka*	2.317.388.520	54,42
Pariški Klub	970.641.500	22,80
Londonski Klub	256.680.620	6,03
Međunarodni Monetarni Fond	106.011.900	2,49
Evropska Banka za Obnovu i R.	112.054.965	2,63
Evropska Investicinska Banka	237.091.188	5,57
Evropska komisija	58.674.900	1,38
Ostali kreditori **	199.355.218	4,68
Ukupno	4.257.898.811	100,00

Svjetska banka* : IDA - 35,68% + IBRD - 18,74%

Ostali kreditori *: IFAD, KfW, Saudi fond, Belgijska vlada, Švedska vlada, itd.

Grafikon D2.1

Kao što je već navedeno, stanje vanjske zaduženosti na dan 31.12.2005. godine iznosi KM 4.257,9 miliona. U odnosu na period nastanka obaveze stanje vanjske zaduženosti čine obaveze klasificirane kao "stari dug" u iznosu od KM 2.054,7 miliona i "novi dug" u iznosu od KM 2.180,9 miliona. Niže navedena tabela (tabela D2.3) prezentira učešće "starog" i "novog duga" u stanju vanjske zaduženosti kroz period.

Tabela D2.3: Stari i novi dug kroz period 2000.-2005. (u mil KM)

Godina	2000.	%	2001.	%	2002.	%	2003.	%	2004.	%	2005.	%
"Stari dug"	2.496,9	61,9	2.600,4	59,5	2.352,1	55,6	2.127,2	53,8	2.005,4	50,5	2.054,7	48,3
"Novi dug"	1.536,1	38,1	1.769,8	40,5	1.880,1	44,4	1.826,2	46,2	1.963,0	49,5	2.203,2	51,7
Ukupno	4.033,0	100,0	4.370,2	100,0	4.232,2	100,0	3.953,4	100,0	3.968,4	100,0	4.257,9	100,0

Imajući u vidu prezentirane podatke, stanje duga Bosne i Hercegovine po osnovu "novog duga" sa 31.12.2005.godine participira sa 51,74 % u ukupnom stanju vanjske zaduženosti. Nevedena tabela ukazuje na povećano učešće "novog duga" u ukupnom stanju zaduženosti, tj. tendenciju rasta kroz period, kao i povećanje učešća u odnosu na "stari dug".

Jedan od segmenata značajan za nivo održivosti duga je i valutna struktura obaveza vanjske zaduženosti. Pri ovome se valutna struktura posmatra po valutama u kojima su ugovori zaključeni, a što se reflektira i na nominalne iznose zaduženja koji se iskazuju u domaćoj valuti, te kroz valutnu strukturu otplate kredita.

Tabela D2.4: Valutna struktura zaključenih kreditnih ugovora u KM

	Ugovoreno	%	Stanje duga	%
EUR	2.475.428.284	39,21	1.415192.054	33,24
SDR	2.197.664.243	34,81	1.463.178.732	34,36
USD	977.480.939	15,48	845.475.464	19,86
CPU*	457.400.684	7,25	370.300.736	8,70
Ostalo	204.504.437	3,24	163.751.825	3,85
Ukupno	6.312.478.587	100,00	4.257.898.811	100,00

*Vrijednost 1 CPU na dan 31.12.2005. g. = 22.693,68 KM

U dosadašnjem periodu Bosna i Hercegovina je uredno servisirala dospelje obaveze. U periodu 01.01.-31.12.2005. godine, isplaćene su obaveze po osnovu vanjskog duga u ukupnom iznosu 230,46 miliona KM. Od navedenog iznosa na otplatu glavnice odnosi se 142,36 miliona KM ili 61,77%, a na otplatu dospeljih kamata, servisnih i drugih troškova, te bankarskih provizija 88,10 miliona KM ili 38,23% ukupno plaćenog iznosa.

Obezbjedenje sredstava za servisiranje vanjskog duga u 2005. godini vršeno je u skladu sa odredbama Zakona o sistemu indirektnog oporezivanja u Bosni i Hercegovini i odredbama Zakona o uplatama na jedinstveni račun i raspodjeli prihoda.

Ministarstvo finansija i trezora detaljno razrađuje godišnji plan servisiranja vanjskog duga na planove otplate obaveza na kvartalnoj osnovi, te definiše planove dinamike obezbjeđenja sredstava i iste dostavlja Upravi za indirektno oporezivanje na realizaciju. Ovi planovi odražavaju stvarne potrebe za sredstvima jer se permanentno usklađuju sa obračunima kreditora i kursnim/tečajnim promjenama vrijednosti valuta plaćanja, a valute u kojima se otplaćuje vanjski dug prikazuje tabela D2.5.

Tabela D2.5: Valutna struktura otplate kredita (procenat)

Valuta plaćanja	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.
USD	56,75	60,47	60,12	40,50	30,10	30,57
EUR	25,83	21,07	22,49	21,26	24,18	38,72
SDR*	15,53	16,76	14,51	37,19	35,79	29,57
OSTALE VALUTE**	1,89	1,70	2,88	1,05	9,93	1,14
	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

*SDR : obračunska valuta MMF, a kao efektivna za obezbjeđenje se koristi EUR od 2003. god.

**OSTALE VALUTE : CHF, GBP, JPY, SEK, DKK

Valutna struktura otplate zajmova pokazuje izrazitu koncentraciju na dvije valute - EUR i USD. Gotovo 70% duga, u posljednje tri godine, otplaćuje se u ove dvije valute, sa trendom rasta isplata u EUR.

Efekat ovakve valutne strukture, omogućio je da obaveza obezbjeđenja domaće valute za servisiranje vanjskog duga Bosne i Hercegovine u posmatranom periodu, prema projiciranim vrijednostima, bude niža, zbog oscilacija vrijednosti US dolara, a koji je u periodima isplata, u većini slučajeva, bilježio tendenciju pada.

I 1.3. Budući tokovi

Nakon sporazuma s Pariškim i Londonskim klubom o restrukturiranju duga, servisiranje vanjskog duga je bilo na održivim nivoima od oko 2% GDP-a u posljednjim godinama, i, isključujući potencijalne nove kredite, očekuje se da ostane na tom nivou sve do 2008. godine i nakon toga.⁹ Uzimajući u obzir do sada ugovorene kredite, niže navedene tabele daju procjene servisiranja vanjskog duga u naredne tri godine s grafičkim prikazom dospeljeća glavnica i kamata. Isto se posmatra kroz scenario aktiviranja opcionog iznosa Londonskog kluba¹⁰, kao i mogućnosti neaktiviranja. (tabele D2.6 i D2.7)

Tabela D2.6: Aktiviran opcioni iznos Londonskog kluba (u 000 KM)

Godina	Glavnica	Kamata	Ukupno	Sa kor fak ¹¹
2007.	139.701	92.225	231.926	243.522
2008.	158.502	116.090	274.592	288.322
2009.	203.386	121.180	324.566	340.794

Od toga FBiH

Godina	Glavnica	Kamata	Ukupno	Sa kor fak
2007.	92.282	57.291	149.573	157.052
2008.	103.764	72.391	176.155	184.963
2009.	129.281	75.799	205.080	215.334

⁹ Tabele D2.6 i D2.7 ne omogućuju razmatranje bilo kakvog opcionog restrukturiranja duga prema Londonskom klubu, što bi moglo biti pokrenuto u zavisnosti od stope rasta GDP-a, i to ne bi imalo uticaja na servisiranje duga prije 2008. godine, ali bi dodalo oko 50 miliona KM troškova servisiranja duga u toj godini.

¹⁰ Aktiviranje opcionog iznosa kredita po Londonskom klubu (KM 436.524.000,00) uslovljeno je dostizanjem određenog stepena ekonomske razvijenosti. Naime, isti će se dodati osnovnom iznosu duga na dan plaćanja kamate, ali ne prije isteka vremena od 10 godina od izdavanja obveznica, uz pretpostavku da Bosna i Hercegovina ispuni uslov u pogledu visine GDP po glavi stanovnika od 2.800 USD, na osnovu saopštenja Svjetske banke, uvećano za procenat inflacije u Njemačkoj od 1997. godine, bazirano na indeksu rasta potrošačkih cijena i to za dvije uzastopne kalendarske godine, počevši od sedme godine izdavanja obveznica, ali ne kasnije od isteka 20 godina od izdavanja obveznica. Opcioni iznos duga će biti amortizovan u jednakim plaćanjima u periodu od 12 godina od njegovog dodavanja obveznicama.

¹¹ Dodan korektivni faktor od 5% na ukupan iznos obaveze

Od toga RS

Godina	Glavnica	Kamata	Ukupno	Sa kor fak
2007.	47.419	34.934	82.353	86.471
2008.	54.738	43.699	98.437	103.359
2009.	74.105	45.381	119.486	125.460

Tabela D2.7: Neaktiviran opcioni iznos Londonskog kluba (u 000 KM)

Godina	Glavnica	Kamata	Ukupno	Sa kor fak
2007.	139.701	92.225	231.926	243.522
2008.	122.125	99.037	221.162	232.220
2009.	167.009	105.489	272.498	286.123

Od toga FBiH

Godina	Glavnica	Kamata	Ukupno	Sa kor fak
2007.	92.282	57.291	149.573	157.052
2008.	80.032	61.265	141.297	148.362
2009.	105.548	65.562	171.110	179.666

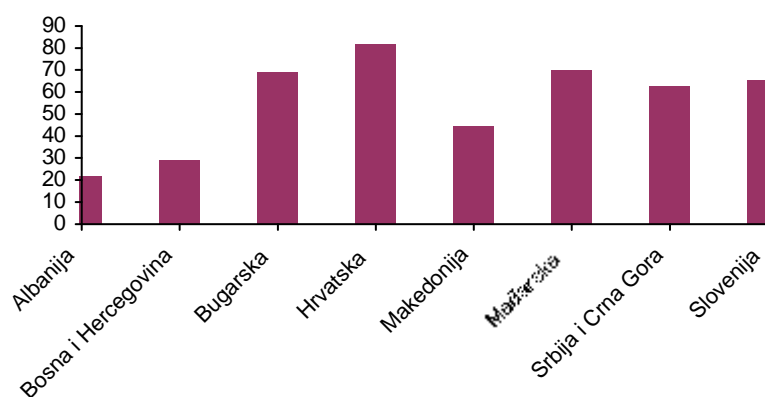
Od toga RS

Godina	Glavnica	Kamata	Ukupno	Sa kor fak
2007.	47.419	34.934	82.353	86.471
2008.	42.093	37.772	79.865	83.858
2009.	61.461	39.927	101.388	106.457

Vanjski dug BiH i s tim vezani troškovi servisiranja nisu u neskladu s onima u zemljama regiona s kojima se može vršiti poređenje - Grafikon D2.2.¹²

Stanje vanjskog duga BiH ne prelazi 30% BDP-a, te je i dalje jedan od najnižih u regionu.¹³

Grafikon D2.2

¹² Odnosi za BiH nisu potpuno isti kao oni koji su uključeni u razmatranje u prethodnom dijelu teksta, ali tabela nije promjenjena, kako bi se osigurala njena unutrašnja konzistentnost.

¹³ EBRD Transition report 2005

I dalje ostaje određeni stepen neizvjesnosti u vezi s uticajem troškova servisiranja duga na budžet, povezanih s varijacijama kod kursnih stopa i kamatnih stopa. Do neizvjesnosti može doći kad postoji neslaganje s povjerenjem o tačnim sumama o kojima se radi, na primjer nakon restrukturiranja duga (npr. preuzete obaveze po sukcesiji), iako će iznosi u takvim slučajevima vjerovatno biti relativno «podnošljivi». Ministarstvo finansija i trezora BiH u ovom trenutku nema kapacitete za vršenje sofisticiranih analiza rizika, modeliranje očekivanih troškova servisiranja duga u odnosu na projekcije budućih raspodjela vjerovatnoće za kamatne i kursne stope. Umjesto toga, za upravljanje gotovinskim tokovima predlaže se da se rezerva za neočekivane događaje, u nivou od 5%, uključi u godišnji budžet. Ta rezerva se u prošlosti pokazala kao adekvatna. Zaduživanje u perspektivi trebalo bi se odvijati pod povoljnijim uslovima, a imajući u vidu ranije utvrđene zaključke, koji su u skladu sa smjernicama datim Srednjoročnom razvojnom strategijom (PRSP).

Tabela D2.8: Makro ekonomski pokazatelji kroz period (mil KM)

	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.
Bruto domaći proizvod	8.990	10.050	10.480	11.651	12.303	13.497	14.455 ¹⁴
Izvoz roba i usluga	2.349,0	3.299,0	3.568,0	3.365,0	3.785,0	4.690	5.666
Bruto devizne rezerve			2.696,5	2.464,4	2.780,6	3.457,5	4.200,9
Servisiranje vanjskog duga	159	198	178	237	254	227	230,5
Stanje vanjske zaduženosti	3.744,9	4.033,0	4.370,26	4.232,2	3.953,4	3.968,4	4.257,9

Tabela D2.9: Indikatori održivosti vanjskog duga, ograničenja likvidnosti kroz period (mil KM)

Indikator	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005. (procjena)
Stanje vanjske zaduženosti - BDP (%)	41,7	40,1	41,7	36,3	32,1	29,4	29,5
Stanje vanjske zaduženosti - izvoz (%)	159,4	122,2	122,5	125,8	104,5	84,62	75,15
Servisiranje vanjskog duga - BDP (%)	1,8	2,0	1,7	2,0	2,1	1,7	1,6
Servisiranje vanjskog duga - izvoz (%)	6,8	6,0	5,0	7,1	6,7	4,8	4,1
Stanje vanjs.dug a- bruto devizne rezerve			1674,8	1767,8	1172,8	510,9	57,0

I 2. Unutrašnji dug

I 2.1. Osnovne napomene/ Trenutno stanje

Prema Zakonu o utvrđivanju i načinu izmirenja unutrašnjeg duga BiH ("Sl. glasnik BiH" br. 44/04) utvrđen je unutrašnji dug u iznosu od 501.305,00 KM. Po nalogu Vijeća ministara Radna grupa je utvrdila i sporne obaveze, tako da je u postupku utvrđivanja konstatovala odnosno utvrdila i Vijeće ministara prihvatilo da unutrašnji dug u iznosi 219.530,06 KM. U toku je realizacija, odnosno izmirenje utvrđenog duga, dok je razlika neutvrđeni odnosno nepostojeći dug, čime bi BiH izmirila svoje obaveze po pitanju unutrašnjeg duga institucija BiH.

¹⁴ Procjena: Izvor-EPPU, Godišnji izvještaj za 2005.godinu

II JAVNI DUG ENTITETA I DISTRIKTA BRČKO

II 1. Vanjski dug

II 1.1. Osnovne napomene i trenutno stanje

Skoro sve međunarodne obaveze koje je prihvatila država BiH, su kroz odgovorajuće podugovore prenešene na entitete. Pored pripadajućih (alociranih) ino-obaveza koje su spomenute u poglavlju o vanjskom dugu države BiH, postoje i ino-zaduženja koja su entiteti direktno ugovorili. Entiteti su u skladu sa zakonskim odredbama dužni dostavljati državi podatke o direktnom ino-zaduženju, iako država nema direktne obaveze servisiranja po istom.

Ukupno stanje vanjske zaduženosti entiteta na dan 31.12.2005.godine iznosi 66.935.711 KM, tj. stanje vanjske zaduženosti po osnovu direktnog duga Federacije BiH iznosi 57,8 mil. KM, a Republike Srpske 9,1 mil. KM. Entiteti su do posmatranog datuma ugovorili 136,1 mil. KM kreditnih sredstava, od kojih 63,3 mil. KM još uvijek nisu angažirani.

Tabela D2.10: Struktura direktnog vanjskog duga po kategorijama (u KM)

Ugovarač	Ugovoreno	Angažovano	Neangažovano	Otpl.glavnice	Stanje duga
Federacija BiH	124.546.870	61.179.188	63.367.682	3.320.580	57.858.608
Republika Srpska	11.583.427	11.583.427	0	2.506.324	9.077.103
Ukupno	136.130.297	72.762.615	63.367.682	5.826.904	66.935.711

Distrikt Brčko nema, za sada evidentiranih obaveza po ino-dugu.

II 1.2. Budući tokovi

Učešće direktnih zaduženja entiteta u ukupnom zaduženju BiH predstavlja relativno mali iznos. U budućem periodu ne očekuju se značajnije promjene u tom pogledu.

Tabela D2.11: Projekcija obaveza entiteta - neovisno od države (u 000 KM)

Godina	Glavnica	Kamata	Ukupno	Sa kor. Fak.
2007.	2.212	2.209	4.421	4.642
2008.	3.376	2.740	6.116	6.422
2009.	3.345	3.327	6.672	7.006

Od toga FBiH

Godina	Glavnica	Kamata	Ukupno	Sa kor. Fak.
2007.	1.660	1.941	3.601	3.781
2008.	3.042	2.486	5.528	5.804
2009.	3.319	3.077	6.396	6.716

Od toga RS

Godina	Glavnica	Kamata	Ukupno	Sa kor. Fak.
2007.	552	268	820	861
2008.	334	254	588	617
2009.	26	250	276	290

II 2. Unutrašnji dug

II 2.1. Osnovne napomene i trenutno stanje

Usvojeni Zakon o izmirenju obaveza po osnovu računa stare devizne štednje otvara mogućnost da i ovaj segment javnog duga bude regulisan na način koji neće ugroziti kreditnu održivost. Istovremeno, otvaraju se mogućnosti za poboljšanje kreditnog rejtinga BiH, a što je bilo uslovljeno i usvajanjem ovog Zakona. Ponuđeni koncept restruktuiranja unutrašnjeg duga predvidio je paket gotovinskih isplata, pretvaranja duga u obveznice i otpisa, sa ciljem da se unutrašnji dug svede na prihvatljivih 10% GDP-a (u smislu neto sadašnje vrijednosti), pri čemu bi se isplate razvukle na period od nekoliko godina. U svjetlu novijih sudskih odluka koje se očekuju, taj paket će se morati ponovo razmotriti, a ukupne obaveze mogle bi biti mnogo više.

Prema Zakonu o utvrđivanju i načinu izmirenja unutrašnjeg duga entiteta (Sl. novine FBiH 66/2004 i Sl. Glasnik RS 63/2004) i Zakona o izmirenju obaveza po osnovu stare devizne štednje Distrikta Brčko (iz 2004. godine), kao i Zakona o verifikaciji i izmirenju obaveza po osnovu računa stare devizne štednje (Sl. Glasnik 28/2006), u pogledu unutrašnjeg duga imamo sljedeću «situaciju»:

1. Stara devizna štednja	cca 2,0 milijarde KM
2. Opšte obaveze	cca 0,6 milijarde KM
3. Ratna potraživanja ¹⁵	cca 1,5 milijarde KM
Ukupno	cca 4,1 milijarde KM

Unutrašnji dug BiH u najvećoj mjeri se odnosi na entitetski nivo, a ne na državni.¹⁶ Još uvijek postoji visok nivo neizvjesnosti u vezi s stepenom obaveza entiteta. Ovaj odjeljak daje opšti pregled tih pitanja.¹⁷

Građani BiH su nagomilali velika potraživanja od svojih vlada, a ona se u najvećoj mjeri odnose na depozite zamrznute strane štednje, potraživanja za nadoknadu ratne štete, te zaostale obaveze vlade za javnu potrošnju. Prema nekim procjenama, potraživanja bi mogla premašiti 200% GDP-a .

Osnovne komponente su sljedeće:

- a **Zamrznuti depoziti u stranim valutama.** Građanima bivše Republike Jugoslavije (SFRJ) bilo je dozvoljeno da drže štednju u domaćim bankama u depozitima izraženim u stranoj valuti. Odgovarajuća sredstva za pokriće tih depozita držana su u centralnoj banci u Beogradu, a depoziti su nosili i eksplicitnu garanciju vlade SFRJ. Depoziti u stranim valutama su zamrznuti kada, nakon sukcesije BiH od bivše SFRJ, banke u BiH više nisu imale pristup odgovarajućim rezervama u stranoj valuti u Beogradu. Bez takvog zamrzavanja, poslovne banke u BiH bi doživjele kolaps. Vlade BiH su preuzele garancije za zamrznute depozite .
- b **Potraživanja za nadoknadu ratne štete:** Odluka Vrhovnog suda RS iz 2001. godine dozvolila je građanima da podnesu tužbe za naknadu ratne štete protiv svoje sopstvene vlade. To je dovelo do potraživanja za naknadu štete izazvane smrću članova porodice i ostalih tipova nematerijalne štete koju su pretrpili borci i civilne žrtve rata. Hiljade tužbi je podnešeno u sudovima RS, u ukupnom iznosu ekvivalentnom preko 100% GDP-a RS. Za sada izgleda da su u Federaciji procedure

---

¹⁵ U upotrebi su i termini “ratna šteta” ili “materijalna i nematerijalna šteta u periodu ratnih dejstava”

¹⁶ Unutrašnji dug na državnom nivou procijenjen je na samo 0,2 miliona KM.

¹⁷ Ovaj odjeljak, uključujući Tabelu D2.12, u velikoj se mjeri oslanja na “Izabrana ekonomska pitanja” MMF-a iz marta 2003. godine i maja 2005. godine.

---

za podnošenje tužbi za naknadu nematerijalne štete uspostavljene u manjoj mjeri. Međutim, potraživanja za nadoknadu nematerijalne štete su takođe podnesena i u sudovima Federacije.

- c **Zaostale obaveze vezane za domaću potrošnju:** slabosti upravljanja javnom potrošnjom izazvale su nagomilavanje znatnih zaostalih obaveza vlade u toku poslijeratnog perioda, sve do 2001. godine. U toku prve polovine 2003. godine uloženi su veliki naponi da se uspostavi ukupni iznos zaostalih obaveza za domaću potrošnju, i on je procijenjen na 9 posto entitetskog GDP-a u RS i 6 posto entitetskog GDP-a u Federaciji.
- d **Potraživanja od vlade koja su rezultat privatizacije preduzeća u državnom vlasništvu:** U procesu privatizacije banaka i kompanija entitetske vlade su preuzele odgovornost z njihove dugove. Posljednje procjene tih potraživanja od vlade RS iznose 40 miliona KM. Međutim, treba uložiti još više napora u odnosu na verifikaciju tih potraživanja, uključujući i ona u Federaciji.
- e **Potraživanja od vlade kao rezultat izdavanja privatizacionih vaučera,** u odnosu na koje još uvijek postoje potencijalna potraživanja od vlade Federacije.
- f **Ostala potraživanja:** dugovi vlada prema domaćim bankama, nevezani za preuzimanje potraživanja vezano za privatizaciju, mali su. Međutim, druga potraživanja mogu se tek pojaviti. Jedan od izvora potencijalnih dodatnih potraživanja je proces restitucije – pri čemu građani vrše pritisak da im se da kompenzacija (kao i da im se vrati imovina) za ono što je nacionalizovano nakon 1945. godine. Uz to, preuda Suda za ljudska prava u Bosni i Hercegovini otvorila je put za potraživanja članova porodica žrtava masakra u Srebrenici.

U toku 2004. godine usvojeno je veliko restruktuiranje vladinih domaćih obaveza, koje je predviđalo smanjivanje nivoa domaćih obaveza vlada sa preko 200% GDP-a na neto sadašnju vrijednost od 10% GDP-a. To restruktuiranje bi, zajedno s primarnim ciljnih iznosom suficita od 1% GDP-a, osiguralo fiskalnu održivost. Više zakona je 2004. godine restruktuiralo vladine domaće obaveze. Prema restruktuiranju, neke obaveze bi se izvršile u gotovini, a neke bi se otpisale, ali bi najveći dio bio izmiren korištenjem obveznica s nultim ili niskim kamatama i sa rokom dospjeća od 50 godina.

Međutim, restruktuiranje u RS, zasnovano na Zakonu RS iz juna 2004. godine, poništeno je odlukom Ustavnog suda. To je pratio i skup odluka Komisije za ljudska prava pri Ustavnom sudu. Konkretno, Sud je u aprilu 2005. godine propisao da rok dospjeća obveznica ne smije premašivati 15 godina i da one treba da donose i "fer" kamate. Sud je takođe zatražio od državnog nivoa da u okviru 6 mjeseci donese zakon koji bi harmonizovao entitetski pristup tretmanu zamrznutih depozita u stranoj valuti

Implikacije tih presuda su neizvjesne. Sudovi su priznali činjenicu da treba postići ravnotežu između javnih interesa i interesa pojedinaca. Međutim, MMF je ukazao na to da bi to moglo da rezultuje time da bi ukupna potraživanja bila ekvivalentna 50% GDP-a u neto sadašnje vrijednosti, iako su procjene drugih nešto niže. To, sa svoje strane, ima znatne implikacije po primarni suficit koji je neophodan za fiskalnu održivost.

Dodatak 3: Strana ulaganja

U skladu sa Zakonom o postupku zaključivanja i izvršavanja međunarodnih ugovora, nakon što se potpišu međunarodni ugovori i ratificiraju, njihova implementacija odvija se u skladu sa procedurama kreditora. Naime, krediti se odobravaju Bosni i Hercegovini, a Bosna i Hercegovina putem zaključivanja supsidijarnih sporazuma sa entitetima prenosi na njih dio sredstava, najčešće je taj omjer 2/3 Federaciji Bosne i Hercegovine, a 1/3 Republici Srpskoj. Entitetske vlade formiraju jedinice za implementaciju projekata (Jedinica za implementaciju projekata u poljoprivredi, u zdravstvu, obrazovanju, šumarstvu, Fond za razvoj i zapošljavanje, Direkcija za puteve i dr.), a jedinice u skladu sa procedurama kreditora dostavljaju aplikacije za povlačenje sredstava Ministarstvu finansija i trezora. Iz Ministarstva se aplikacije upućuju kreditoru, pa se sredstva sa kreditnih/grant računa sukcesivno povlače do momenta kada se kredit zatvara.

U nastavku teksta daje se prekid aktivnih kredita i grantova po kreditorima za investiranje u razne projekte, kao i krediti koji se odnose na podršku budžetu:

Kredit i grantovi za investicione projekte

Trenutni portfolio aktivnih investicionih projekata čini 28 kredita, i to:

- 12 kredita Svjetske banka čija ukupna vrijednost iznosi KM 336.050.282,50;
- 1 kredit Razvojne banke Vijeća Europe u iznosu od KM 15.646.640,00;
- 2 kredita Europske investicione banke (EIB) u iznosu od KM 188.737.595,00;
- 4 kredita Europske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u iznosu od KM 418.938.786,00;
- 1 kredit Međunarodnog fonda za poljoprivredni razvoj (IFAD) u iznosu od KM 21.757.831,85;
- 2 kredita OPEC fonda u iznosu od KM 35.037.073,00;
- 1 kredit Vlade Japana u iznosu od KM 55.803.278,00;
- 2 kredita Vlade Kraljevine Belgije u iznosu od KM 7.327.310,44, za koji smo tražili produženje datuma zatvaranja kredita, ali pošto nismo dobili odgovor, nepovučeni iznos kredita će vjerovatno biti otkazan;
- 1 kredit Vlade Kraljevine Španije u iznosu od KM 10.700.011,74;
- 1 kredit Saudijskog fonda za razvoj u iznosu od KM 45.700.530,00; i
- 1 kredit Vlade Republike Koreje u iznosu od KM 31.220.840,00

Ukupna vrijednost kredita aktivnih investicionih projekata iznosi **KM 1.166.920.178,53.**

Povlačenja sredstava sa kreditnih/grant računa vrši se sukladno procedurama kreditora, tako što jedinice za implementiranje investicionih projekata u entitetima i na državnoj razini dostavljaju Ministarstvu finansija i trezora aplikacije za povlačenje sredstava sa kreditnih/grant računa, a aplikacije se nakon toga dostavljaju kreditoru. Prosječna starost investicionog projekta iznosi 2,8 godina.

Kredit Međunarodne asocijacije za razvoj (IDA), Tehnička pomoć u privatizacije koji se zatvara 31.08.2006. godine neće biti produžen. Do 31.05.2006. godine povučeno

---

je sa kreditnog računa ukupno SDR 2.775.576,62 (17,79%) , tako da će preostali iznos kredita koji ne bude povučen do datuma zatvaranja biti otkazan.

U tabeli D3.1. daje se pregled kredita za investicione projekte. Aktivni portfolio za investicione projekte čini i 8 grantova:

- 6 grantova za koje je administrator Svjetska banka i
- 2 granta Vlade Japana.

Pregled grantova za investicione projekte dat je u tabeli D3.2.

Kreditni za strukturalne reforme

Trenutni aktivni portfolio kredita Svjetske banke koji se odnosi na kompleksne strukturalne reforme čine 2 kredita i to:

- Kredit za strukturalno prilagođavanje ekonomskog upravljanja (EMSAC) i
- Kredit za prilagođavanje poslovnog ambijenta (BAC).

Vrijednost ova dva kredita je KM 133.280.959,50. Krediti koji su odobreni za strukturalne reforme kasne u implementaciji.

EMSAC. Da bi se povukla druga tranša kredita u iznosu od SDR 16,4 miliona (KM 37.364.234,80) treba da budu ispunjene ključne odrednice koje se odnose na donošenje zakona o visokom obrazovanju i zakon o plaćama u javnom sektoru. Kredit se zatvara 31.12.2006. godine.

BAC. Ostvaren je napredak na ispunjavanju uvjeta kredita iako sa zakašnjenjem. Datum zatvaranja kredita produžen je do 15.06.2007. godine da bi se omogućilo entitetskim vladama da ispune preostale uvjete kredita, koje se odnose na instaliranje sustava za registriranje poduzeća u sudovima u oba entiteta i usaglašavanje Zakona o inspekcijama u FBiH sukladno presudu Ustavnog suda F BiH. Po ovom kreditu ostalo je da se povuče druga tranša u iznosu od SDR 20,1 milion (KM 45.793.970,70) .

Tranša kredita Europske komisije (EC) za makrofinancijsku pomoć u iznosu od EUR 10,0 miliona (KM 19.558.300,00) je povučena u februaru 2006. godine.

Pregled kredita za strukturalne reforme dat je u tabeli D3.3.

PROJEKTI U PRIPREMI:

1. Svjetska banka

- Obrazovanje, vrijednost kredita SDR 6,7 mil.
- Ptičija grip, USD 5,00 mil.
- Struja IV, SDR 25,1 mil.
- Registracija zemljišta, USD 15,0 mil.

---

2. Europska investiciona banka

- Infrastruktura željeznica, EUR 86,0 mil.
- Rehabilitacija puteva u RS, EUR 40,0 mil.

3. Europska banka za obnovu i razvoj (EBRD)

- Upravljanje zračnim prometom, EUR 12,0 mil.
- Željeznice, EUR 70,0 mil.
- Obnova putne mreže, EUR 60,0 mil.
- Izgradnja kanalizacione mreže u Bijeljini, EUR 5,0 mil.
- Regionalni vodovod (Plave vode), EUR 20,0 mil.
- (pet općina Travnik, Novi Travnik, Zenica, Busovača i Vitez)

4. Međunarodni fond za razvoj poljoprivrede (IFAD)

- Unapređenje ruralnog poduzetništva, SDR 8,8 mil.

5. OPEC Fond

- Unapređenje ruralnog poduzetništva, USD 5,9 mil.

6. Vlada Kraljevine Španije

- Sistem otpadnih voda, EUR 10,81 mil.

7. Razvojna banka Vijeća Europe

- Revitalizacija sektora zdravstva, USD 14,0 mil.
- Rekonstrukcija Gimnazije Mostar EUR 1,035 mil.

Tabela D3.1. Pregled kredita za investicione projekte

Red. broj	Naziv projekta	Vrijednost kredita	Originalna valuta	Datum potpisivanja	Datum zatvaranja	Povučeno (isplate) u origin. valuti 31.05.2006.	Procenat povučenih sredstava do 31.05.2006.	Plan povlačenja VI-XII 2006. u origin. valuti	Projekcija povlačenja za 2007.	Projekcija povlačenja za 2008.	Projekcija povlačenja za 2009.
1	2	3	4	5	6	7	8(7/3*100)	9	10	11	12
	Svjetska banka										
1	Razvitak zajednica F BiH	7.860.000,00	SDR			6.899.359,95	87,78	960.640,05	0,00	0,00	0,00
	Razvitak zajednica RS	3.940.000,00	SDR			3.503.466,91	88,92	436.533,09	0,00	0,00	0,00
	Razvitak zajednica ukupno BiH	11.800.000,00	SDR	19.10.2001	31.08.2006.	10.402.826,86	88,16	1.397.173,14	0,00	0,00	0,00
2	Tehnička pomoć u privat.F BiH	8.800.000,00	SDR			1.798.792,31	20,44		0,00	0,00	0,00
	Tehnička pomoć u privat. RS	6.800.000,00	SDR			976.784,31	14,36		0,00	0,00	0,00
	Tehnička pomoć u privat. BiH	15.600.000,00	SDR	19.10.2001	31.08.2006.	2.775.576,62	17,79		0,00	0,00	0,00
3	Struja III F BiH (EP BIH)	9.827.400,00	SDR			8.492.455,92	86,42	519.144,92	815.799,16	0,00	0,00
	Struja III F BiH (EP HZHB)	6.965.300,00	SDR			4.836.949,96	69,44	827.691,68	1.300.658,36	0,00	0,00
	Struja III F BiH (EPBIH + EP HZHB)	16.792.700,00	SDR			13.329.405,88	79,38	1.346.836,60	2.116.457,52	0,00	0,00
	Struja III RS	9.607.300,00	SDR			8.181.167,21	85,16	554.607,20	871.525,59	0,00	0,00
	Struja III ukupno BiH	26.400.000,00	SDR	19.10.2001.	31.11.2007.	21.510.573,09	81,48	1.901.443,80	2.987.983,11	0,00	0,00
4	Upravljanje cestama i sigurnost F BiH	16.130.000,00	SDR			14.257.005,04	88,39	1.008.535,75	864.459,21	0,00	0,00
	Upravljanje cestama i sigurnost RS	8.070.000,00	SDR			7.632.176,08	94,57	235.751,34	202.072,58	0,00	0,00
	Upravljanje cestama i sigurnost- ukupno BiH	24.200.000,00	SDR	18.06.2002.	30.06.2007.	21.889.181,12	90,45	1.244.287,09	1.066.531,79	0,00	0,00
5	Teh.pomoć u socijal sektoru-FBiH	3.097.500,00	SDR			904.961,21	29,22	807.777,45	1.384.761,34	0,00	0,00
	Tehnička pomoć u socijal sektoru-RS	2.102.500,00	SDR			713.352,48	33,93	511.791,19	877.356,33	0,00	0,00
	Tehnička pomoć u socijal sektoru-BiH	5.200.000,00	SDR	07.03.2003.	31.12.2007.	1.618.313,69	31,12	1.319.568,64	2.262.117,67	0,00	0,00
6	Čvrsti otpad FBiH	9.533.333,33	SDR			2.087.144,72	21,89	1.942.483,99	4.856.209,96	647.494,66	0,00
	Čvrsti otpad RS	4.766.666,67	SDR			1.169.977,51	24,54	938.266,74	2.345.666,84	312.755,58	0,00
	Čvrsti otpad BiH	14.300.000,00	SDR	12.07.2002.	29.02.2008.	3.257.122,23	22,78	2.880.750,73	7.201.876,80	960.250,24	0,00

Red. broj	Naziv projekta	Vrijednost kredita	Originalna valuta	Datum potpisivanja	Datum zatvaranja	Povučeno (isplate) u origin. valuti 31.05.2006.	Procenat povučenih sredstava do 31.05.2006.	Plan povlačenja VI-XII 2006. u origin. valuti	Projekcija povlačenja za 2007.	Projekcija povlačenja za 2008.	Projekcija povlačenja za 2009.
1	2	3	4	5	6	7	8(7/3*100)	9	10	11	12
7	Čvrsti otpad FBiH	3.533.330,00	SDR			0,00	0,00	500.000,00	1.000.000,00	1.000.000,00	1.033.330,00
	Čvrsti otpad RS	1.766.670,00	SDR			0,00	0,00	200.000,00	500.000,00	500.000,00	566.670,00
	Čvrsti otpad BiH	5.300.000,00	SDR	28.11.2005.	30.11.2009.	0,00	0,00	700.000,00	1.500.000,00	1.500.000,00	1.600.000,00
8	Podrška zapošljavanju -FBiH	5.466.500,00	SDR			722.044,55	13,21	1.037.849,63	2.372.227,73	1.334.378,10	0,00
	Podrška zapošljavanju -RS	2.733.500,00	SDR			310.974,68	11,38	529.927,41	1.211.262,66	681.335,25	0,00
	Podrška zapošljavanju -BiH	8.200.000,00	SDR	21.07.2004.	30.09.2008.	1.033.019,23	12,60	1.567.777,04	3.583.490,39	2.015.713,35	0,00
9	Urbana infrastruktura- FBiH	9.700.000,00	SDR			816.800,28	8,42	1.446.102,28	2.479.032,48	2.479.032,48	2.479.032,48
	Urbana infrastruktura- RS	4.100.000,00	SDR			486.108,40	11,86	588.307,93	1.008.527,89	1.008.527,89	1.008.527,89
	Urbana infrastruktura- BiH	13.800.000,00	SDR	03.11.2004.	15.12.2009.	1.302.908,68	9,44	2.034.410,21	3.487.560,37	3.487.560,37	3.487.560,37
11	Razvitak i zaštita šuma-FBiH	1.870.000,00	SDR			479.004,48	25,62	1.081.885,40	309.110,12	0,00	0,00
	Razvitak i zaštita šuma-RS	930.000,00	SDR			374.496,18	40,27	432.058,53	123.445,29	0,00	0,00
	Razvitak i zaštita šuma-BiH	2.800.000,00	SDR	07.07.2003.	28.02.2007.	853.500,66	30,48	1.513.943,93	432.555,41	0,00	0,00
11	Razvitak male komerc.poljopr.F BiH	4.810.000,00	SDR			1.968.899,56	40,93	462.504,72	792.865,24	792.865,24	792.865,24
	Razvitak male komerc.poljopr. RS	3.890.000,00	SDR			1.550.193,87	39,85	380.898,67	652.969,15	652.969,15	652.969,15
	Razvitak male komerc.poljopr.BiH	8.700.000,00	SDR	29.04.2003.	31.12.2009.	3.519.093,43	40,45	843.403,39	1.445.834,39	1.445.834,39	1.445.834,39
12	Jačanje zdravstvenog sektora F BiH	6.400.000,00	SDR			818.853,80	12,79	279.057,31	1.172.040,70	1.339.475,09	1.674.343,86
	Jačanje zdravstvenog sektora RS	4.800.000,00	SDR			504.040,96	10,50	214.797,95	902.151,40	1.031.030,17	1.288.787,71
	Jačanje zdravstvenog sektora BiH	11.200.000,00	SDR	05.09.2005.	15.12.2010.	1.322.894,76	11,81	493.855,26	2.074.192,10	2.370.505,26	2.963.131,57
	Portfolio Svjetske banke										
	Federacija	93.993.363,33	SDR			44.082.271,78	46,90	10.873.673,18	17.347.164,30	7.593.245,57	5.979.571,58
	RS	53.506.636,67	SDR			25.402.738,59	47,48	5.022.940,05	8.694.977,73	4.186.618,04	3.516.954,75
	Ukupno BiH	147.500.000,00	SDR			69.485.010,37	47,11	15.896.613,23	26.042.142,03	11.779.863,61	9.496.526,33
	Federacija	214.145.737,63	KM			100.432.948,37		24.773.565,72	39.522.165,85	17.299.744,53	13.623.299,79
	RS	121.904.544,87	KM			57.875.237,15		11.443.799,48	19.809.828,63	9.538.401,19	8.012.702,63
	Ukupno BiH	336.050.282,50	KM			158.308.185,52		36.217.365,20	59.331.994,48	26.838.145,72	21.636.002,41

Red. broj	Naziv projekta	Vrijednost kredita	Originalna valuta	Datum potpisivanja	Datum zatvaranja	Povučeno (isplate) u origin. valuti 31.05.2006.	Procenat povučenih sredstava do 31.05.2006.	Plan povlačenja VI-XII 2006. u origin. valuti	Projekcija povlačenja za 2007.	Projekcija povlačenja za 2008.	Projekcija povlačenja za 2009.
1	2	3	4	5	6	7	8(7/3*100)	9	10	11	12
	Razvojna banka Vijeća Europe (CEB)										
13	Rekon.objekata za povrat izbj. F BiH	3.700.000,00	EUR			0,00	0,00	1.200.000,00	2.300.000,00	200.000,00	0,00
	Rekon.objekata za povrat izbj. RS	3.700.000,00	EUR			0,00	0,00	800.000,00	2.100.000,00	800.000,00	0,00
	Rekon.objekata za povrat izbj.D.Brčko	600.000,00	EUR			0,00	0,00	400.000,00	200.000,00	0,00	0,00
	Rekonstrukcija objekata za povrat izbjeglica i raseljenih lica BiH	8.000.000,00	EUR	26.09.2005.	31.12.2008.	0,00	0,00	2.400.000,00	4.600.000,00	1.000.000,00	0,00
	Portfolio CEB										
	Federacija	7.236.571,00	KM			0,00		2.346.996,00	4.498.409,00	391.166,00	0,00
	RS	7.236.571,00	KM			0,00		1.564.664,00	4.107.243,00	1.564.664,00	0,00
	D.Brčko	1.173.498,00	KM			0,00		782.332,00	391.166,00	0,00	0,00
	Ukupno	15.646.640,00	KM			0,00		4.693.992,00	8.996.818,00	1.955.830,00	0,00
	Europska investicijska banka (EIB)										
14	Projekat putevi F BiH	31.500.000,00	EUR			0,00	0,00	0,00	10.000.000,00	10.000.000,00	5.000.000,00
	Projekat putevi BiH	31.500.000,00	EUR	30.06.2006.	20.03.2011.	0,00	0,00	0,00	10.000.000,00	10.000.000,00	5.000.000,00
15	Nacionalni putevi B.Luka-Gradiška	65.000.000,00	EUR	17.11.2005.	30.06.2010.	0,00	0,00	0,00	20.000.000,00	20.000.000,00	15.000.000,00
	Portfolio EIB										
	Federacija	31.500.000,00	EUR			0,00	0,00	0,00	10.000.000,00	10.000.000,00	5.000.000,00
	RS	65.000.000,00	EUR			0,00	0,00	0,00	20.000.000,00	20.000.000,00	15.000.000,00
	Ukupno	96.500.000,00	EUR			0,00	0,00	0,00	30.000.000,00	30.000.000,00	20.000.000,00
	Portfolio EIB										
	Federacija	61.608.645,00	KM			0,00	0,00	0,00	19.558.300,00	19.558.300,00	9.779.150,00
	RS	127.128.950,00	KM			0,00	0,00	0,00	39.116.600,00	39.116.600,00	29.337.450,00
	Ukupno	188.737.595,00	KM			0,00	0,00	0,00	58.674.900,00	58.674.900,00	39.116.600,00

Red. broj	Naziv projekta	Vrijednost kredita	Originalna valuta	Datum potpisivanja	Datum zatvaranja	Povučeno (isplate) u origin. valuti 31.05.2006.	Procenat povučenih sredstava do 31.05.2006.	Plan povlačenja VI-XII 2006. u origin. valuti	Projekcija povlačenja za 2007.	Projekcija povlačenja za 2008.	Projekcija povlačenja za 2009.
1	2	3	4	5	6	7	8(7/3*100)	9	10	11	12
	Europska banka za obv. i razv. (EBRD)										
16	Rekonstruk.elektroenerg sistema FBiH	41.554.182,00	EUR			9.818.722,93	23,63	7.933.864,77	10.000.000,00	13.801.594,30	0,00
	Rekonstruk.elektroenerg sistema RS	26.645.818,00	EUR			9.860.718,84	37,01	4.193.274,79	10.000.000,00	2.591.824,37	0,00
	Rekonstruk.elektroenerg sistema BiH	68.200.000,00	EUR	02.11.2000.	31.12.2008.	19.679.441,77	28,86	12.127.139,56	20.000.000,00	16.393.418,67	0,00
17	Rekonstruk.željeznica F BiH	12.600.000,00	EUR			7.732.621,51	61,37	4.867.378,49	0,00	0,00	0,00
	Rekonstruk.željeznica RS	8.400.000,00	EUR			7.558.705,53	89,98	841.294,47	0,00	0,00	0,00
	Rekonstruk.željeznica BiH	21.000.000,00	EUR	11.06.2001.	30.06.2006.	15.291.327,04	72,82	5.708.672,96	0,00	0,00	0,00
18	Razvoj region.puteva FBiH	38.592.100,00	EUR			0,00	0,00	0,00	13.000.000,00	13.000.000,00	12.592.100,00
	Razvoj region.puteva RS	31.407.900,00	EUR			0,00	0,00	0,00	11.000.000,00	11.000.000,00	9.407.900,00
	Razvoj region.puteva BiH	70.000.000,00	EUR	03.12.2004.	01.06.2009.	0,00	0,00	0,00	24.000.000,00	24.000.000,00	22.000.000,00
19	Rekonstruk.elektroenerg sistema FBiH	38.000.000,00	EUR			0,00	0,00	5.000.000,00	13.000.000,00	20.000.000,00	0,00
	Rekonstruk.elektroenerg sistema RS	17.000.000,00	EUR			0,00	0,00	3.000.000,00	11.000.000,00	3.000.000,00	0,00
	Rekonstruk.elektroenerg sistema BiH	55.000.000,00	EUR	01.02.2006.	31.12.2008.	0,00	0,00	8.000.000,00	24.000.000,00	23.000.000,00	0,00
	Portfolio EBRD										
	Federacija	130.746.282,00	EUR			17.551.344,44	13,42	17.801.243,26	36.000.000,00	46.801.594,30	12.592.100,00
	RS	83.453.718,00	EUR			17.419.424,37	20,87	8.034.569,26	32.000.000,00	16.591.824,37	9.407.900,00
	Ukupno	214.200.000,00	EUR			34.970.768,81	16,33	25.835.812,52	68.000.000,00	63.393.418,67	22.000.000,00
	Portfolio EBRD										
	Federacija	255.717.500,72	KM			34.327.446,00	0,00	34.816.205,61	70.409.880,00	91.535.962,18	24.628.006,94
	RS	163.221.285,28	KM			34.069.432,77	0,00	15.714.251,60	62.586.560,00	32.450.787,86	18.400.253,06
	Ukupno	418.938.786,00	KM			68.396.878,76	0,00	50.530.457,20	132.996.440,00	123.986.750,04	43.028.260,00

Red. broj	Naziv projekta	Vrijednost kredita	Originalna valuta	Datum potpisivanja	Datum zatvaranja	Povučeno (isplate) u origin.valuti 31.05.2006.	Procenat povučenih sredstava do 31.05.2006.	Plan povlačenja VI-XII 2006. u origin. valuti	Projekcija povlačenja za 2007.	Projekcija povlačenja za 2008.	Projekcija povlačenja za 2009.
1	2	3	4	5	6	7	8(7/3*100)	9	10	11	12
	Međunarodni fond za poljopr.razvoj (IFAD)										
20	Razvoj stočarstva i rural.fin. F BiH	4.775.000,00	SDR			3.088.918,76	64,69	300.000,00	800.000,00	586.081,24	0,00
	Razvoj stočarstva i rural.fin. RS	4.775.000,00	SDR			2.979.094,80	62,39	200.000,00	800.000,00	795.905,20	0,00
	Razvoj stočarstva i rural.fin. BiH	9.550.000,00	SDR	14.11.2001.	31.12.2008.	6.068.013,56	63,54	500.000,00	1.600.000,00	1.381.986,44	0,00
	Portfolio IFAD										
	FBiH	10.878.915,93	KM			7.037.505,23	64,69	683.492,10	1.822.645,60	1.335.272,99	0,00
	RS	10.878.915,93	KM			6.787.292,54	62,39	455.661,40	1.822.645,60	1.813.316,39	0,00
	Ukupno BiH	21.757.831,85	KM			13.824.797,77	63,54	1.139.153,50	3.645.291,20	3.148.589,38	0,00
	OPEC Fond										
21	Razvoj stočarstva i rural.fin. FBiH	5.000.000,00	USD			2.803.276,57	56,07	2.196.723,43	0,00	0,00	0,00
	Razvoj stočarstva i rural.fin. BiH	5.000.000,00	USD	26.02.2002.	31.12.2006.	2.803.276,57	56,07	2.196.723,43	0,00	0,00	0,00
22	Sarajevska obilaznica F BiH	18.000.000,00	USD			0,00	0,00	0,00	9.000.000,00	9.000.000,00	0,00
	Sarajevska obilaznica BiH	18.000.000,00	USD	25.04.2005.		0,00	0,00	0,00	9.000.000,00	9.000.000,00	0,00
	Portfolio OPEC Fonda										
	FBiH	23.000.000,00	USD			2.803.276,57		2.196.723,43	9.000.000,00	9.000.000,00	0,00
	Ukupno BiH	23.000.000,00	USD			2.803.276,57		2.196.723,43	9.000.000,00	9.000.000,00	0,00
	Portfolio OPEC Fonda										
	FBiH	35.037.073,00	KM			4.376.032,46		3.429.177,54	14.049.378,00	14.049.378,00	0,00
	Ukupno BiH	35.037.073,00	KM			4.376.032,46		3.429.177,54	14.049.378,00	14.049.378,00	0,00
	Vlada Japana										
23	Hitno unapređenja elekt.sistema FBiH	3.449.370.433,88	JPY			3.082.651.498,88	89,37	366.718.935,00	0,00	0,00	0,00
	Hitno unapređenja elekt.sistema RS	660.629.566,12	JPY			660.629.566,12	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Hitno unapređenja elekt.sistema BiH	4.110.000.000,00	JPY	17.12.1998.	31.08.2006.	3.743.281.065,00	91,08	366.718.935,00	0,00	0,00	0,00
	Portfolio Japan ukupno	55.803.278,40	KM								

Red. broj	Naziv projekta	Vrijednost kredita	Originalna valuta	Datum potpisivanja	Datum zatvaranja	Povučeno (isplate) u origin. valuti 31.05.2006.	Procenat povučenih sredstava do 31.05.2006.	Plan povlačenja VI-XII 2006. u origin. valuti	Projekcija povlačenja za 2007.	Projekcija povlačenja za 2008.	Projekcija povlačenja za 2009.
1	2	3	4	5	6	7	8(7/3*100)	9	10	11	12
	<u>Vlada Kraljevine Belgije</u>										
24	Robni kredit za rekonst. i obnovu - FBiH	1.652.623,00	EUR			665.352,16	40,26	0,00	0,00	0,00	0,00
	Robni kredit za rekonst. i obnovu - RS	826.312,00	EUR			826.312,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Robni kredit za rekonst. i obnovu -BiH	2.478.935,00	EUR	12.03.1998.	12.03.2005.	1.491.664,16	60,17	0,00	0,00	0,00	0,00
25	Robni kredit za rekonst. i obnovu - F BiH	1.652.623,00	EUR			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Robni kredit za rekonst. i obnovu - RS	826.312,00	EUR			291.566,38	35,29	0,00	0,00	0,00	0,00
	Robni kredit za rekonst. i obnovu -BiH	2.478.935,00	EUR	23.11.2000.	23.11.2005.	291.566,38	11,76	0,00	0,00	0,00	0,00
	Portfolio Vlade K. Belgije	7.327.310,44	KM								
	<u>Kredit Vlade Kraljevine Španije</u>										
26	Olovo i Zepče FBiH					3.289.105,69	93,23	238.814,29	0,00	0,00	0,00
	Prnjavor RS	1.942.909,15	EUR			1.942.696,37	99,99	212,78	0,00	0,00	0,00
	Izgradnja sistema vodosnabd. BiH	5.470.829,13	EUR	25.07.2002.	11.07.2006.	5.231.802,06	95,63	239.027,07	0,00	0,00	0,00
	Portfolio Vlade K. Španije	10.700.011,74	KM								
	<u>Saudijski fond za razvoj</u>										
27	Rekonstrukcija - F BiH	112.500.000,00	SR	24.12.1996.	31.12.2006.	102.917.185,00	91,48	9.582.815,00	0,00	0,00	0,00
	Portfolio Saudijskog fonda za razvoj	45.700.530,00	KM			41.807.732,45		3.892.797,55	0,00	0,00	0,00
28	<u>Republika Koreja</u>										
	Modernizacija bolnica - F BiH	12.000.000,00	USD			0,00	0,00	0,00	5.000.000,00	4.000.000,00	3.000.000,00
	Modernizacija bolnica - RS	8.000.000,00	USD			0,00	0,00	0,00	3.000.000,00	3.000.000,00	2.000.000,00
	Modernizacija bolnica - BiH	20.000.000,00	USD	19.06.2006.		0,00	0,00	0,00	8.000.000,00	7.000.000,00	5.000.000,00
	Portfolio Republika Koreja										
	FBiH	18.732.504,00	KM			0,00	0,00	0,00	7.805.210,00	6.244.168,00	4.683.126,00
	RS	12.488.336,00	KM			0,00	0,00	0,00	4.683.126,00	4.683.126,00	3.122.084,00
	Ukupno	31.220.840,00	KM			0,00	0,00	0,00	12.488.336,00	10.927.294,00	7.805.210,00

Tabela D3.2. Pregled grantova za investicione projekte

Red. broj	Naziv projekta	Vrijednost kredita	Originalna valuta	Datum potpisivanja	Datum zatvaranja	Povučeno (isplate) u origin. valuti 31.05.2006.	Procenat povučenih sredstava do 31.05.2006.	Plan povlačenja VI-XII 2006. u origin. valuti	Projekcija povlačenja za 2007.	Projekcija povlačenja za 2008.	Projekcija povlačenja za 2009.
1	2	3	4	5	6	7	8(7/3*100)	9	10	11	12
	Administrator Svjetska banka										
1	Reg.ekosistema Neretve i Trebišnjice F BiH	189.000,00	USD			166.312,12	88,00	22.687,88	0,00	0,00	0,00
	Reg.ekosistema Neretve i Trebišnjice RS	96.000,00	USD			77.466,58	80,69	18.533,42	0,00	0,00	0,00
	Reg.ekosistema Neretve i Treb. ukupno BiH	285.000,00	USD	03.11.2003.	31.08.2006.	243.778,70	85,54	41.221,30	0,00	0,00	0,00
2	Razvitak i zaštita šuma-FBiH	360.000,00	EUR			47.089,68	13,08	243.374,69	69.535,63	0,00	0,00
	Razvitak i zaštita šuma-RS	240.000,00	EUR			24.268,74	10,11	167.790,98	47.940,28	0,00	0,00
	Razvitak i zaštita šuma-BiH	600.000,00	EUR	10.06.2004.	31.10.2006.	71.358,42	11,89	411.165,67	117.475,91	0,00	0,00
3	Teh.pomoć u socijal sektoru-FBiH	625.000,00	GBP			201.375,43	32,22	197.691,47	225.933,10	0,00	0,00
	Tehnička pomoć u socijal sektoru-RS	453.000,00	GBP			171.329,62	37,82	131.446,18	150.224,20	0,00	0,00
	Tehnička pomoć u socijal sektoru-BiH	1.078.000,00	GBP	07.07.2003.	31.08.2007.	372.705,05	34,57	329.137,65	376.157,30	0,00	0,00
4	Financiranje strategije za PRSP - BiH	492.400,00	USD	25.12.2003.	30.06.2006.	468.722,00	95,19	23.678,00	0,00	0,00	0,00
5	Zaštita kvaliteta voda FBiH	8.900.000,00	USD			400.000,00	4,49	200.000,00	1.700.000,00	2.000.000,00	2.000.000,00
	Zaštita kvaliteta voda BiH (ukupno)	8.900.000,00	USD	12.07.2005.	28.02.2011.	400.000,00	4,49	200.000,00	1.700.000,00	2.000.000,00	2.000.000,00
	Grantovi Vlade Japana										
6	Poboljšanje mostova Doboj i Modriča	1.023.000.000,00	JPY	16.12.2003.	31.03.2007.	263.050.000,00	25,71	500.000.000,00	259.950.000,00	0,00	0,00
7	Poboljšanje Medicinske opreme u institucijama za primarnu zdravstvenu zaštitu BiH (2005) - F BiH, RS i Distrikt Brčko	608.000.000,00	JPY	18.11.2004.	17.11.2006.	0,00	0,00	608.000.000,00	0,00	0,00	0,00

Tabela D3.3. Pregled kredita za strukturalne reforme

Red. broj	Naziv projekta	Vrijednost kredita	Originalna valuta	Datum potpisivanja	Datum zatvaranja	Povučeno (isplate) u origin. valuti 31.05.2006.	Procenat povučenih sredstava do 31.05.2006.	Plan povlačenja VI-XII 2006. u origin. valuti	Projekcija povlačenja za 2007.	Projekcija povlačenja za 2008.	Projekcija povlačenja za 2009.
1	2	3	4	5	6	7	8(7/3*100)	9	10	11	12
	<u>Kreditni podrške budžetu</u>										
1	EMSAC F BiH	15.400.000,00	SDR			4.000.000,00	25,97	11.400.000,00	0,00	0,00	0,00
	EMSAC RS	7.800.000,00	SDR			2.800.000,00	35,90	5.000.000,00	0,00	0,00	0,00
	EMSAC BiH*	23.200.000,00	SDR	21.07.2004.	31.12.2006.	6.800.000,00	29,31	16.400.000,00	0,00	0,00	0,00
2	EC Makrofinansijska pomoć FBiH	6.666.667,00	SDR			6.666.667,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	EC Makrofinansijska pomoć RS	3.333.333,00	SDR			3.333.333,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	EC Makrofinansijska pomoć BiH	10.000.000,00	SDR			10.000.000,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3	Poslovno okruženje BAC FBiH	19.260.000,00	SDR			7.200.000,00	37,38	0,00	12.060.000,00	0,00	0,00
	Poslovno okruženje BAC RS	12.840.000,00	SDR			4.800.000,00	37,38	0,00	8.040.000,00	0,00	0,00
	Poslovno okruženje BAC BiH	3.200.000,00	SDR			3.200.000,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Poslovno okruženje BAC ukupno BiH	35.300.000,00	SDR	10.06.2002.	15.06.2007.	15.200.000,00	43,06	0,00	20.100.000,00	0,00	0,00
	Portfolio										
	Ukupno Svjetska banka	58.500.000,00	SDR			22.000.000,00		16.400.000,00	20.100.000,00	0,00	0,00
	Europska komisija	10.000.000,00	EUR			10.000.000,00		0,00	0,00	0,00	0,00
	Ukupno Svjetska banka	133.280.959,50	KM			50.122.754,00		37.364.234,80	45.793.970,70	0,00	0,00
	Europska komisija	19.558.300,00	KM			19.558.300,00		0,00	0,00	0,00	0,00
	Ukupno portfolio	152.839.259,50	KM			69.681.054,00		37.364.234,80	45.793.970,70	0,00	0,00

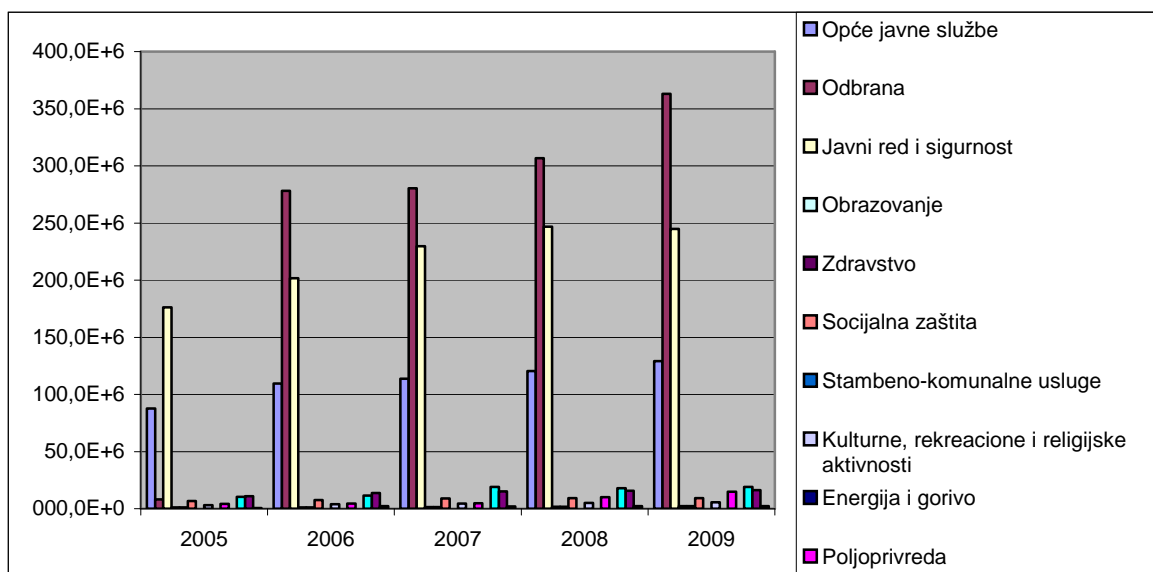
Dodatak 4: Početni sektorski plafoni i plafoni resornih ministarstava/budžetskih korisnika

Tabela D4.1: Početni sektorski plafoni i plafoni budžetskih korisnika

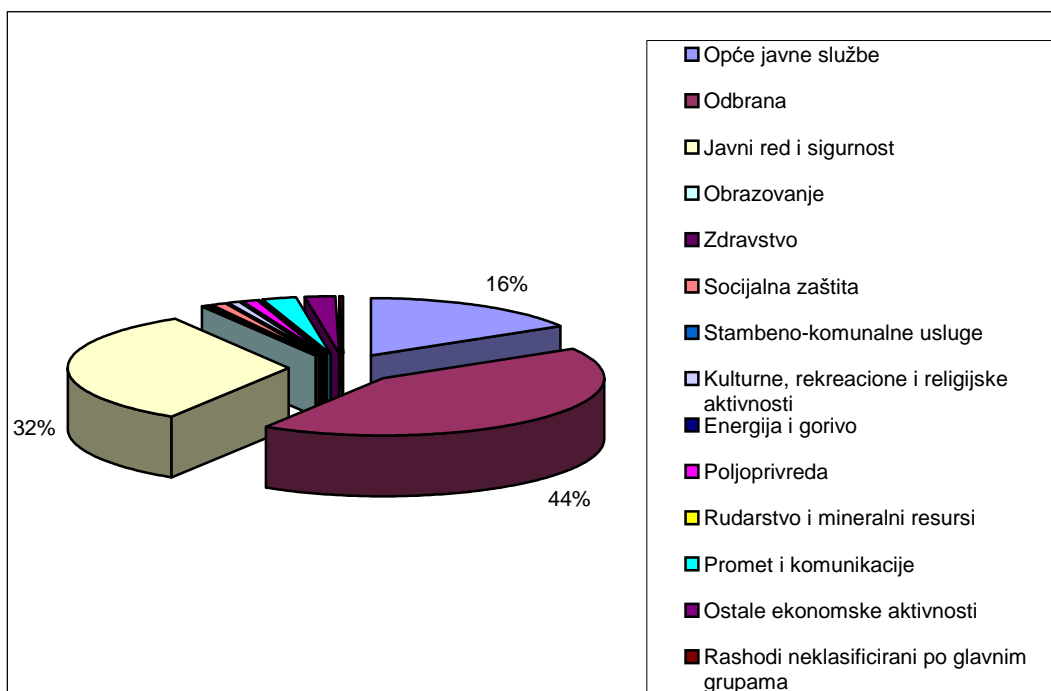
Klasifikaciona grupa	Red. Br.	Institucija	Budžet		Preporučeni prijedlozi visokoprioritetne potrošnje			
			2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	
Opće javne službe	1	Parlamentarna skupština BiH	7.653.815	9.300.870	9.580.000	11.075.277	10.725.277	
	2	Predsjedništvo BiH	6.049.385	6.950.000	7.000.000	7.005.600	7.005.600	
	10	Generalni sekretarijat Vijeća min.	2.346.972	2.500.000	3.700.000	4.168.000	4.168.000	
	11	Direkcija za evropske integracije BiH	1.605.817	2.000.000	3.080.000	3.023.000	2.516.000	
	21	Ministarstvo finansija i trezora	3.440.400	4.250.000	6.232.000	7.132.000	7.720.000	
	22	Uprava za indirektno oporezivanje	54.847.077	65.000.000	67.000.000	67.020.000	76.019.600	
	29	Ministarstvo civilnih poslova	1.129.000	1.120.000	1.280.000	1.749.000	2.307.000	
	32	Služba za zajed. poslove instit. BiH	4.824.331	5.517.000	5.560.000	5.561.136	7.000.000	
	22	Ured za reviziju finan. poslovanja	1.592.836	1.599.990	1.730.000	1.742.790	1.742.790	
	34	Izborna komisija BiH	1.979.465	5.746.590	2.490.000	4.792.563	2.492.563	
	36	Agencija za državnu službu BiH	841.195	874.489	930.000	931.485	931.485	
	37	Agencija za statistiku BiH	824.681	1.602.760	1.730.000	2.733.582	3.033.582	
	42	Arhiv BiH	442.015	462.580	570.000	576.281	576.281	
	51	Odbor državne službe za žalbe	0	259.000	450.000	461.072	461.072	
	53	Ured za zakonodavstvo	0	400.000	620.000	523.200	523.200	
	54	Agencija za javne nabavke	0	900.000	950.000	1.007.200	1.007.200	
	55	Ured za razmat. žalbi po jav. Nabav.	0	1.000.000	950.000	1.008.000	1.008.000	
			<i>Ukupno</i>	<i>87.576.989</i>	<i>109.483.279</i>	<i>113.852.000</i>	<i>120.510.185</i>	<i>129.237.649</i>
Obrana	3	Ministarstvo odbrane	8.001.924	278.100.000	280.325.000	306.624.000	363.000.000	
		<i>Ukupno</i>	<i>8.001.924</i>	<i>278.100.000</i>	<i>280.325.000</i>	<i>306.624.000</i>	<i>363.000.000</i>	
Javni red i sigurnost	4	Visoko sudsko i tužilačko vijeće	1.659.432	2.100.000	2.420.000	2.436.800	2.436.800	
	5	Ustavni sud BiH	4.214.287	4.250.000	4.730.000	4.764.000	4.764.000	
	6	Sud BiH	3.912.166	5.000.000	8.293.000	10.307.000	10.366.000	
	7	Tužilaštvo Bosne i Hercegovine	2.286.229	3.000.000	5.229.000	7.154.000	7.846.000	
	8	Pravobranilaštvo BiH	620.331	799.895	860.000	898.399	921.399	
	9	Ured ombudsmana za ljudska prava	1.774.272	1.775.000	1.775.000	1.789.200	1.789.200	
	12	Ministarstvo vanjskih poslova BiH	40.330.668	42.498.666	47.000.000	47.286.655	47.286.655	
	25	Ministarstvo pravde	6.300.588	8.000.000	9.831.000	10.181.000	12.357.000	
	26	Ministarstvo sigurnosti	4.270.590	5.035.498	5.700.000	6.498.782	6.138.782	
	27	Agencija za istrage i zaštitu BiH-SIPA	25.340.951	30.600.000	40.300.000	49.344.800	43.344.800	
	28	Državna granična služba BiH	49.285.324	55.010.000	58.080.000	60.716.080	62.316.080	
	30	Direkcija za implementaciju CIPS projekta	8.172.600	7.500.000	7.560.000	7.560.000	7.560.000	
	31	Centar za uklanjanje mina BH MAC	6.526.320	6.600.000	6.650.000	6.652.800	6.652.800	
	43	Obavještajno sigurn. agencija BiH	21.443.039	25.830.000	27.680.000	27.686.640	27.286.640	
	50	Služba za poslove sa strancima	0	3.000.000	3.000.000	3.024.000	3.024.000	
	57	Direktorat za policiju	0	600.000	600.000	604.800	604.800	
			<i>Ukupno</i>	<i>176.136.797</i>	<i>201.599.059</i>	<i>229.708.000</i>	<i>246.904.956</i>	<i>244.694.956</i>
	Obrazovanje	29	Ministarstvo civilnih poslova	1.128.000	1.120.000	1.280.000	1.749.000	2.307.000
59		Ministarstvo nauke i okoliša	0	0	0	5.400.000	10.200.000	
		<i>Ukupno</i>	<i>1.128.000</i>	<i>1.120.000</i>	<i>1.280.000</i>	<i>7.149.000</i>	<i>12.507.000</i>	

Klasifikaciona grupa	Red. Br.	Institucija	Budžet		Preporučeni prijedlozi visokoprioritetne potrošnje		
			2005.	2006.	2007.	2008.	2009.
Zdravstvo	29	Ministarstvo nauke, tehnolog. i okoliša	1.128.000	1.120.000	1.280.000	1.749.000	2.307.000
		<i>Ukupno</i>	<i>1.128.000</i>	<i>1.120.000</i>	<i>1.280.000</i>	<i>1.749.000</i>	<i>2.307.000</i>
Socijalna zaštita	23	Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice	4.841.625	4.970.000	5.700.000	5.924.760	5.924.760
	47	Fond za povratak	1.259.923	1.689.215	1.950.000	1.952.729	1.952.729
	48	Agencija za rad i zapošljavanje BiH	737.960	950.000	1.400.000	1.407.600	1.407.600
		<i>Ukupno</i>	<i>6.839.508</i>	<i>7.609.215</i>	<i>9.050.000</i>	<i>9.285.089</i>	<i>9.285.089</i>
Stambeno-komunalne usluge							
		<i>Ukupno</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Kulturne, rekreacione i religijske aktivnosti	29	Ministarstvo civilnih poslova	2.102.728	3.120.000	3.300.000	3.748.840	4.309.000
	35	Komisija za očuvanje nacion. spomenika	867.685	920.000	1.190.000	1.177.360	1.177.360
		<i>Ukupno</i>	<i>2.970.413</i>	<i>4.040.000</i>	<i>4.490.000</i>	<i>4.926.200</i>	<i>5.486.360</i>
Energija i gorivo							
		<i>Ukupno</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Poljoprivreda	15	Ured za veterinarstvo BiH	2.384.946	2.400.000	2.700.000	2.716.200	2.716.200
	16	Agencija za označavanje životinja	677.060	798.290	800.000	804.676	804.676
	44	Uprava za zaštitu zdravlja bilja	546.000	608.000	610.000	612.864	612.864
	46	Agencija za sigurnost hrane	605.500	587.000	590.000	591.696	591.696
	58	Ministarstvo poljop., prehrane i ruralnog razvoja	0	0	0	5.400.000	10.200.000
		<i>Ukupno</i>	<i>4.213.506</i>	<i>4.393.290</i>	<i>4.700.000</i>	<i>10.125.436</i>	<i>14.925.436</i>
Rudarstvo i mineralni resursi							
		<i>Ukupno</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Promet i komunikacije	18	Ministarstvo komunikacija i prometa	3.189.610	4.000.000	6.450.000	6.486.000	6.962.000
	19	Direkcija za civilnu avijaciju	2.282.502	2.610.000	4.560.000	3.530.880	2.630.880
	20	Regulatorna agencija za komun. (CRA)	4.925.888	5.000.000	7.990.000	7.890.000	9.490.000
		<i>Ukupno</i>	<i>10.398.000</i>	<i>11.610.000</i>	<i>19.000.000</i>	<i>17.906.880</i>	<i>19.082.880</i>
Ostale ekonomske aktivnosti	13	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH	3.894.385	3.895.065	3.900.000	3.926.226	3.926.226
	14	Agencija za promociju stranih investicija u BiH	1.456.350	1.457.470	1.810.000	1.819.130	1.819.130
	17	Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine	788.666	860.000	1.040.000	1.046.880	1.046.880
	38	Institut za standardizaciju BiH	1.147.795	1.199.998	1.200.000	1.209.598	1.209.598
	39	Institut za mjeriteljstvo BiH	1.052.271	1.100.000	1.600.000	2.108.800	2.706.800
	40	Institut za intelektualno vlasništvo BiH	949.475	999.511	1.000.000	1.007.507	1.007.507
	41	Institut za akreditiranje	618.197	701.113	740.000	743.722	743.722
	45	Agencija za nadzor nad tržištem	461.000	501.000	500.000	505.008	505.008
	49	Regulatorna komisija za električnu energiju-DERK	0	2.065.200	2.080.000	2.081.722	2.081.722
	52	Komisija za koncesije	549.995	1.050.000	1.150.000	1.158.400	1.158.400
	<i>Ukupno</i>	<i>10.918.134</i>	<i>13.829.357</i>	<i>15.020.000</i>	<i>15.606.992</i>	<i>16.204.992</i>	
Rashodi neklasificirani po glavnim grupama	24	Komisija za imovinske zahtjeve	594.000	174.800	0	0	0
	56	Institut za nestale	0	2.100.000	2.100.000	2.116.800	2.116.800
		<i>Ukupno</i>	<i>594.000</i>	<i>2.274.800</i>	<i>2.100.000</i>	<i>2.116.800</i>	<i>2.116.800</i>
UKUPNO BUDŽETSKI KORISNICI			309.904.271	635.179.000	680.805.000	742.903.539	818.848.163
Direktni transferi			8.141.000	9.391.000	9.400.000	11.600.000	12.700.000
Budžetska rezerva			12.724.729	14.920.000	15.395.000	21.899.361	23.430.027
CIPS program			6.000.000	7.000.000	10.000.000	10.000.000	10.000.000
GORNJA GRANICA RASHODA			336.770.000	666.490.000	715.600.000	786.402.900	864.978.190

Grafikon D4.1: Sektorska potrošnja u periodu 2005.-09.

Grafikon D4.2: Struktura planirane sektorske potrošnja u periodu 2007.-09.

Dodatak 5: Fiskalna tabela

Tabela D5.1: Planirani fiskalni cilj za period 2005.-09.

Iznosi u Mil KM	Ostvareno	Procjena	Prognoza		
	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.
Ukupni prihodi i grantovi	409,5	810,7	772,2	842,8	872,0
Ukupni prihodi	346,6	645,5	704,0	776,6	857,7
Poreski prihodi	251,5	566,0	614,5	678,9	752,6
Neporeski prihodi	58,1	50,0	58,5	62,9	68,0
Prihodi za realizaciju CIPSa	12,9	7,0	10,0	11,7	12,4
Vanredni prihodi	4,4	2,5	1,0	1,1	1,7
Prihodi od dobiti CBBiH	19,7	20,0	20,0	22,0	23,0
Grantovi	62,9	165,2	68,2	66,2	14,3
Budžetska podrška	29,9	4,6	11,6	9,8	7,3
Projekti finansirani izvana	33,0	160,6	56,6	56,4	7,0
Ukupni rashodi po osnovu obaveza	369,8	865,5	797,6	849,4	872,0
Otplata unutarnjeg duga	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0
Ukupni rashodi po gotovinskom osnovu	369,8	865,7	797,6	849,4	872,0
Kamate	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostali tekući rashodi	329,8	644,0	689,3	746,0	801,0
Investicije	40,0	221,7	108,3	103,4	71,0
Projekti finansirani izvana	33,0	199,0	82,0	63,0	7,0
Domaće investicije	7,0	22,7	26,3	40,4	64,0
Budžetski bilans na osnovi obaveza	39,7	-54,8	-25,4	-6,6	0,0
Budžetski bilans na gotovinskoj osnovi	39,7	-55,0	-25,4	-6,6	0,0
Ukupni rashodi isključujući projekte finansirane izvana	336,8	666,5	715,6	786,4	865,0
Neto finansiranje	0,2	54,8	25,4	6,6	0,0
Preneseni prihodi iz prethodne godine	0,0	16,6	0,0	0,0	0,0
Strani krediti	0,0	38,4	25,4	6,6	0,0
Krediti budžetske podrške	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Strane investicije	0,0	38,4	25,4	6,6	0,0
Otplata glavnice	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Domaće finansiranje	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Otplata glavnice	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sredstva od sukcesije	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Otplata unutarnjeg duga	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0
PRIMARNI BILANS	39,7	-54,8	-25,4	-6,6	0,0

Napomena: Krediti po osnovu projekata finansiranih iz vanjskih izvora predstavljaju planirane, ali ne i odobrene iznose, Ministarstvo finansija i trezora u ovom trenutku ne posjeduje podatke o iznosima za finansiranje kamata po osnovu ovih kredita koji bi bili potrebni u narednom periodu.